

C3
A3
C4
A4

független Újság

tiszántúli
politikai napilap

Szabadság

Reflexiók Imrédy bemutatkozó beszédéhez

Irta: AUER PÁL

Imrédy Béláról azt mondják, hogy a tettek embere lesz. Eddigi intézkedései valóban a mellett szólnak, hogy véget akar vetni a már-már elharapódzó anarchiának. Ha ugyanilyen erélyt fog tanúsítani a szociális reformok terén és gerincet fog mutatni kifelé, ki fogja érdemelni mindnyájunk háláját.

Imrédy első nagy parlamenti beszéde azonban azt bizonyítja, hogy az új miniszterelnök nemcsak a tettek embere, hanem komoly gondolkodó, elmélyülő filozofus is. Amiket a szabadságról, a liberális és kollektív rendszerekről mondott bepillantást engedtek lelki életébe, világszemléletébe. Helyenként oly súlyos problémákat érintett néhány rövid pregnáns szóval, amelyek megvitatására szük a politikai újságciikk kerete. Mégis szükség van néhány reflexióra a fogalmak tisztázása céljából, mert hiszen arról az alapról van szó, amelyre Imrédy politikáját fel kívánja építeni.

Bizonyára sokakat ejtett gondolkodóba az a pár mondat, amelyet Imrédy a szabadságoknak a közösség érdekében való korlátozásáról mondott. Normális időkben mindenki aggodás nélkül olvasná ezeket az óvatosan megfogalmazott mondatokat, akkor azonban, amikor szomszédságunkban hatalmas totalitárius állam terpeszkedik, érthető az idegesség, megbocsátható a szérszálhasogató bírálat.

A szabadság tisztelete nálunk mindig szent tradíció volt. Ellenfélté volt a szolgaságnak, jelentette az egyén jogainak biztosítását a központi hatalom tulkapásaival szemben és a magyar nép ellenszűlését idegen elnyomókkal szemben. A 48-as alkotmány biztosította a szabadságjogokat mindazok részére, akik befogadtattak a rendiség helyébe lépett alkotmány sáncái közé.

Keserves külső és belső harcokat vívott a magyarság a szabadságért, amelyet mint legszentebb eszményt legnagyobb költőink dicsőítettek, és így érthető, hogy minden más népnél jobban felfigyelünk, amikor a szabadság korlátozásáról van szó.

Azonban egyedül emlékek és hangulatok nem irányíthatják elhatározásainkat. Szembe kell néznünk a valósággal. A modern élet bonyolult volta, a kapitalizmus tulkapása, a tomboló versenyben a gyengébb védelmének szüksége, az összesség érdekének, vagy legalább is mennél több ember érdekének mennél jobban való biztosítása egyesekkel vagy csoportokkal, rétegekkel, osztályokkal szemben, — oly szempontok, amelyek előtt

szemet hunyni nem lehet. Míg egy részt nem helyeselhető az a totalitárius felfogás, amely szerint az egyén az államért van, a cél az állam s az egyén eszköz csupán, úgy el kell ismernünk azt is, hogy az egyének el kell helyezkednie az egyének összességét egybefoglaló állami keretbe és saját érdekében alkalmazkodnia kell azokhoz a korlátozó szabályokhoz, amelyeket az összesség annak a közösségnek érdekében hozott létre, amelynek az egyén szerves része, egyik egyede.

Egy hasonlattal megvilágítva, a mai magyar államvezetésnek a következő szempontokat kellene szem előtt tartania: Amikor még kevesebb volt az ember, gyérebb a forgalom, kezdet legesebbek a technikai eszközök és lovak húzták a járműveket, nem volt szükség a forgalom szigorú szabályozására, a »szabadság« korlátozására. Az élet mai bonyolult volta azonban szükségessé tette, hogy közlekedési rendőrt állítsunk az ucca közepére, aki megfosztja a szabadságunktól, nem engedi, hogy jobbra hajtsunk, noha a jobb oldalon volna dolgunk, kényszerít, hogy megálljunk, amikor talán a

legjobban sietünk, sőt esetleg be se enged abba az uccába, amelybe igyekszünk és nagy kerülőre készlet. Bizony néhányszor napjában érezzük, hogy nem vagyunk már szabad emberek.

Es mégis elviseljük a szabadságunk korlátozását. Miért? Mert tudatában vagyunk annak, hogy mi is hozzájárultunk ahhoz, hogy a közlekedés rendje az összesség érdekében szabályoztassék, mi is választottunk képviselőt, aki hozzászólhat a szabadság korlátozásához amely épp oly önkéntes és nem kényszerkorlátozás, mint amikor az államok bizonyos fokig önként korlátozzák a szuverenitásukat, mikor a népszövetségi tagsággal járó kötelezettségeket vállalják. Es nem panaszkodunk szabadságunk korlátozása miatt, mert tudjuk, hogy a szabályozás, a korlátozás mindnyájunk érdekében, az összeütközések, gázolások megelőzése végett, biztonságnak miatt, életünk megmentése céljából történik. Es beletörődünk ebbe a helyzetbe azért is, mert tudjuk, látjuk, hogy a közlekedési rendőr nemcsak minket állít meg, hanem mindenkit, hogy nincs kivétel, szegény

és gazdag, hatalmas úr és ismeretlen koldus egyformán kénytelen magát a szabályoknak alávetni. Es végül tudjuk azt is, hogy ha a rendör nem kellően teljesíti kötelességét, módunkban van felelősségre vonni, elégtételt szerezni, akár a bíróság előtt, ahol mindnyájan egyenlők vagyunk, akár olyképen hogy képviselőválasztás idején nem támogatjuk a rendszert, mely nem megfelelő embereket alkalmaz, vagy helytelen szabályzatot tart fenn. De ezen felül is van rá mód, hogy képviselőnk útján a parlament nyilvánossága előtt felelősségre vonjuk a belügyminisztert és követeljük közegeinek elbocsátását.

Ennek a példának tanítása nyilvánvaló. A szabadság korlátozása akkor helyes és elviselhető, ha az összesség érdekét szolgálja: és ha az összesség a parlament útján önként hozzájárult a korlátozáshoz és ellenőrzi a korlátozó szabályok alkalmazását, továbbá, nem utolsó sorban, demokratikus elvek, a jogegyenlőség szem előtt tartásával, kiváltságok, kivételezések nélkül alkalmaztatnak.

Ha az Imrédy-kormány így értelmezi a szabadságok bizonyos korlátozását, ha tiszteletben tartja a parlamentaris tradíciókat, a demokrácia elveit és kizáróan az összesség érdekét, különösen pedig a védelemre szoruló helyzetét tartja szem előtt, akkor, de csak akkor nem félünk a szabadság bizonyos fokú korlátozásától.

Csehországban behívtak két korosztályt

Súlyos események a Szudéta-vidéken — Benes nyilatkozott a helyzetről — Szó sincs a szovjet fegyveres közbelépéséről

Ribbentrop: Németország kénytelen beavatkozni, ha Csehszlovákiában német vér folyne

Prága, május 21. A Cseh T. I. jelelenti: Hivatalosan közlik, hogy a nemzetvédelmi miniszter a nemzetvédelmi törvény megfelelő rendelkezéseinek értelmében a kormány hozzájárulásával

rendkívüli gyakorlatra hívott be egy tartalékos és egy póttartalékos korosztályt, kiegészítve a különleges fegyverekhez beosztott tartalékosokkal. Ezt az intézkedést azt tette szükségessé, hogy a mai mozgalmas időkben az állam nyugalalmát, rendjét és biztonságát szavatolják, valamint, hogy megakadályozzanak minden további incidenst, amely a köztársaság bizonyos részein lejátszódt.

Prága, május 21. A Národní Politika értesülése szerint Henlein szombaton vagy vasárnap Obersalzbergben felkeresé Hitler kancellárt.

Berlin, május 21. Prágából jelelenti a Német Távirati Irodának: Az égeri vadászlaktanya közelében, ahol már régebbi idő óta fegyveres államrendőrség tart szolgálatot, szombaton reggel fél négy óra tájban rálöttek Böhm Miklós és Hoffmann György szudétanémet földművesekre, akik motorkecáron robogtak el a kaszárnya előtt.

Hoffmann azonnal meghalt, Böhm pedig nemsokára kórházba szállítása után halt meg.

A környékbeli házak lakosai Böhm segélykiáltásaira figyelmes-sé váltak és segítséget akartak nyújtani, de nem engedték őket a motorkecárhoz. Böhmöt csak két órával később szállították be az égeri kórházba. Halála előtt még el tudta mondani, hogyan történt a merénylet.

Böhm hangsúlyozta, hogy mitsem sejtve haladtak a kaszárnya előtt, amikor rájuk löttek.

Eger lakosságát a merénylet híre nagy izgalomba hozta. A város uccáin a rendőrség, a csendőrség s a cseh nemzeti gárda fegyveres őrségek járják.

Prága, május 21. Hivatalosan jelelenti: Egerből a Goldbergbe veze-

A3
C4
A4
B3
C6

A6
B6
A5
C6
D5
C4
B4
D3

B4
D3
C3
B3

tő országúton május 21-én a kora reggeli órákban sajnálatos eset történt, amelynek során két ember a maga hibájából életét veszítette. Ezen az úton gyarus körülmények között hajtott egy motorkerékpár, amelyen két ember ült. A kerékpáron ülőket egy rendőrszem kézfelemeléssel és ismételt cseh nyelvű és német nyelvű kiáltásokkal felszólította, hogy álljanak meg.

A két ember a felszólításra nem hallgatott, hanem ellenkezőleg egyenesen ráhajtott a motorkerékpárral a cseh őrszemre.

úgy hogy az kénytelen volt félreugrani, máskülönben elgázolták volna. Ezután az őrszem puskájával rájuk löött. A lövedék a két kerékpározót találta el. Egyikük rövidesen meghalt, a másikat átvitették az égeri kórházba, kevéssel beszállítása után azonban szintén meghalt. Az ügyben a legszigorúbb vizsgálatot indították meg.

Prága, május 21. (Havas.) Hivatalos helyen megcáfolták azt a híresztelést, hogy Németország ultimátumot intézett a prágai kormányhoz.

London, május 21. A londoni lengyel követ cáfolja azokat a péntek délután elterjedt híreket, amelyek szerint a cseh határ közelében lengyel csapatokat vontak össze. Ugyancsak cáfolja, hogy Rydz Smigly tábornagy a határ közelében tartózkodik. A követ kijelentette, hogy felhatalmazták annak közlésére, mely szerint

ezek a hírek tévesek és teljesen alaptalanok.

Páris, május 21. Bonnet francia külügyminiszter szombaton tárgyalásokat kezdett az angol, cseh és szovjetországi nagykövettekkel.

Páris, május 21. A »Liberté» moszkvai tudósítása rámutat arra, hogy Moszkva a valóságban igen kétértelmű magatartást tanúsít Csehszlovákiával szemben s

szó sincs arról, hogy a szovjet hadsereg fegyveres közbelépésre készülődne.

A Komzomolszkaja Pravda c. szovjet lap élénken tiltakozik a szovjet hadikészülődéséről szóló külföldi hírek ellen s határozottan megcáfolja egyes külföldi kommunista lapoknak azt az értesülését, amely szerint három ezer szovjet repülőgép áll készen arra, hogy eshellenes német támadás esetén Berlin ellen vonuljon.

Prága, május 21. Frank szudétanémet képviselő szombaton Hodzsa miniszterelnök felkérésére meglátogatta a miniszterelnököt. Felhívta a miniszterelnök figyelmét arra a tényre, hogy

a tartalékosok behívása olyan közhangulatot teremtett, amely veszélyes a nyugalom és rend szempontjából.

Frank és Neuwirth szudétanémet képviselők tárgyalásokat folytattak Cerny belügyminiszterrel is és kifejtették, hogy

a most teremtett helyzet alkotmányellenes.

Követelték az alkotmányos helyzet helyreállítását, közigazgatási és személyi rendszabályok bevezetését.

Bukarest, május 21. Az Orient Rádió cáfolja azokat a híreket, melyek szerint román részről a cseh határon csapatösszevonások történtek volna.

Prága, május 21. Benes köztársasági elnök a dél-csehszlovák Taborban tett látogatása alkalmával többek között ezeket mondotta:

— Az állam ma nagyon kritikus pillanatokat él át, a legkomolyabbakat a háború befejezése óta. A háborút el lehet kerülni s annak a reménynek adott kifejezést, hogy el is fogják kerülni.

A nemzeti problémákat igazságo-

Róna Sándor ékszerész üzletét és műhelyét Sándor Armin volt üzlethelységébe Ferenc József 28. alá helyezte

san kell megoldani, de az egész állam érdekeit nem szabad feláldozni.

Az előkészítés alatt álló törvények tökéletesíteni fogják a nemzetiségi rendszert, megerősítik minden polgár és minden nemzetiség tényleges egyenjogúságát és biztosítják számukra azt a jogos politikai, gazdasági és kulturális helyzetet, amely őket erejükkel és arányukkal fogva megilleti. A kormány tárgyalni akar ezekről a dolgokról valamennyi párt és nemzetiség képviselőivel.

Az elnök arra kéri mindenkit, nevezetesen a cseh és német pártokat, hogy a megegyezésnek ebben a szellemében legyenek segítségére a kormányknak. Az állam további belső fejlődése nem fogja megengedni a de-

mokratikus kormányzati rendszert. Berlin, május 21. Henderson berlini angol nagykövet, mint az Havas-iroda jelenti, szombaton meglátogatta Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert. Ribbentrop kijelentette az angol nagykövet előtt, hogy Németország kénytelen lenne beavatkozni, ha Csehszlovákiában német vér folyne.

Franciaországban nagy izgalmat keltett a hír, hogy tegnapelőtt éjjel két szudétanémet megölték Csehszlovákiában s az izgalmat csak fokozta az a hír, hogy az újságok hírt adtak arról, hogy Csehszlovákia két koresztályt behívott. Mégis remélik azért, hogy az egész ügy elsimul a tárgyalások folyamán.

Egy hónapra ítélték Eckhardt Tibor nyilas rágalmazóját

Szombathely, május 21. Pénteken tárgyalta a szombathelyi törvényszék azt a sajtóperet, amelyet Eckhardt Tibor indított a »Cselekmények Hírlap» cikkírója, Virág Endre ellen.

Virág cikket írt a lapban »Az Eckhardt-akció és a zsidóság» címen, melyben Eckhardt Tibort a nyilas propaganda jólsiméri szólamaival próbálta bemoeskolni.

A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a cikk csak kritika Eckhardt működése felett.

Dr. Boross Imre a vádbeszédben utalt arra, hogy a cikk annak a szel-

lemnek a szülőtte, mely az országot már majdnem válságba sodorta és amely ellen most törvényt kell védekezni. A vádlottal szemben kérte az aljas indok fennforgásának megállapítását, mert alantas hangon emlékezett meg egy európai hírű magyar államférfiről, aki veszedelmes időkben az ország határain túlmenőleg nagy szolgálatot tett hazájának.

A törvényszék a nyilas agitátor bünöknek mondotta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás vétségében és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte. A vádlott fellebbezett.

Jutalom illeti a valutavisszaéléseket feljelentőit és tettenérőit

Budapest, május 21. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma a kormány rendeletét közli a külfölddel való fizetési forgalommal kapcsolatban elkövetett bűncselekmények feljelentőinek és tettenérőinek jutalomban részesítéséről. A rendelet értelmében a befolyt pénzbüntetésnek, az elkobzott értékeknek és vagyoni elégtételnek 10 százalékát a feljelentő és tettenérő jutalmazására kell fordítani. A jutalmat minden más

eljárás kizárásával az igazságügyminiszter állapítja meg, az eljárás bíróság és ügyészség meghallgatása után. Nem zárja ki a jutalomban részesítést azt, hogy a pénzbüntetés, vagy vagyoni elégtétel összege megkegyelmezés folytán csökken, vagy teljesen elengedett, vagy behajthatatlanság miatt nem volt beszedhető. A rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kozma József gazdálkodó, Bellelő 133, leány Irén. Tóth Imre Im., Bruckner u. 5., fiú István.

Házasságok: Kónya László—Balogh Róza Déli sor 19. Raskó Ernő földművelő, Siomaros—Piróth Róza Teleki u. 96. Horváth Endre okl. gazda, Harta—Piróth Zita Teleki u. 98. Szőnyi Sándor gépész s.—Vig Mária Nádudvar. Dr. Eies László forgalmazó-ellenőr, Sátorajauhely—Lescsinszky Mária Temető u. 16. Papp István máv. fékező, Lorántffy u. 5.—Patai Juliánna Lugosi u. 23. Kovács Imre férfitrabló, Széchenyi u. 25.—Ocsai Erzsébet Széchenyi u. 6. Sinay Tibor kereskedő, Rákóczi u. 41.—Eies Ilona Óvoda u. 3. Juhász Lajos Széchenyi u. 68.—Kovács Piroksa Szent Anna u. 45.

Haldlósok: Öv. Váradi Gézáné r. kath., 67 éves, Széchenyi u. 100. Öv. Gyulás Józsefné ref., 57 éves, Dézsi A. u. 3. Huszti Lászlóné ref., 45 éves.

Szilvásújfalui u. 8. Szalkai Sándor cipész s., ref., 54 éves, Eötvös u. 61. Botár Gyula számtiszt, r. kath., 44 éves. Farkasjuk. Nagy Sándor r. kath., 4 hónapos, K. Tóth u. 34. Tóth Alfréd ref., 1 hónapos, Pesti u. 4. Varga Péterné ref., 60 éves, Karcag. Kelemen Elek miánár, ref., 36 éves, Hosszúfalvi.

Debreceni sikerek a vidéki vívóbajnokságon

Budapest, május 21. A Magyar Vívó Szövetség 2 napos versenyén rendezik a vidéki vívóbajnoki versenyeket a Műegyetemen. A párbajtőr és a törseparat-bajnoki versenyeket nem tarthatták meg, mert a törseparatbajnokságra csak a Szombathelyi VC és a Békessy Béla VC jelentkezett, a párbajtőrversenyre pedig egyetlen csapat sem. A párbajtőr egyéni bajnokságot Henyey Imre hadnagy (Szombathelyi VC) nyerte 6 győzelemmel, 2. Ungár Békessy Béla VC 4 győzelemmel, 3. Gottenhuber Békessy Béla VC,

6. Gazdy BBVC, 8. Kocsis BBVC. A tör egyéni bajnokságot Gottenhuber nyerte 8 győzelemmel, 2. Barcz BBVC 7 győzelemmel, 8. Gazdy, 10. Ungár, 11. Kocsis.

Eső

Elénkebb szél, sok helyen eső, szivar. A hőmérséklet nyugat felé süllyed.

Az olasz király és császári Tripoliszban

Róma, május 21. Az olasz király és császár szombat délelőtt Savoy nevű jachtján Tripoliszba érkezett. A királyt Balbo tábornaggal, a királyi légierővel és a legmagasabb rangú hadvezérekkel együtt a bennszülött lakosság nagy lelkesedéssel fogadta. Viktor Emanuel király és császár libiai tartózkodása elején részt vesz a libiai szárazföldi hadsereg és a legmodernebb hadgyakorlatok 3 napos hadgyakorlatán. A király a hadgyakorlatok után megtekinti Libia különböző községeit.

A Donnert cirkusz megnyitó előadása

Szombaton este zsúfolt nézőtér előtt tartotta megnyitó előadását a Donnert cirkusz. A műsor még a felcsigázás várakozását is felülmúlta, olyan dísz és magasszínvonalú volt. Gyorsan pergett a jobbnál jobb számok és utólag nehéz eldönteni, hogy melyik te szent leginkább. Donnert igazgató pompás ló-, medve- és tevedimitáció igazi bravurt jelentenek, kitérően orosz csoport tánc- és lovas mutatvány, a talajtornás pár elegáns, nehéz produkció elismerést érdemelnek. A műsor egyik fénypontja az »elő golyó», ami idegesítően csodálatos arisztokratikus zsonglörszámok, bohóchrécák, idomított kutyák, makracsos számarak szórakoztatták még a közönséget, amely meglepődéssel távozott.

Tisztújító nagygyűlés az »Árpád» baltai egyesületben. Giday Endre lett újra a egyesület vezetője

A bölcsészettanhalgatók »Árpád» bajtársi egyesülete tegnap délután tartotta meg szokásos évi tisztújító nagygyűlést, melyen az egyesület vezető munkájának értékes beszámolója után megválasztotta jövő évi tisztikarát. Nagygyűlésen dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, patronus elnök. Ez alkalommal került betöltésre a magisteri tisztség is, melyre egyhangú lelkesedéssel dr. Mitrovics Gyula egy. tanár választotta meg a nagygyűlés.

A nagygyűlés egyhangúlag a következő vezérséget választotta meg a jövő évre. Vezér Giday Endre egy. gyakornok, alvezérek: Medveczy László, Lovass Rezső tanárjelölt, nádor Mihály tanárjelölt, főkinestáros Tóth Elemér tanárjelölt, kinestáros Fialkovits Ödön és Boldizsár Lajos tanárjelölt, gyűlészéki tagok dr. Kiss István és dr. Csűrű Bálint egyetemi tanárok, patronus bajtársak Mátthé Imre egy. tb. tanársegéd, donus bajtárs; Donga Sámuel és Novák József tanárjelöltek, számvizsgálóbizottság Faragó Tibor egy. tb. tanársegéd és Simón Margit gyak. tanár, minusz bajtársak Bolváry Ödön tanárjelölt. Az új vezérséget Kárász Imre szigorló orvos, ker. alvezér a kerületi részéről, Szele Endre az »Attila» B. részéről, Felszeghy Pál a »Pesttől» B. E. részéről üdvözölte. Isten áldását kérték az egyesület jövő évi munkájára. A jutalmak kihirdetése után nagygyűlés az elnöklő patronus bajtárszárásával és a Híszkegy elmondásával ért véget.

Apja és anyja szülei pénzügyi s tetejé

Koponyaalapú Szörnyű szülei szombaton délelőtt fiatal fiú leest a palota tetejéről és nemsokára belehalt. Az áldozat: Elek legelő 277. számú apja a 42 éves idős mekes családfő, a nő pedig Burgondia utca tetejéről mesternél kenyérkereseti gombával vitte a gyóbbi fiát, a 14 éves. A pénzügyigazgatást kellett most Bulyovszky Dániel biztár, Szombathelyi rendes időskorú két fiával javításához fogott Elek János a testvére pedig köztudottan benne egy lap. Elek János nevelő egészen felhajolva nyult ért. De ez volt a közben megcsúszott méter mag. A szerencsétlen don még volt annyi a kötelcsiga után sikerült is felkötötte, amely dik emelgette a leütöközt. s lenyere, amely sen összeroncsol szolgálatot, eleng. A horzalmas szemtanuja volt kétségbeesetten dia feltartóztatását. A szerencsétlen lágitó udvar kora zuhant és. Azonnal értesít a rendőrséget, a is érkezett és Elek is sebészeti klinikára Csige Sándor dr. rendőrkormányzó hallgatta, miután halálos sérülést szenvedett. Elek János szülei tudattal mondta, hogy a szerencsétlen, mert elmentőövet és megcsúszott a nedves tetőn. A kiballgatás...

Vig hász

Izgalmas történet Asszony KAY F. a főszer. M. Előadások holnap ut...

Vig hász

Izgalmas történet Asszony KAY F. a főszer. M. Előadások holnap ut...

Vig hász

Izgalmas történet Asszony KAY F. a főszer. M. Előadások holnap ut...

Vig hász

Izgalmas történet Asszony KAY F. a főszer. M. Előadások holnap ut...

Vig hász

Izgalmas történet Asszony KAY F. a főszer. M. Előadások holnap ut...

Apja és bátyja szemeláttára lezuhant a pénzügyi palota 22 méteres tetejéről egy 14 éves fiú

Koponyaalapi törést szenvedett és mire a klinikai röntgenszobához értek vele, kiszenvedett.

Szörnyű szerencsétlenség történt szombaton délelőtt Debrecenben. Egy fiatal fiú leesett a pénzügyigazgatási palota tetejéről és súlyos sérüléseibe nemsokára belehalt.

Az áldozat: Elek János 14 éves Bellegelő 277. szám alatti lakos. Édesapja a 42 éves id. Elek József 8 gyermekes családfő, aki Bulyovszky Dániel Burgondia u. 9. szám alatt lakó tetőfedő mesternél dolgozott és hogy a kenyérkereseti gondokon könnyítsen,

magával vitte munkába két nagyobbik fiát, a 17 éves Józsefet és a 14 éves Jánost is.

A pénzügyigazgatási palota tetejét kellett most javítani és a munkát Bulyovszky Dániel tetőfedő mesterre bízták. Szombaton reggel id. Elek József rendes időben megjelent a munkánál két fiával és a facementes tető javításához fogtak. A legfiatalabb Elek János a tetőre ment, apja és testvére pedig kötelességén egy vedret és benne egy lapátot huztak fel hozzá.

Elek János nem várta meg, míg a veder egészen felér a tetőre, hanem lehajolva nyúlt érte és így akarta elkapni. De ez volt a végzet, mert

közben megcsúszott és mintegy 22 méter magasból lezuhant.

A szerencsétlen fiúnak csodálatos módon még volt annyi lélekjelenléte, hogy a kötelessége után kapkodott és

sikerült is félkézrel megragadnia a kötelet, amelyen egészen a második emeletig csúszott le, de itt belelútkozott a kiugróna

s tenyere, amely az érdes kötélről teljesen összeroncsolódott, felmondva a szolgálatot, elegendte a kötelet.

A borzalmas jelenetnek tehetetlen szemtanúja volt az apa és testvér, akik kétségbeesetten néztek végig a tragédia feltartóztatathatlan bekövetkezésére.

A szerencsétlen Elek János a világitó udvar kockatéglá burkolatára zuhant és mozdulatlanul terült el.

Azonnal értesítették a mentőket és a rendőrséget, a segítség gyorsan meg is érkezett és Elek Jánost kiszállították a sebészeti klinikára, ahol Csige Sándor dr. rendőrkapitány nyomban ki is hallgatta, miután

halálos sérülése ellenére sem vesztette el eszméletét.

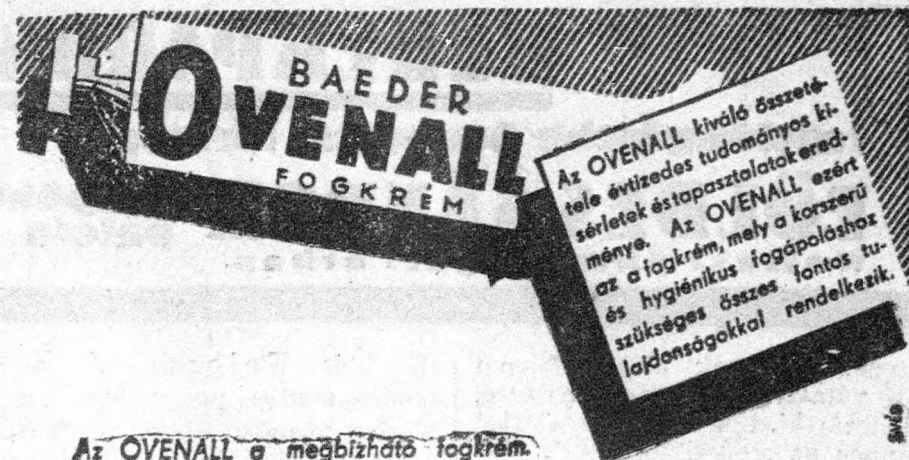
Elek János suttogva, de teljes öntudattal, mondotta jegyzőkönyvbe, hogy a szerencsétlenségért nem okol senkit, mert elmulasztotta felvenni a mentőövet és mikor a vedrét nyult, megcsúszott a reggeli harmattól még nedves tetőn.

A kihallgatás rövid ideig tartott,

mert Elek Jánost a röntgenvizsgálata kellett vinni, de

mire a tolokocsi a röntgenszobához érkezett, a szerencsétlen fiú kiszenvedett. Az orvosi vizsgálat szerint koponyaalapi törés és súlyos belső sérülések idézték elő tragikus halálát.

A rendőrség nyomozást indított annak kiderítésére, hogy ki felelős Elek

János haláláért. Bár a 14 éves fiúnak nem lett volna szabad alkalmazni hasonló veszélyes munkára, mégis saját vigyázatlanságának köszönhetően halálát, mert figyelmeztetés ellenére sem használt mentőövet.

A presbitérium kéri, hogy valamennyi árpádtéri lelkész-pályázót jelöljék

Öt felebbezés futott be a jelölő bizottság döntése ellen

Váratlanul sima lefolyású gyűlést tartott szombaton délután a debreceni református egyház presbitériuma. A rendkívüli presbitériumi gyűlést 35 presbiter hívta össze a tárgysorozat egyetlen pontja a debreceni egyházmegye jelölő bizottságának az Árpád téri lelkészi állásra történt jelölése tárgyában való presbitériumi állásfoglalás volt.

Az egész debreceni közvélemény nagy érdeklődéssel várta a szombati presbitériumi gyűlést. Mindenki azt hitte, hogy a gyűlésen heves összecsapás lesz a presbiterek között. Az egész kérdés sarkpontja tulajdonképpen az volt, hogy

a jelölő bizottság nem jelölje egyik debreceni pályázót sem s főleg, hogy nem jelölje Papp Imrét,

akinek két választása ékesen megmutatta, hogy mögötte az Árpád

téren valóban nagy tömegek állnak.

Azonban az előkészítő bizottság bőles tapintata teljesen leszerelte a felajzott kedélyeket s így az egész, nagy érdeklődéssel várt gyűlés tíz percen belül lezajlott.

A gyűlésen Maklár Károly püspök és dr. Kölesy Sándor főgondnok helyett dr. Soós Béla és Márk Endre elnököltek.

Soós Béla rövid imával nyitotta meg a gyűlést és felkérte dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőt, hogy a szóban forgó ügyet ismeresse.

Juhász Nagy Sándor először a beadványt ismértette, mely a rendkívüli presbitériumi gyűlés összehívását kérte, majd az előkészítő bizottság javaslatát terjesztette elő.

Az előkészítő bizottság megállapította, hogy a rendkívüli presbi-

tériumi gyűlést kérő presbiterek nem terjesztettek elő indítványt, továbbá, hogy

a presbitériumnak ebben a kérdésben nincs is hatásköre eljárni,

mert a jelölő bizottság a maga döntését minden presbiternek kiképezte és felhívta a tagok figyelmét arra, hogy törvényadta jogánál fogva minden presbiternek jogában áll a jelölést törvényes határidőn belül megfellebbezni. Ennek ellenére

az egyház érdekében azt javasolta az előkészítő bizottság, hogy kérjék: az első három helyen jelölt lelkészen kívül jelöltessenek mindazok a pályázók, akik ellen törvényes kizárási ok nem forog fenn.

A presbiterek nagy megnyugvással helyeselték az előkészítő bizottság javaslatát, csupán Soós

Alig kell pénz egy divatos nyári ruháért mert szebbnél szebb nyári újdonságokat olcsón vásárolhat Klein Divatházban!

Néhány tájékoztató ár:

Faháncs imprimés, nagy választékban	2-80	HERNYÓSELYEM imprimée	6-50
Compléanyag, minden divatszínben	3-30	Világhírű „Goldberger” strandkarton	0-98
Cloqué, különleges divatmintákban	3-95	Jó mosó csikos divatvászon	0-98
Crepe de chine imprimés	1-85	Csikos divatvászon, piyamára és kabátra	1-65
Divat imprimée	2-88	Ruha és complévászon, minden divatszínben	1-90
Divatchantung színekben	2-20	Fehérnemű toile, minden színben	1-48

Különleges divatkelmék

A nyári divat összes újdonságai, eredeti francia hernyóselyem imp rimék, tiszta selyem chantung kelmék, csipkeszövetek igen nagy választékban már raktáron vannak. Újdonságaimat — vételkényszer nélkül — készséggel bemutatom.

Víg színház

Izgalmas, háborús szerelmi történet:

Asszony a sivatagban

KAY FRANCIS—

ERROL FLYNN

a főszereplő. Magyar világhíradó!

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órákor holnap utoljára 5, 7, 9 órákor

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolfrum gumik gyári árban.

Ferenc, aki annak idején Papp Imre választását is megfellebbezte, jelentette ki, hogy a javaslattal szemben az eredeti jelöléshez ragaszkodik.

Soós Béla dr. rendkívül érdekes beszéddel vágta útját a vitának.

— A közelmúltban — mondotta — sok olyan nehéz kérdés került a presbitérium elé, amelyekben az állásfoglalás nem volt könnyű és számos döntés sokakkal azt sejtette, hogy a presbitérium nem áll a helyzet magaslatán.

— Nekünk minden külső behatással szemben nyilvánítanunk kell a magunk véleményét. A presbitériumnak buzgón kell örködni afelett, hogy az egyházi kérdésekben maguk az egyháztagok mondják ki a döntő szót.

Ezt a szabadság nevében meg kell tennünk. A presbitérium jóhíre nevében kérem, fogadják el a tagok a határozati javaslatot teljes egyhangúsággal.

Senkisémet kért szavazást s így dr. Soós Béla a határozatot kimondotta, majd rövid imával zárta be a gyűlést.

— Azokat a tényezőket — mondotta imájában — melyek a világ sorsát irányítják, mi nem dirigálhatjuk, de a debreceni egyház anyagi és erkölcsi felelőssége miniket terhel és ezeket mi tartozunk számadással.

A presbitériumi határozat jogi értelemben nem jelent sokat. Tulajdonképpen nem más, mint a presbitérium önjaja egy vitás kérdésben. De valószínű, hogy az egyházkerületi jelölő bizottság, amely elé most a jelölő bizottság döntése a fellebbezések folytán kerül, nem fogja figyelmen kívül hagyni a református egyház presbitériumának kívánását.

Az egyházmegyei jelölőbizottság jelölését ugyanis megfellebbezték.

Öt fellebbezés futott be szombathat estig, a határidőig dr. Szász Imre esperes monostornályi hivatalába, Papp Imre, Magyar Bertalan, Biki Gábor, dr. Szabó István és Peleskey Sándor hívei fellebbezték még a jelölést, mindegyik pályázat érdekében tömegesen.

Külön érdekessége a fellebbezéseknek, hogy az egyik jelölt érdekében Márk Endre is fellebbezést nyújtott be.

A fellebbezések csaknem kivétel nélkül azt hibáztatják, hogy a jelölő bizottság önkényesen járt el a jelölésnél, nem vette figyelembe sem a szerzett jogokat, sem az egyházi törvények előírásait, melyek szerint figyelembe kell venni a szolgálati időt, társadalmi szereplést és még több tényezőt.

A jelölések kérdésében a döntést most az egyházkerületi jelölő bizottság fogja kimondani.

Az egyházkerületi jelölő bizottság tagjai dr. szentpéteri Kun

Béla és Kolozsvári Kiss László, elnöke pedig Maklár Károly püspök. Maklár Károly

CSILLAGOK

De szerettem régen az éjszakát, szerettem, figyeltem sokat. Tudtam, a parókás, vén lovag, a hold ilyenkor keres vig kalandokat.

Itt a földön és fenn az égen is jól ismeretek a legszebb csillagok, ha egy-egy ablakon beléptem, a fiastyuk se kotyogott.

Aztán, ha már fiatal szívem ölelő vágya nekigyúlt s belesett véletlen a halnali csillag, szemérmes-szépén elprúllt.

Hej, jó volt az a régi-régi élet: sok lány és nagy darab kenyér! Nótám, kedvem, kacagó multam viszi már a göncölszékér.

Az éjszakát most már szobából nézem, bűbája is csak néha-néha von, úgy ülök itt, könyvekkel elbástyázva, mint egy kihűlt sarkcsillagon.

Pár percre még a régi vagyok néha, szememben lobban egy-egy villanás: aztán... te maradsz nekem csak a földön és fenn az égen a kaszás.

GULYÁS GÁBOR.

Felmentette a törvénytörzők Görgey Mártont az izgatás és a nemzetgyalázás vádjai alól

Szombaton délelőtt izgatással és a magyar állam megbecsülése elleni vétségrel vádolva állott a büntetőtörvénytörzők Trágy-tanácsa előtt dr. Görgey Márton nyugalmazott vármegyei tisztifőorvos. A vád alapját egy cikk képezte, amelyet dr. Görgey Márton annak idején a »Tiszántul« című hetilapba írt. Ennek a közleménynek »Elet vagy halál« volt a címe és benne a legnehezebb sorban élő magyar társadalmi osztályok helyzetével foglalkozott Görgey. Többek között azt írta, hogy mihelyst elnyomják a nagy tömegeket, katasztrófák érik a nemzetet. Az alsóbb néposztályok leigázásának volt következménye a mohácsi vész is. A cikknek még egyéb megállapításait is inkrimálta az ügyészség s Görgey Márton ezért került a vádlottak padjára.

A szombati főtárgyaláson dr. Görgey Márton kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, cikket a legjobb meggyőződése szerint, hazafias szempontokból írta.

Minden állítást történelmi forrásmunkákból merített, amit bizonyítani is kíván. Így hivatkozott többek között a Hóman-Szekfü történelmi munkára, amelyben ugyanazok a megállapítások szerepelnek, amelyeket Görgey az *Elet vagy halál* című cikkében kifejtett. Megemlített ezenkívül még több történelmi tanulmányt a bíróság előtt, sőt ezeket a forrásmunkákat be is csatolta a törvénytörzőkhez ismertetés céljából.

— Cikkemben — mondotta — komoly történelmi munkákat fejte-

püspök azonban kedden gyengélkedő feleségével együtt Balatonszárszóra utazik s így a jelölő bizottságban nem vehet részt, dr. szentpéteri Kun Béla pedig bejelentette, hogy elfoglaltsága miatt nem kíván részt venni a tanácskozásokon. Így aztán a jelölő bizottság tagjai Kolozsvári Kiss Lászlón kívül a két póttag, Uray Sándor és Ujvárossy Lajos hajdúböszörményi közjegyző lesznek.

Ez a bizottság fogja a nagy kavargást előidézett jelölések kérdésében kimondani a végsőt.

MEGNYILT UJ ÜZLET!

Tekintse meg dűsan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok
HUNYADI UCCA 2. Royal-épület
TELEFON: 12-35.

nyeket, mert az volt a hazafias elgondolása, hogy ezeknek segítségével meg lehet találni a nemzet érdekeihez vezető megoldásokat. A bíróság ezután rövid tanácskozás után

Görgey Mártont bűncselekmény hiányában felmentette a vád alól azaz az indokolásal, hogy cikke nem alkalmas gyűlölet felkeltésére, csupán történelmi tények lezöregzése.

A felmentés ellen az ügyész fellebbezett.

Uj karrierék a vörös hadseregben

Moszkva, május. A vörös hadsereg vezetőállásait olyan hirtelen és váratlanul töltötték be új emberekkel, hogy a szovjet lakosság csak kivételesen értesül arról, hogy az ismert vezetőszemély helyét egy teljesen ismeretlen új ember tölti be.

Igy történt a május elseji felvonuláskor is. A tiszték és előkelőségek számára emelt tribünön teljesen ismeretlen új alakok jelentek meg. Ezek magas állásukat Meehlisnek köszönhetik, akinek jelenleg nagyobb a hatalma és befolyása, mint a hadügyminiszter Vorosilovnak.

A legfelsőbb katonai tanács tagja lett Szadjenko, aki ezeltől szabó volt s most az utóbbi időben a kiovi kerület katonai komisszáriusa. Loktinovot Alksnisa helyére jelölték, aki még februárban Középázsia katonai központjának volt a vezetője. Kulik, a szovjet lovasság vezetője lett. Pawlow, aki motorizálta a szovjet hadsereget, tankdefiládát vette át a napokban. Iván Fidelko, Vorosilov helyettese ezalkalommal először jelent meg hivatalosan. Swietlowski, a tengeri admirális is először jelent meg a hivatalos tribünön.

Nemesak Moszkvában történtek ilyen gyökeres változások, hanem Leningrádban is, ahol először jelent meg hivatalos minőségben Chozin, az új kerületi főnök. Elődjé, Dybienko, aki a híres diplomata asszony Kollantaj férje volt, nyomtalanul eltűnt.

A minski katonai kerület új főnöke: Kowalew, Bielow, a fehér-orosz rész vezetője börtönbe került. Kijowban Timosenko, Charkowban az eddigi katonai körökben teljesen ismeretlen Smirnow a parancsnok.

A jelentősebb katonai központokban még nagyobb a változás. — A legmagasabb állástól a legalsóig mindenki más.

A Távok-Keleten hasonló tisztogatás folyt. Lewandowski bebörtönzése s valószínű szétlövetése szenzációt váltott ki. Helyét valami Podlas nevű foglalta el, aki aránylag alacsony katonai ranggal bír. Blücherrel kapcsolatban, akinek a helyzete erős, az a hír terjedt el, hogy Vorosilov utódja lesz, mert Vorosilov már semmit sem csinál, csupán figuráns. (Transcont.)

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKKEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT.

1938 május 22.

Rágalmos ügy sz

Vitéz Szabó Imre ügyészség elnökének a hajdúböszörményi írásával ványt kért közgazdátott el. Marton G. mestert vádsével vádson dr. V. a vádat, adványt, ság azonlőségét és itélte, de három évtett. Vitéz jelen

Háború gy

Füres a egy gyer sertes és sorozatos járásbíró ményeké. A tréfa fáskedvű tollat eg kapu alá madzagot dül a tölt gyerek p va lesi az megtorpa töltölla venni, de gyerek m a talált alá.

Ebben félíg sike ugyanis szében fe te és elég A pörülj ugrott a toll

— Bács tollat, en A bács tisztvisel lat. Jó vi ja, hogy a erre elna tollat vic s a toll es

— Na, szeliden tollat és gyereket, mondta és A gyere Ordíva r perc mul Kíss F. I

— Neko nak neve vallotta a gántisztv

— Lekö kánrugott lott a jár tisztvisel

— Másn és ott sém magántisz

— Vélet ablakon a vásáros. Mindket letsértés é mén kéri a bíróság ügyben, h sorban a hallgatásá lást elnap

— Vása UJSAG-b

rt elítéltek í ügyvéde

pád hajdúszo-almazás miatt debreceni tör-

poszió polgar-anság elköveté. A főtárgyalá-Árpád tagadta te, hogy a be- zítette. A bíró- lapította bűnös- ö pénzbírságra s végrehajtását löre felfüggesz- tette. Vitéz jelen

zményei lettek ának: becsület- stisértés címén esek érkeztek a tréfa követke-

m is új. A tré- rákóti a töltö- gra, amelyet a járdára. A

a mauzagot es beugrik a kapu alá.

azonban csak fa. A madzag és az »áldozat« llat, zsebrete- ovábbment. — ináló erre ki- és utána vágta-

rtette a járdán az üv.

odanyújtotta a nyakonvágta a sak vice volt — ment.

tetszett a vice. a kapun és egy ent a bátyja,

ent a járdán az üv.

— Na, szeliden tollat és gyereket, mondta és A gyere Ordíva r perc mul Kíss F. I

— Neko nak neve vallotta a gántisztv

— Lekö kánrugott lott a jár tisztvisel

— Másn és ott sém magántisz

— Vélet ablakon a vásáros. Mindket letsértés é mén kéri a bíróság ügyben, h sorban a hallgatásá lást elnap

— Vása UJSAG-b

FÜGGETLEN cégeknél!

Rágalmazásért elítéltek egy szoboszlói ügyvédét

Vitéz Simon Árpád hajdúszoboszlói ügyvéd rágalmazás miatt került szombaton a debreceni törvényszék Trássy büntetőtanácsa elé. A hajdúszoboszlói városi tisztviselési választás után többek aláírásával vitéz Simon Árpád beadványt készített, amelyet a megyei közigazgatási bizottsághoz juttatott el. Ebben a beadványban dr. Marton Gábor szoboszlói poigármestert szabálytalanság elkövetésével vádolták meg. A főtárgyaláson dr. vitéz Simon Árpád tagadta a vádat, kijelentette, hogy a beadványt nem ő készítette. A bíróság azonban megállapította bűnöségét és százpengő pénzbírságra ítélte, de a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. Vitéz Simon Árpád fellebbezést jelentett be az ítélet ellen.

Háborúság egy rossz gyerektréfa miatt

Furesza következményei lettek egy gyermek tréfának: becsület-sértés és könnyű testi sértés címén sorozatos feljelentések érkeztek a járásbíróra a tréfa következményeként.

A tréfa maga nem is új. A tréfáskedvű gyerek rákötö a töltőtollat egy madzagra, amelyet a kapu alatt kivezet a járdára. A madzagot homokkal elrejtik, egyedül a töltőtoll ragyog a járdán, a gyerek pedig a kapun belül hasalva lesi az áldozatokat. Akik jönnek megtorpannak, meglátják a szép töltőtollat, lehajolnak, fel akarják venni, de abban a pillanatban a gyerek megrántja a madzagot és a talált tárgy beugrik a kapu alá.

Ebben az esetben azonban csak félig sikerült a tréfa. A madzag ugyanis elszakadt és az áldozatszepon felvette a tollat, zsebrete- te és elégedetten továbbment. — A poruljárt tréfacsináló erre kiugrott a kapu alól és utána vágta a tollnak.

— Bácsi, tessék visszaadni a tollat, enyém az!

A bácsi, *Hajdu* Károly magán-tisztviselő, nem adta vissza a tollat. Jó vice, mindenki rámondhatja, hogy a toll az övé. A gyerek erre elmagyarázta, hogy a töltőtollat viceből hevertette a járdán s a toll csakugyan az övé.

— Na, akkor itt a toll — mondta szelíden a bácsi, odanyújtotta a tollat és közben nyakonvágta a gyereket. — Ez is csak vice volt — mondta és tovább ment.

A gyerekek nem tetszett a vice. Ordítva rohant be a kapun és egy peze mulva megjelent a bátyja, Kiss F. Imre vásáros kíséretében.

— Nekem jött, szidott, tolvajnak nevezett és gyomron vágott — vallotta a járásbíró előtt a magántisztviselő.

— Leköpött, lecsavargozott, bokánrugott és mellbevágott — vallotta a járásbíró előtt a magán-tisztviselő.

— Másnap eljött a lakásom elé és ott sértegetett, — folytatta a magántisztviselő.

— Véletlenül arra jártam és az ablakon át leköpött — folytatta a vásáros.

Mindketten többrendbeli becsület-sértés és könnyű testi sértés címén kéri a másik büntetését. De a bíróság nem hozott ítéletet az ügyben, hanem a tanuk, így első-sorban a tréfacsináló gyerek kihallgatását rendelte el s a tárgyalást elnapolta.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

MEGNYILT a NAGYERDEI VIGADÓ

Debrecen legszebb és fővárosi nivóju nyári vendéglője.
Minden este tánc. Közkedvelt FEJES SZALONZENEKAR. Vasárnaponként délután uzsonna, tánc. Nagyvárosi hangulat!

A vértesi hajtűkanyarban halálos szerencsétlenség áldozata lett autófuvározó özvegyének havi 120 pengő életjáradékot ítelt meg a bíróság

Erdekes kártérítési ügyben hozott most ítéletet a debreceni bíróság: egy halálosvégű autókirándulás özvegye indított pert a gondatlan autóvezető ellen, akit a bíróság súlyos összeggel el is marasztalt.

Emlékezetes még az az szörnyű autókatasztrófa, amelynek

áldozata Csernus József debreceni autófuvározó volt.

1934 október 7-én Csernus egy nagyobb társasággal szórakozni indult. A szórakozásból mulatozás lett és a vidám társaság elhatározta, hogy autón átrándul Nagyléttára, ahol tovább folytatják a mulit. Beültek Balogh János autótulajdonos, autóvezető kocsijába és átrobogtak Nagyléttára, ahol a késő éjszakai órákig mulatoztak.

A társaság jóval éjjel után indult hazafelé. Az autó elég nagy iramban robogott az országúton, amikor Vértés felé egy hajtűkanyarhoz értek, már nem volt idő a fékezésre:

a kocsis hatalmas erővel bele-vágódott az árokba és maga alá temette utasaít.

Senkinek sem történt komolyabb baja, a társaság tagjai alig szenvedtek kisebb horzsolásokat, megvédte őket az autó amerikai teteje.

Csernus József azonban oda-szorult a soffőrülés támlájá-hoz, amely irtózatossá erővel benyomta a szerencsétlen ember mellkasát.

Az autóvezető Balogh János és a többi utas sértetlenül mászott ki a felborult kocsis alól. Csernus Józsefet azonban agyonnyomta az autó.

Balogh József ellen emiatt megindult a büntető eljárás, mert a vád szerint, az ő gondatlansága idézte elő, hogy a katasztrófa bekövetkezett. A törvényszék előtt a vádlott autóvezető azzal védekezett, hogy a szerencsétlenséget maga az áldozat, Csernus József okozta. Csernus ugyanis ittas volt,

állandóan nagyobb sebességre nógatta őt, majd éppen, amikor a kanyarhoz értek, előre-nyult és a sebességváltóhoz kapott.

Már nem lehetett megakadályozni a katasztrófát, a kocsis megingott és a következő pillanatban az árokba vágódott.

Fellebbezés folytán az ügy az ítéletábla elé került, amely több autószerelőt hallgatott ki.

A szakértők, köztük a budapesti Autótaxi RR. főmérnök-szakértője megállapította, hogy a szerencsétlenséget Balogh János gondatlansága idézte elő. A szakértők megállapították, hogy

Balogh negyvenkilométeres sebességgel vette a kanyart, holott még nappal is csak nyolc kilométeres sebességgel lehet azon az útszakaszon fordulni.

Az ítéletábla a szakértői véle-

nyek alapján megváltoztatta a törvényszék felmentő ítéletét és

gondatlanságból okozott emberölés vétségében bűnösnek mondotta ki Balogh Jánost, akit 100 pengő pénzbüntetésre ítelt.

Az autófuvározó semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen, a kúria azonban elutasította a semmisségi panasz.

Az ítélet jogerőre való emelkedése után Csernus József özvegye dr. Grósz István ügyvéd útján kártérítési pert indított Balogh János ellen. Csernusné keresetében előadta, hogy férjének havi háromszáz pengő jövedelme volt s miután férje Balogh gondatlansága következtében vesztette el életét, kérte a bíróságot,

kötelezzék Balogh Jánost, hogy neki, az áldozat özvegyé-

nek fizessen élete végéig havi 120 pengő életjáradékot.

A kártérítési perben most tartott tárgyalást a bíróság, mely megállapította, hogy Baloghot még abban az esetben is gondatlanság terheli, ha valóban Csernus benyúlása okozta volna is a katasztrófát, mert ittas embert a szabályok szerint tilos felvenni a gépkocsira. Emiatt aztán kármegosztást sem lehet alkalmazni és Balogh Jánost kötelezte a bíróság, hogy

Csernus Józsefnének fizessen havi 120 pengő életjáradékot élete végéig.

— Hosszú idő óta fekvő betegek a természetes »Ferenc József« keserűvizet nagyon szívesen isszák annak gyors, biztos és mindig kellemes hashajtó hatását általánosag dicsérik. Kérdezze meg orvosát.

Minden igényt kielégítünk árban, minőségben, választékban.

Férfi tropikál és vászon nyári ruhák

Női nyári ruhák és nyári kosztümök

a legolcsóbb szabott áron.

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen Bika Szálló épület.
Takarékosság bevásárlási helye.

GYÁSZROVAT

Gellén Imréné Kiss Margit, 57. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz Köztemető II-A. ravatalozó terméből. Lakás: Sámsoni út 17. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Bíró Jánosné Szabó Róza 61 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután félhat órakor lesz köztemetői II-A. sz. ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Kút u. 110. Pusztaí temetkezési intézet.

Id. Zsufos Sándor 81 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz köztemetői ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Halasi u. 11. Pusztaí temetkezési intézet.

Takács Péter kőműves mester 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz köztemetői ravatalozó terméből református szertartással. Lakás: Rákóczi u. 5. Pusztaí temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó feleségem és kedves anyám elhunyt. Alkalmából nyilvánított jóleső részvéteket, koszorúkat, csokrokat ezúton gondunk fájdalmunkat hálás köszönettel.

Bardócz Ignác és gyermekei.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton is fájó szívvel mondunk azaz köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen jó férjem, édesapám, testvérünk elhunyt. Alkalmából mély bánatunkban részvételüket, ravatalozókoszorúkat, vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek.

Özv. Némethy Gyuláné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik drága jó férjem és édesapám, néhai dr. Bányai István gyógyszerész elhunyt. Alkalmából mély bánatunkban részvételüket, ravatalozókoszorúkat, vigasztaló szavaikkal enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekkek díjmentesen kaphatók kiállításra is Pusztaí temetkezési intézetében, Kálvin tér 5.

Berg Miksa interpellál Endre László politizálása miatt

Budapest, május 21. Nagy szenzációt keltett Berg Miksa bárónak pénteken a Házban tett nyilatkozata, melyben kijelentette, hogy interpellálni fog a parlamentben és szóvá teszi Endre László pestmegyei alispán politizálását.

Berg adatai szerint, melyeket Imrédy Béla miniszterelnökhöz is eljuttatott, Endre László alispán egy dobogón szerepelt együtt a nyilas Hubay Kálmánnal azon a MOVE zászlószentelési ünnepélyen, melyen a zászlóanya a rendőri felügyelet alatt álló gróf Széchenyi György felesége volt.

Endre László pénteken nyilatkozatában cáfolta Berg Miksa adatait, de Berg újabb nyilatkozatában megerősítette állításait.

Egyébként Keresztes-Fischer Ferenc ebben az ügyben ma kihallgatáson fogadta báró Berg Miksát.

Svájc—Anglia 2:1

Zürich, május 21. Szombat délután a svájci válogatott labdarugócsapat megérdemelten 2:1 (1:1) arányban győzött az angol válogatott felett.

Neumann Cipő Svetits-palota e heti ajánlata:

Aldozáshoz
fehér vászoncipő
4-80 5-40
fehér nubucipő
8-50 10-50

Szandálok, szandalettek, piros cipők, fehér nubucipők, férfi „Rigi” védjegyű barnacipők minden színárnyalatban, Wekendcipők, hatalmas nagyválaszték.

Olcsó árak. Takarékosági tag.

A HOLTAK SZIGETÉN

Lopud szigetén, — a görögök Delaphodiának hívták a dalmát tengerpartnak ezt a paradicsomát, — elvonulva az emberek től még Dubrovnik agy püspöke, a nyolcvanöt esztendő Ucellini. Csöndes ájtatossággal tölti az idejét: egyesegyedül Istennek szenteli azokat az esztendőket, amelyek részére még hátra vannak ezen a világon. A múlt század nyolcvanas esztendeinek végén Ucellini püspök vendége volt a XIX. század egyik legnagyobb piktorai: Böcklin. Együtt jártak a szigeten, ez a sziget: a Holtak szigete...

Holtak szigete, napnyugta után...
(Copyright by Jób Paál.
Utánnyomás tilos.)

Magas ciprusok állanak némán és merednek az ég felé partjain a szigetnek, amelyet nem a tenger

Ahol egykoron láncokkal zárták el a tengert

A keskeny csatornának, amelyben társával, Szent György szigetével együtt csöndesen hallgat a holtak szigete, a neve: **Catene**. Ez a szó magyarul annyit jelent: lánc. A nevével onnan kapta, hogy Nagy Lajos magyar király, aki ura volt a tengernek, ezen a helyen erődítményeket emeltetett és azokat erős láncokkal kötötte össze azért, hogy megakadályozza a velencei hajóknak a cattaroi öbölbe való befutását. Talán ez volt az egyetlen helye a világnak, ahol a tengert láncokkal zárták el. Köröskörül, amerre csak ellát, a szem: égnek meredő hatalmas hegyek. — A Monte Cassone majdnem ezer méter magas. És fönn a sziklák között kieselny falvak, ahova nehezen jut el a kultúra. Egyik hegyesücs a másikat éri, a Krivosje világa szinte megközelíthetetlen, sőtét szakadékaiba düböröge zuhan a

A Szent Szűz glóriája bearanyozza a sziklafokot

A holtak szigete mindössze öt-száz esztendő óta áll kísértetként a tenger közepén.

Pontosan tudjuk a születésének napját is.

Perast fénykorában mindössze két kopár sziklafolt meredt itt ki a tengerből.

Két perasti halász: a Mortesics fivérek 1458 július huszonkettedikén este a madonnát látták meg a sziklák tetején. A Szent Szűz glóriája beragyogta a szirtek csücsait. És a két halász szent fogadalmat tett, hogy templomot emelnek ott ahol a Madonna megjelent.

Elképzelhetetlen nehézségekbe ütközött ennek a fogadalomnak a teljesítése.

A sziklafokok körül negyven méter mélységű a tenger.

De az emberi akarat és a hitben gyökeredző buzgóság legyőzte a lehetetlent is.

Híre terjedvén a csodának nem-

dobott ki magából, hanem emberek hordtak össze évszázadokon át.

A tenger hullámai megtorpannak a partokon, a ciprusokon túl nincsen már élet, kerestek sorakoznak egymás mellé, fából összetakoltak, amiket lassan elkorhaszt az idő és fehér márványból készültek, amiken réges-régen megkopott az aranyos betűk.

A kicsiny sziget közepén áll egy templom, a harangját csak akkor húzzák meg, ha idelelenn a földön elaludt már valamelyik élet pisllakoló lángja.

Szakasztott úgy áll árván, elhagyottan a tenger szűk csatornájának kellős közepén a holtak szigete, ahogyan azt a nagy svájci piktor Böcklin megfestette.

Kopár sziklák szemben a rejtelmegyen és a hold ezüstös sávja játszik kísértetiesen a tenger megrezzenő végtelen síkján.

A misztikum birodalma.

tengerbe apró patakok kristálytisztá árja. A sziklafalakon apró házak, szinte meg sem értem, miként kerültek ezek ide.

A két sziget alig pár perenyire egymás mellett, közepén a csatornának, Perast és a hegy között, nem egy időben született. **Sveti Gjuraj** az öregebbik. A cattaroi öböl legrégebb kultúrhegye. Valamikor a bencecsék lakták, hegyes harangtornya még áll, a kolostor mellette már omladozik. Öreg írások mesélik el, hogy az apátságot először a törökök rombolták le 1571-ben. Aztán felépült újra, de száz évvel később kalózek égették fel, majd a földrengés döntötte össze.

A sziget ma sivar és elhagyott. A templom romjai között sírlyukak raknak fészket és itt költik ki tojásaikat.

csak perasti, hanem velencei, genouai, sőt spanyol hajók is sűrűn jelentek meg a szirtek mellett és egész hajórakomány sziklát süllyesztettek el a tengerben. Szinte elképzelhetetlen:

százhetvenegy esztendőig tartott, amíg ez a sziget a tenger közepén megszületett.

Gazdag polgárok halálos ágyukon egész vagyonukat hagyták arra a célra, hogy a Madonna szigeten templom épüljön, szegények hónapokon keresztül ingyen dolgoztak. Hosszú évek során öreg hajókat kövekkel raktak tele és itt süllyesztették el a szirtek mellett.

1630-ban felépült végre a templom és az egykori sziklák helyén ott áll a szép hosszúkas sziget, amelynek ma hivatalosan 119 méter a hossza, 35 méter a szélessége és pontosan 2680 négyzetméter a terület. A templomot fehér genouai márványból építették meg és már-

ványból faragott angyalok tartják benne a csodatévő Madonna képet. Szébbnél szebb festmények — nagy része cédrusfára festve — díszítik a templomot, a csodatévő képből alig látszik más, mint a Szent Szűz feje, mert a hajósok adományai szinte eltakarják.

Két évszázadon át valahány perasti hajós megmenekült a halálos veszedelemtől, mindmegannyi a Madonna templomát ajándékozta meg.

A szigeten temető van.

Velencei és perasti patriciusok sírjai nyugszanak a ciprusok között ebben a különös sírkertben. — A templomban már régen nincs pap, a sekrestyés is csak ritkán jön ide. Nem szeret a halottak között lakni. Az esztendőnek két napján azonban benépesül a halottak szigete.

Július 22-én, a Gospodja od Spokjela születése napján és Mária mennybemenetelének ünnepén, augusztus 15-ikén.

Azon a napon, amikor a két Mortesics megpillantotta a Szent Szűz képét a sziklák tetején, ma is öreg, használhatatlan hajókat kormányoznak a holtak szigete felé. Az egész vidéken összeszedik ezeket a hajókat.

A sziget körül van a hajók temetője is.

Ezeket a hajókat, léket kapott dereglyéket, félrebillent vitorlásokat, kiöregedett parti gőzösöket, elkorhadt halászcsonakokat megrakják sziklakkal. Perast egész népe munkában van ilyenkor. — A sziget közelébe érve megfújják őket és szent dalokat énekelve nézik, hogy süllyednek el a kövel megrakott bárkák a tengerbe. — A Madonna szigete ma is évről-évre nő, gyarapodik.

Mária mennybemenetelének ünnepén vidámság veri fel a holtak szigetének kísérteties csendjét. — Ilyenkor vendéglősök vernek sátrat a sírok között, sört ütnek csapra és öblös poharakba mérik a tölz dalmát bort. Lobogóktól tarka a templom, délelőtt misét tart benne a plébános, messze környékről sereglenek ide az emberek. A katori öböl hatalmas hegyei mennydörgésszerűen verik vissza a mozsarak durrogását.

De estére nem marad senki a szigeten.

Azt mondja Stevan, a bárkás, aki csak hosszas könyörgésre vállalkozott rá, hogy elkísér erre az útra, hogy este nem jart még senki a holtak szigeten.

Egyedül Böcklin.

Ötven esztendeje annak, hogy itt jart, abban az időben, mikor erejének teljében, életének egyik leghíresebb művét megfestette. — Egy csomó képeknek megható hangulatát köszönheti a holtak szigetének. Erőteltjes, ragyogó színeit, romantikáját itt merítette, a tengerből. A holtak szigetének világában született meg palettájának álmai: a tengeri idill, a szent berek, a hullámok játéka, a rom a tengerparton, valamennyi abban az időben, amikor Ucellini püspök vendégszerető házában heteket töltött el a piktor, aki először kapcsolta össze a tájak misztériumát az élő és holt emberrel.

— Lehagolt, étvágytalan, eldugult emberekkel reggel felkeltek kor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

Hatalmas fejlődés a hajdúvárosban

Dr. Gärtner főorvos most a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A nagy gondoskodás és a vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

A vármegyei főorvosok munkájának eredményeként a vármegye 1937. évi ügyi állapotáról legkisebb részben jelentést.

Hatalmas fejlődést mutat Hajdú vármegye egészségügye

Dr. Gärtner István tiszti főorvos évi jelentése

Dr. Gärtner István m. kir. tiszti főorvos most adta közre Hajdúvármegye 1937. évi közegészségügyi állapotáról szóló pontos és legkisebb részletre is kiterjedő jelentését.

A nagy gonddal összeállított jelentés mindenk előtt arról számol

Kellemes meglepetés

Évi, ha rendszeresen használja a híres nagyenyedi

KOVÁCS KRÉM-et

Eltünteti az arcbőr szépség-hibáit, csodálni fogja Ön is bámulatos hatását.

Az arc megszépül, feltűnően tiszta, üde lesz!

Éjjeli használatra kék csomagolás (zsíros). Nappali használatra sárga csomagolás (száraz)
Figyeljen a védjegyre!

be, hogy a vármegyében a városi és községi orvosok létszáma 29 fő, tehát

6156 lakosra esik egy hatósági orvos.

A magánorvosok száma 61 s így 2926 lakosra jut egy magánorvos. A múlt évhez képest az orvosi karban 7 fővel emelkedett a létszám úgy, hogy a gyógyító orvosok száma a vármegyében 90-et tesz ki és így

2000 lakosra esik egy orvos.

Igy megállapítható, hogy Hajdúvármegyenek 178.523 főnyi lakosára 90 orvos és 120 szülésznő, valamint 32 gyógyszerészár esik. — Ezekhez járulnak a szociális egészségügyi intézmények. A vármegyében működik 16 óvoda, 12 gyermekmenedékház, 28 óvónő és menházvezető és ezenkívül a Stefánia védőintézet és a Zöldkereszt egészségvédelmi szolgálat 26 orvosa és 24 védőnője.

Az egészségvédelmi szolgálatban haladást jelent az, hogy a Stefánia anyu- és csecsemő- védelem a három hajdúvároson kívül 14 községben van megszervezve.

Hajdúbszörmenyben például 10 ágyas szülőotthon működik, amit még a közeljövőben bővíteni is fognak. A Zöldkereszt egészségvédelmi szolgálat a múlt évben Mikepércsen és Józsan nyert megszervezést. Ezzel a két községgel az egészségvédelmi munka most már a vármegye minden községében kiépült. Nagyjelentőségű újítás az is, hogy

a jövőben az óvodák és gyermekmenedékházak elsősorban gyermekvédelmi feladatokat fognak teljesíteni és a 3-6 éves gyermekek egészségi szolgálatát és a szociális hányok orvoslását fogják ellátni.

Az óvodákat szintén az egészségügyi akció támogatásával napközi otthonokká alakítják át.

A népmozgalmi adatok 1937. évben a következőképpen alakultak:

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor és hétfőn: 5, 7, 9 órákor utoljára
LIL DAGOVER,
VILLY FRITSCH,
és TASNÁDY MÁRIA
gyönyörű filmje:

Anyák és fiuk

és a
A MODERN LEGI HADERŐK
szenzációs kísérő film.

házaságkötés volt 1699, a lakosság 9.5 százaléka. Emelkedés az 1936. évhez képest igen jelentős, mert 1936-ban 1543 házaságkötés volt. Az élveszületések száma is emelkedett. 1936-ban 4937, 1937-ben 4301. A halálozások száma 1936-ban 3117, 1937-ben 2834.

A halálozások száma tehát lényegesen csökkent.

17.5 ezrelékről 15.9 ezrelékre. — A természetes szaporodás 1936-ban 1820 lélek, 1937-ben 2467. A halvaszületések száma 1936-ban 188, 1937-ben 138 volt. A csecsemőhalálozás 1936-ban 812, 1937-ben 160 volt, tehát itt is feltűnő javulás észlelhető.

Hajdúvármegye a születések tekintetében országosan is a legkedvezőbb viszonyokat tünteti fel.

A városok között a legmagasabb a születési arányszám Hajdúbszörmenyben, 30 ezrelék. Hajdúnánáson ez az arányszám 28.2 ezrelék, Hajdúszoboszló arányszáma a legrosszabb a városok között, de még így is valamivel jobb az országos átlagnál.

A születési arányszám a községek közül Kabán a leggyengébb, de még itt is észlelhető az előző évhez képest némi javulás.

A vármegye halálzási aránya nem sokkal rosszabb az országos átlagnál

és az utóbbi évek során e téren is igen nagy javulás volt észlelhető.

A természetes szaporodás Hajdúvármegyében 2467 főt tett ki, egy év alatt.

Hajdúvármegye természetes szaporodás terén az ország első vármegyéi között van.

Részletesen ismerteti a tiszti főorvos a halálozások megoszlását is.

A halálokok közül a heveny fertőző megbetegedés szerepel 2.3 százalékkal. Gümőkór 9.2 százaléka, szív- és érbetegség 9.5 százaléka. Ez utóbbi jóval kevesebb mint az országos átlag, mely 13.1 százaléka.

Tüdő- és mellhártyabetegség 13.6 százaléka. Itt emelkedett a halálozás az előző évhez képest és az országos átlagnál is jóval magasabb.

Rák és rosszindulatú daganatok az országos halálozás 7.6 százalékát tették ki. Agyvérzés arányszáma 7.7 százaléka, itt az országos átlag csak 5.4 százaléka. Elaggottság és véglagyengülés 13.3 százaléka ban szerepel halálokként. Öngyilkosság útján 65 egyén halt meg a múlt évben Hajdúvármegyében, kevesebb mint az előző esztendőben, amikor 84 egyén vetett véget életének. Baleset folytán 20 egyén halt meg, ugyanannyi, mint 1936-ban.

Diftéria megbetegedés jóval kevesebb volt az oltások következtében, mint az előző esztendőben.

1937-ben is 6195 kettőtől hat éves

Az Apollóban

Vasárnap: 1/3, 1/5, 1/7, 1/9-kor
hétfőn utoljára: 1/5, 1/7, 1/9-kor
GAÁL FRANCISKA
hájos filmje: a

Kalózkisasszony

Partnere: FREDERIC MARCH
Híradó!

Vágja ki - tegye el

Ha Pestre érkezik, hasznát veszi, mert ünneplőbe öltözött árúháznak a következőket nyújtja e hirdetés felmutatása ellenében Vendégeinek:

1. Díjmentes ruhátár- és csomagmegőrző, árúháznak vendégei részére.
2. Díjmentes belépő árúháznak zenés nyári ruha bemutatójára.
3. Reklámmemléktárgy (vagy egy csinos fűlcs üveg-pohár, vagy egy elegáns szobfüsű, vagy egy mintadoboz Brácsa illatszer).
4. Mindent egy helyen kap árúházunkban — tehát gyorsan vásárol és olyan készletből, amelyhez hasonlóval Magyarországon senki sem dícsakodhatik.
5. Jobbat vásárol nálunk, mert e mi előszédünk nem gyenge minőségekre vonatkozik!

Magyar Divatcsarnok

Budapest, VII., Rákóczi-ut 70-76

gyermeket oltottak be diftéria ellen.

A hajdúvármegyei kedvező eredmény nyomán a diftéria-

ellenes oltások végrehajtását az egész országra kötelezővé tették.

Még jelentősebb a kedvező ered-

Püinkösdre

megjöttek ujdonságaink:

Oázis ölt.

mellény nélkül 14-80 le 5% p. eng. P

14⁰⁶

Palm Beach ölt.

mellény nélkül 28-80 le 5% p. eng. P

27³⁶

Sahara ölt.

mellény nélkül 36-80 le 5% p. eng. P

34⁹⁶

Windsor ölt.

mellény nélkül 39-80 le 5% p. eng. P

37⁸⁰

Tennisnadrág

erős vászonból 6-98 le 5% p. eng. P

6⁶³

Grünfeld

uriszabóság
Kistemplom mellett.

„Congress“

az új nyári kalap
könnyű, elegáns, olcsó

P 8-80

LORD uridivatnál

mény a hastífusz elleni védőoltásoknak, aminek nagymértékére jellemző, hogy három év alatt 118 ezer embert részesítettek védőoltásban, a lakosságnak 66.1 százalékát. Ennek a nagyméretű oltási akciónak köszönhető, hogy a tífusz megbetegedések száma a vármegyében 1937-ben 136-ra csökkent az 1936. évi 136-al szemben.

Az általános egészségügyi viszonyokat nagyban javította az az intézkedés, hogy

a vármegyében központi szegénybeteg rendelőkét állították fel, s ugyanezt a célt szolgálta a községek vizellátásának javítása érdekében folytatott akció.

amit az Országos Közegészségügyi intézettel karöltve végzett a tisztifőorvosi hivatal.

Kiemelte még dr. Gärtner István azt a nagyjelentőségű és rendkívül érdeklődést keltő vizsgálatot, amelyet dr. Neuber Ede egyetemi ny. r. tanár az országos antivenereás küzdelem miniszteri biztosa végzett munkatársaival együtt a vitézek gyermekei és azok családjainak. A vizsgálatok eredményéről Neuber professzor a Budapesti Orvosegyesületben a Kormányzó jelenlétében számolt be.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Szakszerű modern keretezés

Berger üveg és porcelán kereskedésében

Piac u. 58.

Májusi szerenád

Hadd hívjam most a régi-régi májusi emléket. Azét a májusiét, amelyiknek legdúsabbak voltak az orgonái, legszelebbek a holdfényen alvó rétei, amelyiken legédesebben tudta huzni a cigány. Soha olyan tavaszt én nem értem és már nem is fogok soha.

Odabent borfoltos volt az abrosz a nyitott ablakon ömlött kifelé a cigarettafüst. Sütéménydarabok, gyümölcshej a tányérokon, anyám szép fiatal feje kipirult, apám nótáját húzta a cigány s a keleti ég alja az ablak hátterében hajnalodott. Hűvös harmatban furdott a falu. A bor sosem fogyott ki a pohárból. En töltegettem, másnék pedig szokásom ellenére meghűzöttam a sarokban. Lehettem tizenöt éves akkor.

Négy órákor nem bírtam tovább, odaálltam az asztalhoz:

— Edesapám, adja ide nekem egy kicsit a cigányt.

Nagyot néztek.

— Tán szerenádozni akarsz?

— Azt hát.

Megengedték. Mint egy gyereknek. Jökedvük volt.

Fejembe vágtam a kalapom, intetem Bandinak, meg a többieknek és egy pere mulva bevádoztam utánunk a kapu.

Az alvóg fele mentünk. Tudták az én cigányaim az útát behunyva szemmel is. Kiskapu, kisház, kiskert, muskátli az ablakban, odaálltunk, ott rikkattuk meg a hegedűt.

Lehettünk úgy a második nótánál, kijött a lány. Intettem a népségnek, hogy menjenek vissza. Egyedül maradtunk és turkálni kezdett a hajamban. Mindig is a hajamat szerette a legjobban. Ot évvel volt idősebb nálam az a lány, de én ötszörte jobban szerettem érte. Ő se nevetett ki, szeretett...

Most is a nyakamra fonta karját.

— Ó, te bolond — mondta kedveskedően — még birbehozza.

Egy éve jártam már utána akkor. Tudta mindenki a faluban. Lakodalmakon, mfonóban el nem mozdultam mellőle. És most az a szomszédfalusi legény megkérte.

Héj, de nehéz volt erről beszélni akkor nekünk. Nem is voltunk szokva szép szavakhoz. Az éjszaka kibeszélte, békák elbrekelték, tücskök elcírpteltek, a nyíló orgonák megillatozták a mi feneketlen szomorúságunkat.

Jó volt összesimulva állni a májusi hajnalon, forró homlokkal a hűvös éjszakában. Jó volt magam mellett tudni, mielőtt elvisszik. Távolról pedig — milyen szép volt Banditól — felbügögt megint a szívzakasztó, finom szerenád. Sirtak, sirtak a húrok és Zsuzsa megértette, hogy ezzel a zenével mondom el neki búcsúmat, a visszahozhatatlan napok fájdalmát, esztől-bottló vágyam feléjlesztését.

Elindultunk vissza. Ő kísért el engem az idősebb jogán, ketten ömlött a fény, a szívünkben fájón rezgett a szerelem, a hegedűk aranyfonál dallama pedig összefonta az egészét.

Halk és remegő volt ez a szerelem születése óta, de most megrészedett. S mikor a kertünkbe értünk, mikor utoljára magamhozvontam, akkor letertem tőből a virágtól roskadozó törörkorgonákat és az ölébe raktam. Beletemettem arcát a nedves virágtengerbe Zsuzsa is onnan nézett fel rám imádatosan. Aznap vitték el, így készült az esküvőjére. Kis arca lángolt, aztán hazaindult a kék derengésben. Mozdulatlanul álltam, úgy néztem utána, akkor minden fény és szépség után, ami vele ment el.

Egyszer visszafordult és elpirulva,

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az
Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

Református központi elemi iskola

A református központi elemi iskola szeptember elsején megnyílik a Baltazár Dezső (Füvészkert) ucai iskola épületében. A nyár folyamán az épületen megfelelő átalakításokat fognak végezni. Az épület falai 11.50 m. magasságban olajfestékkel festik át. 17 méteres tornaterem képezetnek ki. Az országos testnevelési szakfelügyelő a napokban fog a tornaterem berendezéséről az egyház vezetőségével tárgyalni. A papír, agyag, fa, általában a slőjd munkák végzése re külön terem fog szolgálni. A játékos testnevelésről az intenzívebb zeneoktatásról is gondoskodás fog

történni. A német nyelv elemeit is tanítani fogják az iskolában megfelelő óraszám mellett.

Ez iskolába a város bármely területéről be lehet iratkozni. Egész évre 25 P-t kell fizetni felszerelési hozzájárulás címen. A hozzájárulási díjat havi 2 P 50 filléres részletekben is lehet fizetni.

Az egytől a negyedik osztályok fognak az épületben elhelyezést nyerni.

Jelentkezni már is lehet az iskola igazgatójánál.

A rendes beírások június 11. 13 tartatnak meg.

Szép sikere volt a piaristák torna-vizsgájának

A katolikus gimnázium szombat délután a nagyerdői Stadionban hatalmas sikerrel rendezte meg tornavizsgáját. Diszes és nagyszámú közönség előtt felvonulással kezdődött a sportünnepély, majd a Himmusz után pompás ritmusú zenés szabadgyakorlatok következtek. A 100, 200 és 400 méteres síkfutás intézeti bajnokságait bonyolították le ezután és mindhárom számban Mailinger István győzött, míg a második Ferenczfalvy Kálmán, a harmadik pedig Nagy Lajos, illetve Gáll Gyula lett.

Érdekesekek voltak az osztályok közötti stafétafutások, a kis alsóosztályo-

sok talajtornagyakorlatai és tomboló tapssal ünnepelte a közönség az intézet válogatott tornászait, akik bámulatos korlát-, nyújtógyakorlatokat mutattak be. Nagy sikere volt az akrobatikus asztalugrásoknak is, majd a műsor utolsó számaként az a) osztályok válogatott csapata mérkőzött a b) osztályok válogatottjával. A 2x15 perces nívós futballmérkőzésen, amelyet dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok vezetett, a b) osztályok válogatott csapata győzött 1:0 arányban.

A jólsikerült ünnepély a díjkiosztások után a Szózat elnevelésével ért véget.

LAPUNKAT PÁRTOLJA. HA A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKEK NÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSÁIT.

féldoldalt hajtott fejeckével kérte, sirva köszönve mondta:

— Fogsz rám emlékezni.

Látod, kicsi Zsuzsa, még emlékszem.

Éjféle kaland

Egy fordulónál hátramaradtunk és a homályos kis városi utcában megéskoltuk egymást. Nehéz dolog volt búcsúzni a vakációtól, a nyártól, az első szerelemtől, Böskeától és mindezt egyetlen csókban. Sőhajtottam is egy nagyot, aztán meglódtottam mellettem a gépet, hogy utóljárjuk a Bözsi bányát, akivel ma harminc kilométert bicikliztem ezért a csókért.

Most visszafele kellett megtennünk ezt a harminc kilométert és már késő este volt, legfőbb ideje végkép elbúcsúzni. A város végén váltunk el, a töltes tetején, egy halvány gázlámpa alatt Homályban üsztak a távoli rétek és Böske szomorúan emelte rám arcát. Sokáig integettem visszafordulva a biciklin, aminek az lett az eredménye, hogy nekifutottam egy telefonpóznának. A biciklin kisebb sérülések estek, én pedig zúgó fejjel annak örültem, hogy Böske már nem látta csufos esémemet.

Pali, a barátom, dohogva szállt le gépéről és mivel visszafordulni nem akartunk, ott helyben megreperáltunk egy elszakadt láncot, egy törött kereket és egy megrepedt gumit. Egészen sötét lett, mire ismét nekivágtunk. Az út fehéren világított előttünk, súlytalanul lebegtünk gépünkkel világos vonalán a sötét éjszakában. Mintha mozdulatlanul álltunk volna.

Pali egyszer belehajtott a vizes-árokba és én azzal vádoztam, hogy elaludt, ami igaz lehetett, mert nagyon dühös lett és összeverekedtünk, félíg játékból pajtási módon.

Egyébként zavartalan és kaland nélküli volt az útunk. Átjutottunk az új hídon, ami a sötét folyón épült, bekenyárodottunk a fűzesekbe vezető úton, a tanyák közt megugattak a kutyák, jól éreztük magunkat, halkán nótáztunk. Az iskoláról beszélgettünk, ami nagyon időszerű volt így vakáció vége felé.

Augusztus utolsó estéje volt, a nyárvég szomorkás varázsa lebegett előttünk. Egy legelő mellett megálltunk és ittunk a kút jeges vizéből, aztán megint felszálltunk gépeinkre és a homályba meresztettük a szemünket.

Körülbelül tíz kilométer után az én gépem nyögött egyet és felmondta a szolgálatot. Nemesak a lánc szakadt és a kerék görbült el újra, hanem a gumis elszakadt és az egész gép roncsnak látszott. Pali rövid vizsgálódás után kijelentette, hogy lakatos és lakatosszerszám nélkül itt semmisen segít. Mondtam neki, hogy hagyjon ott, menjon haza nyugodtan, de erre hallani sem akart. Hiába hivatkoztam a fázasztó hegymászásra, egészen futkárosunkra, azzal vágott vissza, hogy én épűgy el lehetek fáradva, tehát együtt tesszük meg gyalog a hátralévő húsz kilométert és magunk mögött vezetjük gépeinket.

— Ha ugyan vezetni lehet ezt a trokacst — nézett rá undorral kölcsönkért gépem maradványaira. — Lehet, hogy a nyakadba kell majd venni.

— De gondold meg — próbálkoztam újra. — Négyórás gyaloglás! Mikor háromnegyed óra múlva ágyban lehetnél.

— De nem hagylak itt, a barátom vagy és pont — ordította Pali. — Azonkívül — és itt hirtelen suttogni kezdett — mostanában rengeleg gyünus alak jár erre. En sem szeretném velük egyedül találkozni éjszaka, de leged sem tudnálak nyugodtan egyedül

Ahol

Látogatás Tédzados mult p

A vonat egyhá vágat a búzame nem is vágat, igyekszik, akár ber, akinek soha ga. A kalauz na be: Tedely...

Az ember hiát város, nincs fal sul csak a porle Az egyikén mes

Laur

Splen

Pen

Lovrana elit pen

fekvéssel, saját s

Minden kényele

konyha. Tul.: E

Felvilágosítás es

tés a szerke

hagyni. Jobb ha k

Tizennyolc éves szaka hirtelen ben nyékókkal. A kalap szomjaztunk, ben. E pillanatban egy vaklőrt, még t ményünkért sem, h közunk valami k akármiféle emberre

Es lám, alig me tert, feszült ideg anegállt, halkan piss ittuk a kút jeges vizéből, aztán megint felszálltunk gépeinkre és a homályba meresztettük a szemünket.

Körülbelül tíz kilométer után az én gépem nyögött egyet és felmondta a szolgálatot. Nemesak a lánc szakadt és a kerék görbült el újra, hanem a gumis elszakadt és az egész gép roncsnak látszott. Pali rövid vizsgálódás után kijelentette, hogy lakatos és lakatosszerszám nélkül itt semmisen segít. Mondtam neki, hogy hagyjon ott, menjon haza nyugodtan, de erre hallani sem akart. Hiába hivatkoztam a fázasztó hegymászásra, egészen futkárosunkra, azzal vágott vissza, hogy én épűgy el lehetek fáradva, tehát együtt tesszük meg gyalog a hátralévő húsz kilométert és magunk mögött vezetjük gépeinket.

— Ha ugyan vezetni lehet ezt a trokacst — nézett rá undorral kölcsönkért gépem maradványaira. — Lehet, hogy a nyakadba kell majd venni.

— De gondold meg — próbálkoztam újra. — Négyórás gyaloglás! Mikor háromnegyed óra múlva ágyban lehetnél.

— De nem hagylak itt, a barátom vagy és pont — ordította Pali. — Azonkívül — és itt hirtelen suttogni kezdett — mostanában rengeleg gyünus alak jár erre. En sem szeretném velük egyedül találkozni éjszaka, de leged sem tudnálak nyugodtan egyedül

— De nem hagylak itt, a barátom vagy és pont — ordította Pali. — Azonkívül — és itt hirtelen suttogni kezdett — mostanában rengeleg gyünus alak jár erre. En sem szeretném velük egyedül találkozni éjszaka, de leged sem tudnálak nyugodtan egyedül

— De nem hagylak itt, a barátom vagy és pont — ordította Pali. — Azonkívül — és itt hirtelen suttogni kezdett — mostanában rengeleg gyünus alak jár erre. En sem szeretném velük egyedül találkozni éjszaka, de leged sem tudnálak nyugodtan egyedül

Ahol Endrének és Bélának a csatája folyt

Látogatás Tédelyen, a régi árpádhori telephelyen — A százados mult pusztuló emlékei — Utat töltenek a középkori cserépedényekkel

A vonat egyhangú zakatolással vágat a búzamezők között. Azaz, nem is vágat, inkább szelíden igyekszik, akár a hajdúsági ember, akinek sohasem sietős a dolga. A kalauz nagyhangon kiáltja be: Tedely...

Az ember hiába néz körül, nincs város, nincs falu. Pár épület búsul csak a porlepte akácok között. Az egyik messze látszik, mire

Laurana-Splendore Penzió

Lovrana elit pensiója, tengerparti

fekvéssel, saját strandfürdővel. —

Minden kényelem, kifünő magyar

konyha. Tul.: Havas László. —

Felvilágosítás esetleg pengőbefize-

tés a szerkesztőségben.

hagyni. Jobb ha kettesben maradunk.

Tízennyolc éves fiúk voltunk, az éjszaka hirtelen benőpesedett gyanus árnyékokkal. A kaland, amire éjjel-nappal szomjaztunk, ott lógott a levegőben. E pillanatban nem adtuk volna egy vaklóért, még talán a helyeggyűjményünkért sem, ha ott, rögtön találkoznunk valami kalandra alkalmas, akármiféle eraberrrel.

Es lám, alig mentünk párszáz métert, feszült idegekkel, mikor Pali megállt, halkan pisszentett és belefűlt a sötétségbe. Egy kis erdő mellett voltunk s annak a belsejéből halk, egyenletes zaj hallatszott. Emberi léptek. Elővettem a bicskát. Nemsokára megláttuk az alakot is. Álmunkban sem kívánhattunk volna ijesztőbb arcot. Nagy, borostás áll, borzas haj, tágra nyílt szemek. A vállán egy szíjon kis ládikát vitt és jókedvet színlelve köszönt ránk:

— Halló, fiatalurak. Jó estét! Valami haj van a biciklivel?

— Igen — hümmögtem, — egy kicsit összetört.

— Hadd lám — mondta az alak és a ládája után nyulva közelebb akart hajolni hozánk. Pali ekkor rekedten ráordított:

— Allj! Egy lépést sem tovább. Menj előtünk egy pár lépéssel, úgy is beszélgethetünk.

— De én csak meg akartam nézni a gépet — erősködött az ismeretlen.

— Nem érdekel — torkolta le Pali. — Azonnal induljon. Előre!

Emberünk elámulva eggedelmeskedett. Összenézünk Palival a sötétben. Akármilyen szándéka volt velünk az idegennek, mi megelőztük. Nem ugrottunk be neki. Átláttunk a szítán.

Mutattam Palinak a bicskát, amit kinyitva szorongattam a kezemben. Ő meg a pumpáját mutatta kihúzott nyellel.

való. Tanyasi iskola, azzal a békesség, egyszerű szellemmel körülveve, amit még a tanító úr a tengerijének hántása közben tanított és nevelt az életre. A másik hatalmas, fás hely.

Tedely egyetlen attrakciója, a tedelyi fürdő.

Persze, csak amolyan kádfürdő, de nem is az a fontos. Itt, egyaránt hét kilométerre Hajdúnánástól és Büdzentmihálytól, jól esik az italozás a városi uraknak, a fák kissé elfogják a port s ha az ember iszik egyet is, meg meg is fürdik, egészen úgy érezheti magát, mint egy nagy fürdőhelyen.

Nekem sem volt sokáig más Tedely, mint egyszerű menedékhely, ahol jól el lehet bújni a világ elől. Akkor figyeltem fel rá egy kicsit, amikor Marczalinak, a híres történettudósnak a munkájában olvastam, hogy

itt zajlott le, a jellegzetes köralakú halmok alatt Endre és Béla csatája.

Itt esett el valahol Endre király a vágatólovak patája alatt és itt kapta az országot kezéhez Béla, a magyar történelem egyik legpuritánabb és legnagyobb alakja.

A régmúlt azonban már teljesen elenyészett. Óreg vezetők, K. Tóth Imre elvezetett a sárga búzaföldek között egy kis kopár helyhez.

Itt volt a híres tedelyi templom,

amelynek alapjait még ki tudja, melyik régi király rakta le. A tárdulás alatt pusztult el el a

— A legjobb ütőszerszám — suttogta izgatottan — még akkor levettem, mikor a zajt hallottam. Ha ezzel odavágok valakinek — és jelentőségteljesen suhintott egyet a levegőbe.

— De vigyázzunk emberünkre — mondtam és úgy is tettünk. Az már magához tért meglepetésétől, belenyugodott helyzetébe és vidáman beszélgetett velünk. Azt mondta, látogatába megy a rokonaihoz. Időként megzörrent hátán a láda.

— Vajjon mi lehet benne — suttogtam. — Ne menj közel hozzá — intett Pali. És tovább szorongattuk fegyvereinket.

Hallatlanul élveztük a helyzetet. Lesz mit beszélni holnap a fiúknak — gondoltam és vonszoltam fáradtan gépem zörgő roncsait.

A marcona ember elcsendesedett. Csendben masiroztunk át hárman a nyárvegi tájon. Az idegeink megfeszültek.

Végre közeledett a falunk. Holtfáradtak voltunk a hosszú gyaloglástól és gépeink cipelésétől. A ládás ember fűtyörészett. Keleten pirkadt, a csillagok alig észrevehetően meghalványodtak.

Ahogy megláttuk a falu szélső házait és meghallottuk az első kutyaugatást, lecsillapodtunk. Csak most, hogy megnyugvában voltunk, éreztük, milyen izgatottak lehettünk.

Mikor elértünk otthonunk kapujához, nyugodt fölénnyel elbúcsúztunk az éjszakai vándortól.

Végül csak úgy odavetve megkérdeztem, hogy kicsoda.

— Lakatos és szerelő vagyok — felelt a jó ember — azért érdeklődtem annyira az urfi gépe után. Azt hiszem, meg tudtam volna csinálni. Nálam vannak a szerszámjaim — és csufondárosan megszörrentette a ládáját.

Gesztyeyi Nagy Zoltán.

Pünkösdre

A tavaszi és nyári divat összes újdonságait

Gond nélkül szerezheti meg A „Takarékosság” Rt. vásárlási igazolványával!!!

Szerezze meg az igazolványt! - Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a „TAKARÉKOSSÁG” R.T. Debrecen, Deák Ferenc ucca 6 szám.

templom, amit nem tudott elhordani a Tiszának idáig elhúzódo széles áradása sem, mert olyan magasan feküdt, hogy a környék lakói szájhagyomány szerint ide menekültek az áradat elől.

A templomból már egy kő sincs. A helye még érintetlenül áll, valami babonás tisztel megóvta a beszántástól.

De már csak idők kérdése, hogy rávessék az ekét s a gazda morogva lökje ki a földből a feltüremelő köveket.

Soha semmi sem történt még ennek a régi múltú templomnak a megmentésére. Soha senki sem próbálta még feltárni azokat a kincseket, amiket a föld itt takar.

Pár évvel ezelőtt utat építettek erre felé. A munkások csakánya egymásután lökte fel a földből a régi cserépedényeket. A munkavezető odanézett s intett. A régi cserépekre, amikért talán egy-egy múzeum százakat adott volna, nehézkoppanással csapott le a csákány. Betörték az egészet az utolsó darabig a kövesút földlapjába.

Kíváncsian kérdezem meg az öreg vezetőmet:

— Tudja-e kelmed, hogy itt csa-

tázott egymással Endre és Béla úgy 900 éve?

Az öreg vállat von.

— Nem nagyon! Van itt egy királyemlék, nem is olyan nagyon messze. A királydombja.

Köröskörül kerek, tatárkucma alakú dombok nyújtózkodnak. Ha itt áll az ember a tedelyi dombon, pontosan látja, hogy szabályos félkört alkotnak. Lassan már esteledik. Belerugok egy kőbe. Talán a régi templom oltárköve volt. Mi itt kinlódunk, verekedünk törökkel, tatárral, magunkért, az egész Nyugatért, ahol közben virágos ruhában táncolt a boldogság. Ott most ereklye, drága kincs lett a békés mult minden emléke, itt meg beszántják a vérről áztatott multat a csendes barázdába. Magyar sors, a mi sorsunk.

Ránézek az öreg parasztra. — Csendesen áll, a jószágot eteti, aztán nekiborul a szekernek és nézi a lemenő napot. Olyan tatárképe van, hogy elmeletne az őshazába. Lassan felcsehelődöm a szekérre.

Holnap a királydombot látogatom meg.

(g.)

Megszökött a rendőrségről egy veszedelmes kerékpártolvaj, de uccái üldözéssel elfogták

Veszedelmes kerékpártolvajt fogott el a debreceni rendőrség. László János 23 éves munkakerülő, aki a javító intézetben tanulta ki a kertész mesterséget, hónapok óta a legfurfangosabb módon biztosított magának gondtalan életet kerékpárlopásokból. László János, aki a legkülönbözőbb neveket — Zsolnai, Danó, Igriczi, Bendai — használta, rendszeresen lopkodta a kerékpárokat és ezeket mindig más városban adogatta el.

Allandóan utazgatott Debrecen és Miskolc között, a lopott kerékpáron tette meg az utat és mikor ezt eladta, újból lopott egy másikat, amelyen visszaszökött.

Igy üzte sikerrel manipulációit és közben Polgáron sikerült ellopnia még a közösg bélyegzőjét, Miskolcon pedig egy esomó kerékpár-igazolványt és ezeknek segítségével minden lopott kerékpárhoz megfelelő igazolványt is állított ki. Teljes biztonsággal végezte munkáját és csak a véletlenül mult, hogy Debrecenben lopáson érték és elfogták.

László János azonban nem adta meg magát egykönnyen, mert a rendőrség folyosójáról meg-

ugrott és futva menekült ki az uccára.

Szerencsére egy főhadnagy jött szembe kerékpáron és gyorsan átlátva, hogy miről van szó, kerékpárját László János elé dobta, aki felbukott és a közben odaéő rendőrök ártalmatlanná tették.

László Jánost nyomban kihallgatták és a bünygyi nyilvántartóból hamarosan előkerítették törzslapját, amely világosan mutatja multját, a fénykép pedig személyazonosságát. László János azonban a saját fényképét sem akarta elismerni és azt állította, hogy a fénykép nem róla készült. Ennek ellenére is őrizetbe vették és folytatják ellene az eljárást.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt közönséget, hogy a városi nagyerdői fűrdőtelep nyári üzemet holnap (május 22-én, vasárnap) megkezdi. — Ezért a pénztárakat és a bejáratot a nyári fűrdőbejáratához helyeztük át. A fűrdőhöz közeledő 2-es villamosjáratok holnap üzembe helyeztetnek.

Debrecen, 1938. évi május hó 21. Polgármester.

Ahol Endrének és Bélának a csatája folyt

Látogatás Tédelyen, a régi árpád-hori telephelyen — A százados mult pusztuló emlékei — Utat töltenek a középkori cserépedényekkel

A vonat egyhangú zakatolással vágat a búzamezők között. Azaz, nem is vágat, inkább szelíden igyekszik, akár a hajdúsági ember, akinek sohasem sietős a dolga. A kalauz nagyhangon kiáltja be: Tedely...

Az ember hiába néz körül, nincs város, nincs falu. Pár épület búsul csak a porlepte akácok között. Az egyik messze látszik, mire

Laurana-Splendore Penzió

Lovrana elit pensiója, tengerparti fekvéssel, saját strandfürdővel. — Minden kényelem, kifűnő magyar konyha. Tul.: Havas László. — Felvilágosítás esetleg pengőbefizetés a szerkesztőségben.

hagyni. Jobb ha kettesben maradunk. Tízennyolc éves fiúk voltunk, az éjszaka hirtelen benépesedett gyanus árnyékokkal. A kaland, amire éjjel-nappal szomjaztunk, ott lógott a levegőben. E pillanatban nem adtuk volna egy vaklőrt, még talán a bélyeggyűjteményünkért sem, ha ott, rögtön találkoznunk valami kalandra alkalmas, akármiféle emberrel.

És lám, alig mentünk párszáz métert, feszült idegekkel, mikor Pali megállt, halkán piszengett és belefűlt a sötétségbe. Egy kis erdő mellett voltunk s annak a belsejéből halk, egyenletes zaj hallatszott. Embert léptek. Elővettem a bicskám. Nemsokára megláttuk az alakot is. Alunkban sem kívánhattunk volna ijesztebb arcot. Nagy, borostás áll, borzas haj, tágira nyílt szemek. A vállán egy szíjra kis ládikát vitt és jövedvet szíjtelve köszönt ránk:

— Halló, fiatalurak. Jó estét! Vafami baj van a biciklivel?

— Igen — hűmögtem, — egy kicsit összetört.

— Hadd lám — mondta az alak és a ládája után nyulva közelebb akart hajolni hozánk. Pali ekkor rekedten ráordított:

— Allj! Egy lépést sem tovább. Menj előtünk egy pár lépéssel, úgy is beszélgethetünk.

— De én csak meg akartam nézni a gépet — erősködött az ismeretlen.

— Nem érdekel — torkolta le Pali. — Azonnal induljon. Előre!

Emberünk elámulva eggedelmeskedett. Összenéztem Palival a sötétben. Akármilyen szándéka volt velünk az idegennek, mi megelőztük. Nem ugrottunk be neki. Álltunk a szíján.

Mutatam Palinak a bicskát, amit kinyitva szorongattam a kezemben. Ő meg a pumpáját mutatta kihűzött szíjtel.

való. Tanyasi iskola, azzal a békesség, egyszerű szellemmel körülvéve, amit még a tanító úr a tengerijének hántása közben tanítottatott és nevelt az életre. A másik hatalmas, fás hely,

Tedely egyetlen attrakciója, a tedelyi fürdő.

Persze, csak amolyan kádfürdő, de nem is az a fontos. Itt, egyaránt hét kilométerre Hajdúnánástól és Büdzentmihálytól, jól esik az italozás a városi uraknak, a fák kissé elfogják a port s ha az ember iszik egyet is, még meg is fürdik, egészen úgy érezheti magát, mint egy nagy fürdőhelyen.

Nekem sem volt sokáig más Tedely, mint egyszerű menedékhely, ahol jól el lehet bújni a világ elől. Akkor figyeltem fel rá egy kicsit, amikor Marczalinak, a híres történettudósnak a munkájában olvastam, hogy

itt zajlott le, a jellegzetes köralakú halmok alatt Endre és Béla csatája.

Itt esett el valahol Endre király a vágatató lovak patája alatt és itt kapta az országot kezébe Béla, a magyar történelem egyik legpuritánabb és legnagyobb alakja.

A régmúlt azonban már teljesen elenyészett. Öreg vezetőm, K. Tóth Imre elvezetett a sárga búzaföldek között egy kis kopár helyhez.

Itt volt a híres tedelyi templom, amelynek alapjait még ki tudja, melyik régi király rakta le. A tárdulás alatt pusztult el el a

— A legjobb ütőszerszám — suttogta izgatottan — még akkor levettem, mikor a zajt hallottam. Ha ezzel odavágok valakinek — és jelentésseljesen suhintott egyet a levegőbe.

— De vigyázzunk emberünkre — mondtam és úgy is tettünk. Az már magához tért meglepetéséről, belenyugodott helyzetébe és vidáman beszélgettünk. Azt mondta, látogatába megy a rokonaihoz. Időként megzörrent hátán a láda.

— Vajjon mi lehet benne — sугtam.

— Ne menj közel hozzá — intett Pali. És tovább szorongattuk fegyvereinket.

Hallatlanul élveztük a helyzetet. Lesz mit beszélni holnap a fiúknak — gondoltam és vonzóltam fáradtan gépem zörgő roncseit.

A marcona ember elcsendesedett. Csendben masiroztunk át hármán a nyárvegi tájon. Az idegeink megfeszültek.

Végre közelített a falunk. Holtfáradtak voltunk a hosszú gyaloglástól és gépeink cipelésétől. A ladás emberfütyörészett. Keleten pirkadt, a csillagok alig észrevehetően meghalványodtak.

Ahogy megláttuk a falu szélső házait és meghallottuk az első kutyaugatást, lecsillapodtunk. Csak most, hogy megnyugvában voltunk, éreztük, milyen izgatottak lehettünk.

Mikor elértünk otthonunk kapujához, nyugodt félénnyel elbűcsűztünk az éjszakai vadortól.

Végül csak úgy odavetve megkérdeztem, hogy kicsoda.

— Lakatos és szerelő vagyok — felelt a jó ember — azért érdeklődtem annyira az urfi gépe után. Azt hiszem, meg tudtam volna csinálni. Nálam vannak a szerszámaim — és csufondárosan megzörrentette a ladásját.

Geszteyi Nagy Zoltán.

Pünkösdre

A tavaszi és nyári divat összes újdonságait

Gond nélkül szerezheti meg A „Takarékosság” Rt. vásárlási igazolványával!!!

Szerezze meg az igazolványt! - Díjtalanul bocsátja rendelkezésére a „TAKARÉKOSSÁG” R.T. Debrecen. Deák Ferenc ucca 6 szám.

templom, amit nem tudott elhordani a Tiszának idáig elhúzódo széles áradása sem, mert olyan magasán feküdt, hogy a környék lakói szájhagyomány szerint ide menekültek az áradat elől.

A templomból már egy kő sincs. A helye még érintetlenül áll, valami babonás tisztelt megővta a beszántástól.

De már csak idők kérdése, hogy rávessék az ekét s a gazda morogva lökje ki a földből a feltüremlő kőveket.

Soha semmi sem történt meg ennek a régi multú templomnak a megmentésére. Soha senki sem próbálta meg feltárni azokat a kincseket, amiket a föld itt takar.

Pár évvel ezelőtt utat építettek erre felé. A munkások csakánya egymásután lökte fel a földből a régi cserépedényeket. A munkavezető odanézett s intett. A régi cserépekre, amikért talán egy-egy múzeum százakat adott volna, néhez koppanással csapott le a csákány. Betörték az egészet az utolsó darabig a követés földlapjába.

Kíváncsian kérdezem meg az öreg vezetőmet:

— Tudja-e kelmed, hogy itt esa-

tázott egymással Endre és Béla úgy 900 éve?

Az öreg vállat von.

— Nem nagyon! Van itt egy királyemlék, nem is olyan nagyon messze. A királydombja.

Köröskörül kerek, tatárkúria alakú dombok nyújtózkodnak. Ha itt áll az ember a tedelyi dombon, pontosan látja, hogy szabályos félkör alakú. Lassan már esteledik. Belerugok egy kőbe. Talán a régi templom oltárköve volt. Mi itt kinlódtunk, verekedtünk törökkel, tatárral, magunkért, az egész Nyugatról, ahol közben virágos ruhában táncolt a boldogság. Ott most ereklye, drága kincs lett a békés mult minden emléke, itt még beszántják a vérről áztatott multat a csendes barázdába. Magyar sors, a mi sorsunk.

Ránézek az öreg parasztra. — Csendesesen áll, a jószágot eteti, aztán nekiborul a szekernék és nézi a lemenő napot. Olyan tatárképe van, hogy elmeletne az őshazába. Lassan felcélhelődöm a szekérre.

Holnap a királydombot látogat meg.

(9.)

Megszökött a rendőrségről egy veszedelmes kerékpártolvaj, de uccai üldözéssel elfogták

Veszedelmes kerékpártolvajt fogott el a debreceni rendőrség. László János 23 éves munkakerülő, aki a javító intézetben tanulja ki a kertész mesterséget, hónapok óta a legfurfangosabb módon biztosított magának gondtalan életet kerékpárlopásokból. László János, aki a legkülönbözőbb neveket — Zsolnai, Danó, Igrieci, Bendai — használta, rendszeresen lopkodta a kerékpárokat és ezeket mindig más városban adogatta el.

Allandóan utazgatott Debrecen és Miskolc között, a lopott kerékpáron tette meg az utat és mikor ezt eladta, újból lopott egy másikat, amelyen visszajött.

Igy üzte sikerrel manipulációit és közben Polgáron sikerült ellopnia még a község bélyegzőjét, Miskolcon pedig egy csomó kerékpárigazolványt és ezeknek segítségével minden lopott kerékpárhoz megfelelő igazolványt is állított ki. Teljes biztonsággal végezte munkáját és csak a véletlenül mult, hogy Debrecenben lopáson érték és elfogták.

László János azonban nem adta meg magát egykönnyen, mert a rendőrség folyosójáról meg-

ugrott és fulva menekült ki az uccára.

Szerencsére egy főhadnagy jött szembe kerékpáron és gyorsan átlátva, hogy miről van szó, kerékpárját László János elé dobta, aki felbukott és a közben odaérső rendőrök ártalmatlanná tették.

László Jánost nyomban kihallgatták és a büntügyi nyilvántartóból hamarosan előkerítették törzslapját, amely világosan mutatja multját, a fénykép pedig személyazonosságát. László János azonban a saját fényképét sem akarta elismerni és azt állította, hogy a fénykép nem róla készült. Ennek ellenére is őrizetbe vették és folytatják ellene az eljárást.

HIRDETMÉNY

Értesítem az érdekelt közönséget, hogy a városi nagyerdői fürdőtelep nyári üzemét holnap (május 22-én, vasárnap) megkezdi. — Ezért a pénztárakat és a bejáratot a nyári fürdőbejárathoz helyeztük át. A fürdőhöz közlekedő 2-es villamosjáratok holnap üzembe helyeztetnek.

Debrecen, 1938. évi május hó 21. Polgármester.

A kereskedelmi és iparkamara hétfőn bocsátja ki a mesterversenyre vonatkozó egyéni felhívásokat

Többször megemlékeztünk már arról, hogy a kamara az idei TIKÁV, szept. 3-11. alatt a kamara kerületében működő kézművesiparosok termékeinek propagandája, a kézművesipari tudás fejlesztése érdekében iparos-és mesterversenyt rendez.

A mesterversenyt az erre vonatkozó szabályzat szerint kell lebonyolítani. A szabályzatot a kamara elkészítette és jóváhagyás végett felterjesztette. A szabályzat részletesen gondoskodik arról, hogy a mestermunkák elbírálása hogyan történik, szabályozza az u. n. szakmai bíráló bizottságok és az u. n. döntő bíráló bizottság szervezetét és eljárását.

A mesterversenyre jelentkező iparos vagy egyéni kiállítási fülkében mutatja be termékeit, amennyiben pedig anyagi ereje ehhez nincs, iparpestületi u. n. együttes kiállítás keretében. Az iparpestületi együttes kiállítás keretében állít ki, fél négyzetméterig terjedő területért 5 P, 1 négyzetméterig terjedő területért 10 pengő nevezési díjat tartozik fizetni. A mesterverseny keretében résztvevő iparpestületek együttes kiállítási fülkéi a csarnokban lesznek. A kiállítási fülkék építéséről és egységes keresztmetszeteiről a TIKÁV gondoskodik, a résztvevő iparpestületekkel együtt. A mesterversenyben résztvevő iparosoknak csak az a gondjuk, hogy remekmunkájukat mentől szebben készítsék el.

A törvény értelmében az elnyerhető kitüntetések az iparosok üzletileg hirdethetik is.

A kitüntetések kétfélék:

1. Az az iparpestület, amelynek együttes kiállítása keretében aránylag a legtöbb kisiparos nyer kitüntetést, a kereskedelmi és iparkamara vándordíját a mestersereget nyeri el, amelyet a győztes iparpestületnek ünnepélyesen adnak át. A kamara tárgydíjat kéri fog az iparügyi miniszter úrtól, az IPOK-tól, Gyosztól és a kamara kerületi városoktól is.

2. Egyéni kitüntetések, amelyeket a díjnyertes iparosok kapnak. Az egyéni kitüntetések a következők:

- a) kiállítási aranyérem, b) kiállítási díszoklevél, c) kiállítási ezüstérem, d) kiállítási bronzérem, e) kiállítási elismerő oklevél. Az egyéni kitüntetések számát a résztvevők számára viszonyítva állapítja meg később a kamara.

Legkésőbb keddig a kamara több száz debreceni iparoshoz egyéni levéllel fordul, amelyben felhívja az illetőt a versenyben való részvételre. A levélhez mellékelve lesz egy válasz lev. lap, amelyben az, aki érdeklődik a verseny iránt, azt kéri, hogy öt további szervezési munkába vonják be. A versenyben való részvétel nem kötelező. — Azok a kézművesiparosok, akik nem kívánnak a TIKÁV alatt rendezett versenyen részt venni, jelentkezésük alkalmával közlik, hogy versenyen kívül kívánnak a TIKÁV-on részt venni.

A kamara a rendkívül nagy munkát és körültekintést igénylő iparos-és mesterversenyt a kézműipari tenetelés szolgálatában rendez meg. Most a debreceni kézműiparosokon a sor, — hogy megmutassák azt, hogy mennyi szepet és jót tudnak előállítani? Az a befektetés, ami a mestermunka elvégzésével jár, busásan meghozza a maga kamatját, mert a kisiparos az elő-

Pöstyénfürdő: LIVIA diétás főorvos: dr. Lichtenstein Géza. — Elsőrangú ház. — Tökéletes komfort. — Lift. — Méltányos pauszák, melyek összegében minden költség benne foglaltatik. — Mérésékelt penzióárak. Kérjen prospektust: Diaetkurheim »Livia« Pies-tyan Csr.

hető erkölcsi sikeren kívül nagyszerű propagandához is jut, s bizonyos, hogy

Ismeretlen Rembrandt-művet fedezett fel egy debreceni katonatiszt birtokában Maghy Zoltán festőművész

A hajdúság régi székvárosában, Hajdúböszörményben eddig a világ zajától teljesen félrevonultan Maghy Zoltán festőművész. — Előkelő hajdúemes családból származott és már egészen fiatal korában eljegyezte magát a művészettel. Középiskolai elvégzése után a Képzőművészeti Akadémiára iratkozott be s Vasary János tanítványa lett. A szülővárosában, a Debrecenben és a Budapestben rendezett kiállításai önlénk feltűnést keltek. Az »Oktogon« című képét a napokban vásárolta meg a Székesfevárosi Múzeum, a »Vihar aratáskor« című pedig a kultuszminisztérium.

Maghy Zoltán neve most egy érdekes felfedezés középpontjába került.

Egy előkelő debreceni katonatiszt házában eredeti Rembrandt-képet fedezett fel.

A felfedezést és annak körülményeit Maghy Zoltán így beszélt el a Független Ujság munkatársának:

— Sőregi János, a Déri Múzeum igazgatója értesített, hogy egy előkelő debreceni katonatiszt olyan festőművészt keres, aki ért a festmények restaurálásához és tisztításához. Azonnal leutaztam Debrecenbe és felkerestem Grivicsics Gyulát ezredes urat a püspöki palotában lévő lakásán. Az ezredes úr elmondta, hogy a család távolléte alatt

a szobalány az összes képeket bemázolta brunnal. Ezt kellene most a képekről letisztítani.

— Belépésemkor mindjárt feltűnt a szobában lévő képek sokasága. Ender, Seitz, Kremzer és Schmidt képei váltakoztak a falakon, de még a sok műkincs között is azonnal szembe ötlött egy kép, gyönyörű flórenci keretben. Meglepetésem olyan nagy volt, hogy felkiáltottam:

— Hiszen ez itt egy németalföldi mestermű!

Leakasztottam a képet és megvizsgáltam.

A fárafestett kép egy szakállas és fekete kalapos férfit ábrázolt.

Hátlapját vastag gombareteg borította, amelyet szépen lefejtettem. Aztán dörzsölni kezdtem a deszkát s amint így bibelődtem, lassan előtűnt egy fekete tussal rajzolt R betű, amelyet szép sorban követett a többi: E M B R A N D T.

Közvetlenül a felírás mellett két címeres nyomat, mely valamilyen hivatalos pecsét lehet. — Felfedezésemet közöltem Sőregi Jánossal, aki a képet lefényképezte. Az ezredes úr elmondta azután, hogy

a kép közel harminc évvel ezelőtt került a család birtokába. E felfedezés után kezdtem behatóbban foglalkozni Rembrandt festészetével s megállapítottam, hogy

a kép a németalföldi mester »Anatómiai lecke« című képé-

l elkészített mestermunkáját értékesíteni is tudja. Ezért fontos, hogy mestermunkának nem exotikus dolgokat készítsenek, hanem a minden napi fogyasztás tárgyait, azonban öntsék azt olyan formába és dolgozzák ki úgy, hogy rajta legyen a kézművesmunka minden értéke és szépsége.

nek egyik alakját ábrázolja, idősebb korában. Ezeket mondotta el a Független Ujság munkatársának Maghy Zoltán. Sajnos, Grivicsics Gyula, aki időközben tábornokká lépett elő, elköltözött Debrecenből s így a nagyrétkü kép további sorsát nem lehetett felderíteni. Pedig kultúrtörténeti szempontból nagyon fontos volna, hogy a kép minél előbb valamelyik múzeum birtokába kerüljön. (m.)

A Légoltalmi Liga hírei

Három helyen tart vasárnap propagandaelőadást a Légoltalmi Liga

Az a nagy érdeklődés, mellyel a Légoltalmi Liga vasárnapi Nyilastelepi és Homokkerti előadását kísérte, arra indította a Liga elnökségét, hogy ezeket az előadásokat, a lakosság felvilágosítását rendszeresítse.

Vasárnap három helyen lesz propaganda előadás, melyek mindenikére meghívja a város egész lakosságát a Liga vezetősége, nemcsak a környékbelieket. Belépődíj egyik helyen sem lesz.

Délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör Hatvan u. 1. sz. alatti helyiségében Balogh István, a Kör elnöke fogja megnyitni az előadást.

Délután 4 órakor az első számú gazdasági iskola Mikepécsi úti termében Juhász József igazgató tanító és dr. Nagy József ny. rendőrfőtanácsos, délután 6 órakor pedig a Kerekes telep Leininger uccai olvasóköriében Erdey Mihály ref. lelkész és Nagy József rendőrfőtanácsos fogják az előadást megnyitni. A három előadás további előadói a következők:

- 1. Wizer Fáy Aladár biztosítási tisztviselő, körzetirányító: A légoltalomról és a légvédelemről általában.
- 2. Prohászka Jenő ny. pénzügyi felügyelő, körzetirányító: A légoltalom és a Légoltalmi Liga feladata.
- 3. Dr. Sziklay Lászlóné MÁV tanácsos neje: A Légoltalmi Liga nőtagjainak feladata.
- 4. Brilla Ernő ny. MÁV ellenőr: Saját Légoltalmi versét szavalja. P. 26.

Összesen befolyt 414,20 pengő.

Dr. Kölcsey Sándor s. polgármester.

Éleslövészet

1938. évi június hó 2., 3., 8., 9., 10., 15., 17. és 20-án a Sárkút tanyánál lévő harcserülőtérén, a pallagpusztai vasúti állomás közelében éles lövészet lesz. A lövőteret a napokban a lövő alakulat reggel 6 órától, 19 óráig le fogja zárni.

A lezárt idő alatt a Debrecen és Hajdúsámon közötti országúton a forgalmat a lövészet vezetője gyorsan mozgó járművek (gépkocsik, kerékpár stb.) részére esetenként meg fogja nyitni.

Debrecen, 1938 május hó 12-én. Lám Dezső sk., főkapitányhelyettes, a rkapitányság vezetője.

LAPUNKAT PARTOLJA. HA A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLASAIT.

Márkás tenniszütők Szendrőnél Batthyányi-u. 22. sz.

Adományok a Horthy Miklósné Főmoltassága Asszony által megindított „egyáltal-étel“ akcióra

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmával a szegények fokozottabb mértékben való támogatására az ugynevezett egyáltal-étel akcióra már a folyó évi május hó 15-én nyugtázott 71 pengő adománnyon kívül május 21-én déli 12 óráig a következők adoztak:

100 pengőt: Dr. Lindenberger János.

20-20 pengőt: Maklár Károly, Szesztina-Nagybáky Jenő.

10-10 pengőt: Zöld József h. polgármester, Hartstein István (Hatvan u. 32.), dr. Nyiri Ernő, Nagybáky Antal (Piac u. 28.), Csomor Gyula, Král János miniszteri tanácsos, Füzesi Sándor (Széchenyi u. 63.), Kárpáti Elemér és neje.

7,30 pengőt: A városi adóhivatal személyzete.

5-5 pengőt: Székely Adorján, Paty József (Erzsébet u. 32. sz.), dr. Weisz Pál főrabbi, Bartha István (Leopold u. 3-b.), dr. Csóka László (Barna u. 2.), Schön Sándor (Piac u. 14.), Sajó István építész-mérnök.

4-4 pengőt: Gál Samu (Arany János u. 44.), Müller H. Fiai cég.

3,40 pengőt: Kir. tanfelügyelőség.

3-3 pengőt: Bada Dezső (Arany János u. 33.), Böszörményi István (Péteri tér 12.), Farkas Lehel (Verbőczi 12.), Lederer Miksáné (Hatvan u. 6.), Mező Armin (Irtányi u. 6.), Kóky Lajos (Szeffü u. 24.), Dömsödy Imre városi tanácsnok.

2-2 pengőt: Csont Tamás (Perecsény u. 2.), dr. Korpássy D. Lászlóné (Teleki u. 14.), Husz Erzsébet és Rózsika (Eötvös u. 11.), Bujdosó András (Szappanos u. 8.), Felszeghy Gábor (Egymalom u. 3.), N. N., Óry Mihály (Bethlen u. 66.), »G G«, dr. Budaházy Bruckner Ernő, Csapos János (Csap u. 71.), id. Koszorus Ferenc (Hatvan u. 4-b.), dr. Darkó Jenő, özv. Brú Henrikné (Piac u. 75.), dr. Horváth Róbert (Rothermere u. 61.), Kovács Elemér (Batthyány 12.), Pogány Mihály (Pacsirta u. 23.), v. Lépes György (Vilmos császár körút 38.), Monok Nándor, dr. Hegedűs Jenő (József körút u. 2.).

1,50 pengőt: Jancsó Gerő (Dobóberházy).

1-1 pengőt: Dr. Brunner Lajos, Nagy Sámuel, dr. Balogh Sándor, dr. Vida Szűcs Imre műszaki tanácsos, Csenky Istvánné (Varga u. 38.), Dévay Zsigmond (Szent Anna u. 20), Horváth Ernőné (Péterfia u.).

Összesen befolyt 414,20 pengő.

Dr. Kölcsey Sándor s. polgármester.

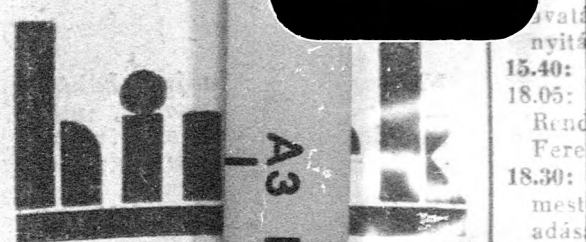
Üzlet áthelyezés

Uriszabóságomat és műstoppoló üzemet Batthyányi ucca 6. szám alá helyeztük

Haraszti uriszabó és Korsós műstoppoló

METEOR MOZI MŰSOR

Vasárnap: 3-5-7-9 órakor. JEAN HARLOW világfilm. »AMERIKA LÁNYA« Híradó-Dalokkal köszöntjük

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilapja és kiadóhivatala 49. sz. Tele. Előfizetési ár: félévre 14.40, egy órára 2.40, ennek a kétszeresére a hétévként 20 fillér.

Ügyeletes győztes a következő tanak éjjeli angyal, Piasse, Csapó Cegléd ucc Vargakert, S k. E héte tarak tar: »Arany »Remény- »Boeskaya »Hungária u. 4. f.

RÁD VAI M.

BUDAPEST I. 9. 9.45: »Világ» kesfehérvárró kesegyház ron A közvetítés vassa Deresé mánját Szent

12.10: »Fejérvá háza alapköv títés Székesfe rói-Szabó Gé dor.

12.30: Az Ope zenekar. Vez Szűnetben kb. 1 előtt. Az E usz küszöb előadása.

14: Hanglemez

Figyele Csá

ner műveiből fordulóján).

15: L. »Az al nyésztes irat m. kir. gazda II. »Gazdasá lező baleset Iván dr. min adása. (A fö rium rádióelő

15.45: Megyeri muzsikál.

16.30: »Hol vol dy György d lődési előadá

17: Közvetítés Rendőrzenek Ferenc.

18: »Irók és k dr. előadása.

18.30: Oláh Ká kara.

Közben 19: He 19.30: A vén hásom felvo man regényé Utána kb. 21.1 nyek, időjárá

21.40: Budape kar. Vezénye

23: Közvetítés Horváth Rez játszik.

BUDAPEST II. telet a Koha Predikál Peth

10: Egyházi Egyetemi-tem szédet mise u mondja. Enel velő Intézet gyes dr. veze rülnék négys

12.40: »A Szent

10:25: Világ Jenő pály Nem Sánd Frig Dov ág- Da omi 05: kus szűzbe 13.20: vizá 13.30: ce c 14.35: 14.50: Beszélő Ba inszky Sánd 15: Ar szert 16.15: I tóból alakpít

16.30: Z ON tos

16.45: bet egyete László, Vi jogszi roly c

17: Sz

17.30: (Közneve BÉLY album kélete Buda

18: Szerb Antal cigányzene- szövev tésre. szövev

19: gregi éve s ti

20: gus

21: gus

22: gus

23: gus

24: gus

25: gus

26: gus

hírek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12. Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

Ügyeletes gyógyszerárak. E héte a következő gyógyszerárak tar tanak éjjeli szolgálatot: »Arany angyal«, Piac uca 50. »Remény-ség«, Csapó uca 22. »Boeskaye Cegléd uca 22. »Hungária« Vargakert, Szoboszlay u. 4. f.

RÁDIÓMŰSOR VASÁRNAP MÁJUS 22.

BUDAPEST I. 9.20: Hírek.
9.45: „Vitézavatás.“ Közvetítés Székeshérvárról a Szent István székesegyház romkertjéből. A közvetítés során a beszélő felvassa Dercsényi Dezső dr. tanulmányát Szent István koporsójáról.
12.10: „Fejérvármegye Vitézi Szék-háza alapkövének letétele.“ Közvetítés Székeshérvárról. Beszélő Baróti-Szabó Géza és Budinszky Sándor.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — Szünetben kb. 13.10: „A nagy napok előtt.“ Az Eucharisztikus Kongresszus kűszöbén. P. Bangha Béla dr. előadása.
14: Hanglemezek. — Részletek Wag-

Figyelem! Csáky Imre

ner műveiből (születésének 125. évfordulóján).
15: I. „Az alföldi szarvasmarhate-nyésztés iránya.“ Piacsek András m. kir. gazdasági felügyelő előadása. II. „Gazdasági gépmunkások köte-levő balesetbiztosítása.“ Gulácsy Iván dr. miniszteri segédtitkár elő-ada. (A földmivélsügyi miniszte-rium rádióelőadássorozata).
15.45: Megyeri Gyula és jazz-zenekara muzsikál.
16.30: „Hol volt, hol nem volt.“ Szon- dy György dr. előadása. (Közmű-velődési előadássorozat).
17: Közvetítés az Angol Parkból. — Rendőrzenekar. Vezényel Szöllősy Ferenc.
18: „Irók és kísértetek.“ Szerb Antal dr. előadása.
18.30: Oláh Kálmán és cigányzene- kara.
Közben 19: Helyes magyarság.
19.30: A vén gazember. Színjáték. háson felvonásban. Mikszáth Kál- mán regényéből írta Harsányi Zsolt.
Utána kb. 21.10: Hírek, sporteredme- nyek, időjárásjelentés.
21.40: Budapesti Hangverseny Zene- kar. Vezényel Fridl Frigyes. —
23: Közvetítés a Keszei-étteremből. Horváth Rezső és cigányzenekara játszik.
BUDAPEST II. 9: Unitárius istentisz- telet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Pethő István lelkész.
10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. A szent be- szédet mise után Tóth Tihamér dr. mondja. Énekel a Központi Papne- velő Intézet énekkara Teller Fri- gyes dr. vezetésével. Előadásra ke- rülnek négyzólamú népénekek.
12.40: „A Szent István“-népiskola fel-

avatása és a Tanügyi Kiállítás meg- nyitása.
15.40: Megyeri Gyula és jazzzenekara.
18.05: Közvetítés az Angol Parkból. Rendőrzenekar. Vezényel Szöllősy Ferenc.
18.30: „A 150 éves költő 250 éves mestere.“ Dr. Szobotka Tibor elő- adása Byronról és Popéról.
19.05: „Wagner Richard.“ Harasztli Emil dr. előadása. a 125. születési évfordulón.
19.35: A rádió szalonzenekarának mű- sora.
Közben 20.15: Sport- és löversenyered- mények.

HÉTFŐ MÁJUS 23.

BUDAPEST I. 7: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.25: Eugenio Pacelli pápai bíboros legátus érkezése az Eucharisztikus Világkongresszusra. Beszélő Gáspár Jenő és Lukachovits Lajos a keleti pályaudvarról. Pusztla Sándor a Nemzeti Színházról, Budinszky Sándor a Mussolini térről. Molnár Frigyes dr. a Mária-templomban és Dövényi-Nagy Lajos a Szenthárom- ság-terről.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Állástalan Zenekek Szimfóni- kus Zenekar. Vezényel Melles Béla.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Lakatos Gyula és Lakatos Vin- ce cigányzenekara.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmis- szerárak.
16.15: Diákfelőra: „Dárius kincse az or-

x **ZIZI** kalapszalonn **BENEDEK ILONA** néven megy tovább, tulaj- donos nem változott.

— **Doktorráavatás.** Szombaton délben a Tisza István-tudomány- egyetemen doktorrá avatták Eles László, Ertsel Géza, Gombos László, Villi Endre és Grünstein Imre jogszigorlókat és Korompai Károly orvosszigorlót.

Szövet és bélésáru kereskedését

— **A Mansz Revíziós Leánykör** rendezésében e hó 23-án délután 6 órai kezdettel a **Vármegyeháza dísztermében** hirdetett **Revíziós** előadás az egész országra szóló gyűléstilalom miatt elmarad.

BÉLYEGGYŰJTŐK! Csak Gobát- albumban gyűjtsünk, mert az tö- kéletes. Kiadó: **Bátori bélyegház, Budapest IV. Vámház uca 14.**

— **A Debreceni Stefánia Fiók- szövetség balatoni gyermeküldül- tetésre.** A Debreceni Stefánia Fiók- szövetség a szokott gyermeküldül- tetési akcióját ezidei nyáron is megrendezi, épp úgy, mint az elő- ző évek folyamán. — két 30-30 na pos turnusban, június végétől jú- lius végéig és július végétől au- gusztus végéig. A családias gon- dozás mindenre kiterjedő, az ellátás közismerten kitűnő, napi ötszöri étkezés. A gyermekeket ál- landóan velük lakó orvos kíséri. — Részletes felvilágosítást ad és elő- jegyzéseket elfogad, de különösen az első csoportra, már csak mér- sekeltszámban, a Fiók-szövetség titkári hivatala (Boeskay tér Né- ház, földszint 5. ajtó).

x **Kütfúrás, ártezi, mélyvízi kütfúrásokat** és szivattyú szereléseket felelősséggel vállalok Szájt- ler kütfúrómester Honvéd u. 41. — Kütrama kapható.

runk előtt.“ Csürös Zoltán dr. elő- adása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen- tés, hírek.
17: „Képek a Karitás-kiállításról.“ Közvetítés Károlyi Gyuláné grófnő Múzeum utcai palotájából Beszélő Budinszky Sándor.
17.30: Hanglemezek.
18: „A virág a magyar népművészet- ben.“ Rapaich Rajmund dr. elő- adása.
18.30: H. Timkó Margit magyar nótá- kat zongorázik.
18.50: Felvidéki magyar költők versel- ből előad Fáy Béla.
19.15: „Helyes magyarság.“
19.20: „Cigánysercelem.“ Regényes operett három felvonásban. — Irta Willner és Bodánszky. Zenéjét sze- rezte Lehár Ferenc. A hegedűszóló- kat Pártos Gusztáv Játsza. Vezé- nyel Marthon Géza. Rendező Gyar- mathy Sándor.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelen- tés.
22: Az Operaház tagjaiból alakult zene- kar hangversenyének ismertetése.
22.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenyének közvetíté- se. Vezényel Dohnányi Ernő. —
23: Hírek angol nyelven.
23.05: Hírek francia nyelven.
23.10: Közvetítés a Britannia-szálló- ból. Guttenberg György és jazzze- nekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá- mára.
BUDAPEST II. 17.30: Az „Eucharisztiku Kongresszus egyházzenei dísz- hangversenye.“ Közvetítés a Szent István Bazilikából.
19.30: Német nyelvtoktatás.
20: Hírek.
20.25: Táncclemezek.

x **HASZNOS TUDNIVALÓK AZ EUCHARISZTIKUS KON- GRESSZUSRA UTAZÓKNAK.** Olvasóink érdekeit óhajtuk szol- gálni, midőn felhívjuk figyelmük- ket, hogy budapesti tartózkodásuk alatt keressék fel a világhírű Semler céget (Deák Ferenc u. 12.), amelynek szövetel közismerten ki- való minőségűek és árban igen ju- tányosak.

x **Textil maradványok** mindenféle selymekben, fehérművekben bá- latos olcsón állandóan: Hatvan uca 8.

megnyitotta Kossuth u. 6. alatt

— **Naményi gyorsíró és gépiró- iskolában** folyik a gyorsírók és gépirók, gyorsírónők és gépirónők állandó kiképzése. A tanítás csoportokban és egyénenként törté- nik. Beiratkozni hónap Lőzben bár mikor lehet. A tanfolyam végén a tanulók államérvényes bizonyít- ványt szereznek. Olcsó tandíj. Az iskola új címe: Rákóczi u. 17.

x **Forduljon bizalommal** Weisz műszerészhez, aki kerékpárját, rá- dióját és minden e szakmába vágó munkát olcsón, szakszerűen vállal. Kerékpárok és alkatrészek raktá- ron. Piac uca 66.

x **Nem vagyunk elég gazdagok** ahhoz, hogy silány és olcsó szöve- tekből viseljünk ruhákat. Többszöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta, színgyapjú szöveteket ve- szünk közvetlenül a Trunkhahn posz- tógyártól. Ez a hírneves posztógyár- runk évek óta szállítója a magyar úri- családoknak angolosan gyártott, ga- rantáltan színtiszta gyapjúból készí- tett úriruha, angol női kosztüm, sport- ruha- és iskolás ruhaszövetekben. — Még ma kérje a szövetmintakollekció költség- és kötelezettségmentes elkül- dését a gyártól: Budapest, XI. Lenke út 117. Jól jár velet!

Fontos

Mindenkit érdekel, aki- nek pénzre van szüksége, hogy **június 3-ára** sik a magyar királyi jó- tékonycélú **állami sors- játék** húzása, amikor kihúzásra kerül a

40.000 P.- ös

főnyeremény és több szép nyereményösszeg is. — **A sorsjegy kapható az összes sorsjegy- főúrusítóknál és do- hánylőszedekben.**

— **Az ülő életmód** következtében jelentkező bajoknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zava- roknál, reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes »Ferenc József keserűvízzel igen jó er- edményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

ELADÁS VÉTEL CSERE Háló, ebédlők, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, iroda- bútorok, Széchenyi u. 6.

— **A Déri Múzeum** ma, vasár- nap 9-11-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert u. 2. sz. alatti iskolaépületben elhelyezett Thaly- szoba kívánatra az igazgatóság en- gedélyével megtekinthető. Belépő- díj 20 fillér. A múzeumi közmű- velődési könyvtár egész nap zárva.

x **Garai táncosnő** minden va- sárnap és csütörtökön össziáncot tart a Munkás-Otthon tánctermé- ben budapesti és debreceni kombi- nált zenekar közreműködésével.

— **A Magas Tátra idej forgalma** — az előjelekből ítélve — minden eddigit felülmúl. Ennek az oka: a Magyar Tátra nagyon olcsó, »kí- mája ideális, hiszen a Magas Tár- ra vendégei tudják a legjobban, hogy Istennek e páratlanul szép paradicsomában legkevesebb a csapadék és itt nem ismerik soha a kánikulát. Emellett: abszolút nyugalom, minden politikai vihar- tól távolosó hely a Magas Tátra, a béke nyugalma köszönti itt a ven- déget, akit — jöjjön bárhonnan is — mindenki megbecsül és szeret.

Dús választékkal és olcsó árral vezet. Telefon 29-42.

GYŰJTÉS A HŐSI SIROK KARBANTARTÁSÁRA

Az e hó 29-iki hősi sírok napján kormányintézkedés következtében a hősi sírok díszesebb karbantar- tására szolgáló alap javára or- szágszerte, így Debrecenben is, uccai urna- és perselygyűjtés fog folyni.

A hősi halottak iránti kegye- les érzés ezeknek a gyűjtéseknek a mult években is szép sikert bizto- sított; a rendezőség reméli, hogy az ezidei eredmény sem marad alatta a multibaniaknak.

A Debrecenben begyűlt összeg az itteni hősi sírok karbantartásá- ra fog felhasználtni.

MIELŐTT MEG CIPŐSZUKSEG- LETÉT beszerezné, tekintse meg **GÉCZI FERENC** cipőüzletét Csapó u. 47. alatt, saját készítményű női, férfi és gyermekcipők nagy választékban olcsó árak mellett kaphatók

— **Térzene a Déri téren.** Az elmúlt hét csütörtökön este elmaradt sétahangverseny, megfelelő világitásbiztosítás után áldozócsütörtökön, 26-án este fél 9 órai kezdettel tartja meg a »Szent László« vegyeskar, Kollwenz Rezső tanárnagy közreműködésével s a m. kir. »Bocskay István« II. hajdúezred zenekara Várhalmi Oszkár vdd. karmester vezénylete alatt. A sétahangverseny iránt nagy az érdeklődés; műsor a következő: 1. Várhalmi: Zrínyi Miklós induló. 2. Offenbach: Két Savoyard nyitány. 3. Popy—Várhalmi: Sphinx, keringő. 4. Nádasdi: »A huszár« c. dal, éneklő a »Szent László« énekkar. 5. Farkas: »Debreceben kéne menni«, operettgyveleg. 6. Révfy: »Ahogy én szeretlek«. Dalegyveleg, éneklő a »Szent László« énekkar. 7. Carosio—Várhalmi: Edera, szerenád. 8. Huber: Magyar hősök, induló.

— **Ertesítés.** A Debreceni Földművelésügyi Egyesület értesíti tagjait, valamint a Tiszántúli földművelői, valamint a eucharisztikus kongresszusra való tekintettel elrendelt gyűléstől való megtagadást a Tiszántúli földművelésügyi közgyűlés elhalasztott és a nagygyűlés folyó évi július hó 19-én lesz megtartva. Elnökség.

— **Hivatalos nyilatkozat Stewart Jakabról.** Szerkesztőségünket a következő közlésére kérték fel: Stewart A. Jakab skót evangélistáról az utóbbi időben valótlán hírek keltek származására Debrecenben. Mivel ő Istennek igen áldott eszköze, a sátán is minden eszközt felhasznál arra, hogy neki ártsón. A valóság az, hogy akadálytalanul folytatja vidéki útját. Május 20-án most Szegeden tartja előadásait a református templomban, sok áhálással. Sajnos, hazánk hamarosan elhagyja, mert külföldről rendkívül sürgetik. Osszel Amerikába megy dr. theol. Neighbour Róbert lelkes munkatársával együtt. Isten áldása kísérje útjukban.

— **Friss sajtó, vaj, csemegeárut** legjobbat, legfrissebbet Mogyórcsánál szerezhethet be, Kossuth uca 8.

— **Magyar Hadviseltek Országos Munkaspártja** új helyiségét Szent Anna u. szám alá helyezte. A helyiség egész nap a tagok rendelkezésére áll.

— **Fodrászatot** Simonffy uca 1. alá helyeztem át. Csillag Testvérek után. Bata fodrász.

— **A volt 13-as pozsonyi honvédezd hős emlékleleplezése Magyaróváron.** A világháború egyik legnagyobb vérvetéseget szenvedett ezred volt a 13-as pozsonyi honvéd gyalogezred és ennek alakulata, a 307-es honvédezdred. Pozsony megszállása után az ezred utolsó állomáshelye Magyaróvár lett és ezért állították fel a hős vértanuk hatalmas méretű szép emléket. A szobor Kallós Ede művész alkotása. Az ültő Hungária ölében átkarolva tartja Pozsony ősi várát jelölő annak, hogy Pozsony a miénk volt és a miénk lesz. A talpazaton bronz domborművek beszélnek az ezred véses ütközeteiről. Ezt a hősi emlékművet avatja fel országos ünnep keretében június 5-én, pünkösd vasárnapján a bajtársi kegyelet közzel negyven tábornok, négyszáznál több tisztsz és tiszt a zarándokúton özseseregő sokezer bajtárs jelenlétében. Az érdeklődőknek szívesen szolgál-bővebb tájékoztatással a budapesti rendezőbizottság részéről vitéz Basó Ödön ezredes (IX. Gát-u. 4.) s a Magyaróvár részéről a magyaróvári rendezőbizottság.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A SZENT LÁNG

A Thália Kamaraszínház szombaton mutatkozott be a debreceni közönségnek. Sommerset *Maughan* híres darabja, »A szent láng« került, műsorra, ami szerencsés választásnak bizonyult, mert a világhírű írónak ez a műve már régen nem szerepelt a Csokonai-színházban. A Thália Kamaraszínház előadása hírvós volt; a szereplők közül *Magyarich Flóra* emelkedett ki a belső vergődés finom megéreztetésével. A

szerencsétlenül járt repülő alakját *Somkuthy Dezső* formálta hatásos eszközökkel, de ügyezettel, ügyesen játszottak a többiek is: *Donáth Kató, Deésy Ilona, Miskey Viktória, Szirmay György, Miskey József és Deák Ferenc.*

A Thália Kamaraszínház bemutatás előadását sok tapsal kísérte a közönség.

A zeneiskolai zongoraverseny győzteseinek hangversenye

Szombaton este a Városi Zeneiskola dísztermében a nemrég lezajlott zongoraverseny győztesei mutatkoztak be a nagyközönségnek. Ebből az alkalomból a zeneiskola hangversenytermében *Fáy István* főispánnal az élén díszes és előkelő közönség töltötte meg.

Az ilyen művészi vetélkedésnél, ahol az elsőseket néha a bírálók művészi felfogásától függő, esetleg csak árnyalati különbségek döntik el, a bírálók munkája kétségtelenül igen nehéz. Az az öröndetes tény, hogy a ma este szereplő három fiatal és tehetséges művésznő közül mindegyik méltó lett volna az első díjra, nem von le semmit az első díj nyertesének. *Schmogrovits Piroskának* pianista kvalitásai-lóbb kiforrott, átélészerű felfogás,

technikai cizelláltság, a ritmus kifogástalan megérezése nagy reményekre jogosítanak. *Fehér Vera*, a második díj nyertese meglepő technikai készségével és előadási darabjainak művészi gondossággal való előkészítésével vált ki. A harmadik díjat *Nagy Ilonka* kapta, önáló a nagy technikai felkészültség mellett kivételes zenei intelligenciájával, mértéktartásával és felfogásának közvetlenségével tűnt fel.

Schmogrovits Piroska és *Fehér Vera* tanára: *Baranyi János* és *Nagy Ilonka* tanára: *Galánffy Lajos* ezzel a versennyel ismét bebizonyították, hogy Debrecenben a zenepedagógia rendkívül magas színvonalú, ami a város jövőbeli zenei fejlődésének egyik legkiválóbb biztosítéka. Sz. J.

— **A Tovább április—májusi** száma most jelent meg igen gazdag tartalommal. A lap vezető cikkében *Veres Péter* a külföldi magyarokat az óhazához való ragaszkodásra szólítja fel. *Losonczy Géza* a kapitalista és a munkásosztály kultúrája közötti különbségről értekezik. *Ujhelyi Szilárd* egy szélsőjobb oldali diákhöz intézett levélben a jobb- és baloldali harcáról ír és kifejezi reményét a demokratikus törekvések győzelmében. *Kiss József* az ifjúságnak a társadalmi átalakulásokban való szerepét méri fel. *Féja Géza* úgy látja, hogy a népi politika leg-erősebb tömegbázisa a Tiszántúlon van. Az érdekes számot *Gulyás Gábor* verse és *Faludy György* versfordítása teszi még változatosabbá.

KÖNYVESSZÁZ

A DUNÁNTULI HELIKON

Érdekes és értékes irodalmi vállalkozás indult el Győrben. A magyar irodalomnak lelkes barátai, Dunántúli szerelmei, a dunántúli országgrész nemzetépítő szerepének értékelő elhatározták, hogy új irodalmi folyóiratot indítsanak, melynek célja, fóladata betölteni azt a hivatást, amit Dunántúl jelent: magyarrá és egyben ott európaivá szülni mindent, ami a Dunántúlon át keres utat az országba. Megmutatni a dunántúli szellemiséget, fejleszteni és öntudatosítani az egész ország számára — ez a Dunántúli Helikon, hogy bármilyen magyar folyóirattal elsövonaltalan állja is versenyt és ez igazolója annak, hogy a magyar vidék mostoha eszközeivel is fölébe tud kerekedni a fővárosi szellemiségnek. A folyóiratot *Bay Ferenc dr.* Győr szabad kir. város főlevéltárnoka szerkeszti. Megjelenik évente négyszer, előfizetési ára egy évre öt pengő, példányonként 1.50 pengő. A Dunántúli Helikon a magyar vidék szellemiségének fejlettségét, rangját és magyar öntudatosságát jelenti, megérdemli, hogy minden magyar vidéki város szeretettel fölfigyeljen rá. Megrendelhető minden könyvkereskedés útján. Kiadóhivatala Győr, *Andrássy út 24.*

— **x Tavasz felöltöket, öltönyöket** legújabb divat szerint készítek. Dívatos szövetek nagy választékban *Tóth Gábor* úr szabóánál. *Piac u. 89.*

— **Felkérjük a t. vevőközönséget,** hogy faanyagok szállítását szombaton déli 1 óráig beszerelni szíveskedjenek, mert a hétvégi szünet miatt szombat 1 óráig hétfő reggelig a fa-telepek zárva vannak. Elnökség.

— **x Sirkóraktárát Friedländer József** kőfaragó és építési vállalkozó áthelyezte: **Erzsébet út 46.,** saját ház. Telefon: 34—51.

KÖZGAZDASÁG

Ismét drágult a búza.

Rozs júniusra: 18.80, zárlat 18.85—18.90.
Tengeri májusra: 14.75, 14.80, zárlat 14.56—14.57, augusztusra: 14.45, 14.58, zárlat 14.56—14.57.
Búza: felsőtiszai 77 kg-os 23.40—23.75, 78 kg-os 23.70—24.05, 79 kg-os 23.95—24.25, 80 kg-os 24.10—24.35.
Rozs: 19.10—19.30.
Takarmányárpa: elsörendű 17.10—17.40, középminőségű 16.45—16.90.
Zab: elsörendű 16.40—16.60, középminőségű 16.20—16.40.
Tengeri: 14.85—14.95.

A ferencvárosi sertésvásárra

a tegnapi 592 darab maradvánnyal együtt 831 darab sertést hajtottak fel. Az állományból angol hússertés 229. Az irányzat változatlanul lanya. Árak: I. uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 100, I. szedett 93—95, közép 88—91, III. silány 76—86, angol tökesertés 96—100, kivételesen 102, angol sonkasertés II. 84—98, exportzsír, márkázott 162 fillér kg-ként.

Hivatalos valutárfolyamok

Angol font 16.75—16.95, cseh korona 9.—11.—, dinár 7.15—7.70, USA dollár 337.10—341.10, francia frank 9.15—9.65, leu 2.50—2.80, líra 16.90—17.90, (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével) svájci frank 77.05—77.95.

Az orr

Valamelyik délután békésen aludtam délutáni álmomat, mikor kivágódott az ajtó és egy izgatott úr pattant be hozzám. Az első, ami szemembe ötlött rajta, hatalmas, minden képzeletet felülmúló orr volt. Nem is orr volt az már: egy csodálatos kinövés. Először az orr jött be az ajtón és csak utána az ember.

— **Bocsánatkrek, szerkesztő, szí meg kllrni!**

— **Hogyne, hogyne — tápászkodtam fel az agyról. — Csak most mondja el lassan is, mert nem értek a darizé mangarok nyel vén.**

Erre aztán szépen tagolni kezdte a mondanivalóját, de még sokszor rá kellett ripakodnom, mert ha elkapta a szöveget, megint egy szótárra való mondott egy perc alatt.

— **Bocsánatot kérek, szerkesztő úr — kezdte az emberem — ezt kell megírnia!**

Nagyot ásítottam. Ismerem már az efféleket. Mamák szoktak megtámadni és elmondani a Pistike legújabb és hallatlanul bűk aranyköpéseit. »Miért nem adják el folyódon, elég jó árvalat tart az arany!« A multkor egy úr arról akart meggyőzni, hogy teljesen antiszociális dolog a vasárnap postai inspekcio. Egy titkos drámairó hónapok óta riportot akar íratni magáról. A multkor azzal lepette meg, hogy meg is írta a riportot, csak a nyomdába kell adni. Van ezen felül még legalább hat különbejárható versiró és három novellistám.

Mártrábrázattal üldögéltem az ágyam szélén. De ahogy beszélt az emberem, annál jobban kezdtem figyelni.

— **Látja ezt az orrot, uram?**

— **Látom! Szép nagy orr.**

— **Uram — üvöltött fel — ez nem szép, ez nagy! Igenis nagy! Nagy!**

— **Nagy! — hagytam helyben a szakvéleményt.**

— **Na kérem, mit csinálna ön, ha egy reggel arra ébredne, hogy ekkora orra van?**

Határozottan kényelmetlen volt elképzelem a szituciót.

— **Uram, — hörögte az emberke — én ezzel az orral elmentem a doktorhoz, mert nem bírtam tovább. Megkértem a dokort, hogy segítsen rajtam. A doktor elutasított. Azt mondta, lehetetlent kérek. En elmentem és a doktor tudja, mit tett!**

Szomorúan ráztam a fejemet.

— **Elmondotta egy társaságban, hogy egy alak az orrát akarta vele megkissébbíttetni! El-mondotta!**

— **Igen — bólintottam rá.**

— **De nem igen! Hiszen egész Debrecen rögtön énram gondol, ha ezt meghallja! En elmentem a doktorhoz. Felelősségre vontam. Azt ígértem neki, hogy megverem. Ö erre valóssággal félenken kért, hogy ne tegyek ilyet. En dühbe gurultam és megütöttem. S tudja, hogy mit tett erre?!**

— **Rendört hívott?**

— **Ha csak azt tette volna! Megkapta a galléromat és egyszerűen kidobott! Erős volt, mint egy bivaly. Es olyan félenknek látszott, mint egy galamb. Uram, meg sem sértett, meg sem ütött, csak kidobott! Fel se tudom jeleníteni, se becsületesítés, se rágalmazás, se testisértés. Szerkesztő úr, az egekre kérem, megadom a doktor címét, figurázzák ki, írja meg, milyen szó nem tartó, milyen erőszakos, milyen antiszociális! Írja meg az esetet.**

Uram! Megírtam az esetet...

M A R T I N I G A T Ö R T

Vetsera Rudo iria anyjának örökös szerel

A nyolc

Mindössze tartott Rudria szerelmi ötödikén je tizenhét éves kori legény és a rákövetőnek utolsó totta meg a ban Auchen vari orvos, halálát fe Ennek a n pontos hist óráról-órá nyolevanny könyve.

(COPY Utánn)

»A trónörökös giassága, külső megnyerő varázsa Vetsera (Lar időben, mikor kős között sen érintkezés nem á Ezekkel a szav a nyolevannhat gényének elbesz lóna memóriáján nek ez a jellemző fakad, amely n volt Rudolf. lén gával és külső megnyerő varáz »A baroness zongását, család vette ezt komoly nált gondot belő zhenhatástendős sa gyorsan el sze

1888 nyarán — ekkor tizenhat dogan mesélte, senyterén Rudt rajta fejté

A család a ny Angliában töltöt égett szerelemm családijával Mary gát, familiája n csak annyit, hog ban és Hofo esillogó szemekk kint a trónörökös Vetsera Mária nén kívül volt m barátinje. A me csak a keresztnev

Hermine-nek vel valószínűle és hosszú levele szívet bará

Az anya a ma után megszerzte ként ezekből és mornától tudta n ket, amelyekből napról-napra rek két szerelmes reg vakkal emlékszik Larisch grófnó sz ket írja:

»Sohasem ismer dolf Vetsera M történtek volna m falis események, lersée grófnó nem azt az átkos cselel anya háta megett és előmozdítta Ru a baronesszel.

Larisch-Wallers

»Amil rán Ang rátnőjén és ne ni. Egy it, ho más igy itti t v tta olyan trónör járt meg Mindig amíg az egyszor romszor csak azé sen szen fíris st nys s me södt mit kérd regt nlyigen »Ezern töber v levelet k baroness hogy ó ra, h Szeretne lálkozni.

totta díil meg El Lar né B t a nót meg, hog sérhesse »A tr zást, an ronessz n ben, mely előtt azo tént voln való haza pott má gy má ink

MAYERLING IGAZ TÖRTÉNETE

Vetsera Mária anyjának memoárjai
Rudolf trónörökös szerelmi regényéről 8

A nyolcvanhat napos szerelem regénye

Mindössze nyolcvanhat napig tartott Rudolf és Vetsera Mária szerelmi regénye. November ötödikén jelent meg először a tizenhétéves báróné Rudolf egykori legénylakásán a Burgban és a rákövetkező év januárjának utolsóelőtti napján állapította meg a mayerlingi kastélyban Auchenthaler doktor - udvari orvos, hogy mindkettejük halálát fegyverlövés okozta. Ennek a nyolcvanhat napnak pontos históriáját adja, néha óráról-órára Vetsera báróné nyolcvannyolc oldalas emlékkönyve.

(COPYRIGHT by Jób Paál.
Utánnyomás tilos.)

»A trónörökös lényének lovasgiassága, külső megjelenésének megnyerő varázsa tették rajongóvá Vetsera Mária baronesszt olyan időben, mikor közte és a trónörökös között semmiféle személyes érintkezés nem állott még fenn...»

Ezekkel a szavakkal kezdődik el a nyolcvanhat napos szerelem regényének elbeszélése Vetsera Heléna memoárjaiban. A trónörökösnek ez a jellemzése olyan szívből fakad, amely maga is fogékony volt Rudolf lényének lovasgiasságával és külső megjelenésének megnyerő varázssával szemben...

»A baronessz nem is titkolta rajongását, családja azonban nem vette ezt komolyan, senki se csinált gondot belőle, mert hiszen tizenhatéves korában bakfisok rajongása gyorsan el szokott múlni.

1888 nyarán — Vetsera Mária ekkor tizenhat éves volt, boldogan mesélte, hogy a lovasenyvén Rudolf hosszabb ideig rajta felejtette a szemét.

A család a nyár több hónapját Angliában töltötte s a rajongás itt égett szerelemmé. Bizonyos, hogy családjával Mary túrtörtette magát, familiája nem vett észre mást, csak annyit, hogy a Burgtheaterban és Hofoperban Mary csillogó szemekkel, szerelmesen tekint a trónörökös páholya felé...»

Vetsera Mária anyjának Larisch grófnéján kívül volt még egy meghitt barátja. A memoárok e barátját csak a keresztnevén említik:

Hermine-nek hívták a Maryvel valószínűleg egyidős lányt és hosszú levelekben öntötte ki szívét barátjának elött.

Az anya a mayerlingi tragédia után megszerezte a leveleket, főként ezekből és a kivallott komornától tudta meg ama részleteket, amelyekből pontosan, szinte napról-napra rekonstruálni lehet a két szerelmes regényét. Súlyos szavakkal emlékszik meg a memoár Larisch grófnő szerepéről és ezeket írja:

»Sohasem ismerte volna meg Rudolf Vetsera Maryt és sohasem történt volna meg a katasztrófális események, ha Larisch-Wallersee grófnő nem követte volna el azt az átkos cselekedetet, hogy az anya háta meggett lehetővé tegye és előmozdítsa Rudolf találkozását a baronesszal.

Larisch-Wallersee grófnő volt

az, aki ahelyett, hogy kiverte volna a rajongást egy bakfis fejből. Tegernseeben, egy nyári ünnepélyen, ahol a trónörökös és a grófné is jelen voltak, vállalta a közvetítő szerepét.

Ő figyelmeztette a trónörökösöt, hogy Vetsera Mary rajong érte. Ő volt az, aki vállalkozott rá, hogy a baronessz levelét eljuttatja a trónörökös kezéhez. A grófné volt az, aki hazugságokkal rávette a bárónét, hogy nyugodtan bizzra rá a lányát és séták ügyével Larisch grófné vezette fel a fiatal lányt a Burgba, a trónörököshöz.

»Nem egészen egy évvel a tragédia előtt, 1888 tavaszán ezt mondta a baronessz a komornájának:

»Ma láttam a trónörökösöt. Imádoom gyönyörű ember. Ha látna volna, milyen szerelmesen nézett rám isteni szemével!...»

»Amikor ennek az évnek a nyarán Angliába utaztak, azt írta barátjának: szeretné, ha beteg lenne és nem kellene Angliába menni. Egy másik levelében megesküdt, hogy soha az életében nem fog mást szeretni. Amikor hazajött, így írt: »Ne higgye, hogy elfelejtettem Öt, jobban szeretem, mint valaha.« Boldognak érezte magát, ha a lovasenyvén megpillantotta Rudolfot és

olyanokat mondott, hogy a trónörökös, aki azelőtt nem járt versenyekre, csak azért megy el oda, hogy őt lássa.

Mindig szerelmesen köszönti őt és amíg azelőtt a Praterleiben csak egyszer tette meg a tourt, most háromszor lovagol végig, mindezt csak azért, hogy háromszor inthessen szemével feléje. — A rajongó bakfis szerelmével aggodott: »Valahányszor ott lovagolt el a koscsin mellett, én a fülem tövéig elvörösödtem és mindig remegnem kell, mit válaszolnék mamának, ha megkérdezné a zavarom okát.«

A regényt egy levél indította el. Így írta:

»Ezernyolczázy nyolcvannyolc október végén a trónörökös ajánlott levelet küldött Marynak. Amint a baronessz bizalmasan elmesélte, a trónörökös azt írta neki, hogy ő is nagy vágyat érez arra, hogy megismerkedjenek.

Szeretne Maryval a Praterben találkozni. Mary kivihetetlennek tartotta ezt a tervet, mert hiszen egyedül nem hagyhatta el az anyai házat. Először írt, majd sürgönyözött Larisch grófnénak, mire a grófné Bécsbe jött, nyomban megjelent a Vetsera palotában és a bárónét megkérte arra, engedje meg, hogy Mary komisszióra elkísérhesse őt.

»A trónörökösrel való találkozást, annak minden részletét a baronessz maga írta le abban a levélben, melyet a barátjának írt. Mielőtt azonban a találkozás megtörtént volna, röviddel az Angliából való hazatérés után a barátjának kapott már egy levelet, amelyben Mary már így írt: »Nem élhetek tovább anélkül, hogy látnam Őt és beszéljek vele. Nagyon kérem ma-

gát drága Hermine, ne próbálkozzék meg azzal, hogy engem letérítsen az útról. Nagyon jól tudom, hogy minden, amit maga tanácsol: jó és helyes, egyedül én vagyok az oka annak, hogy a tanácsait nem tudom megfogadni.

Nekem két barátom van: Maga és Larisch Mária. Maga a lelki üdvösségemért dolgozik, Mária a lelki szerencsétlenségemért...»

»A barátom nyomban válaszolt a levélre és könyörgött Marynek, ne tegyen semmilyen meggondolatlan lépést, mert amit tenni akar az romlásba dönti őt. De már késő volt. Larisch grófnő áldatlan munkája már megkezdődött. A trónörökösrel való találkozásról ezt a boldogságtól sugárzó levelet írta Vetsera Mária a barátjának:

»Ma egy boldogságteli levelet kap tőlem. Nála voltam.

Larisch Mária elvitt hazulról komisszióra. Együtt mentünk Adele-hez, hogy lefotografáltassuk magunkat. Természetesen az ő számára. Azután a Grand Hotel háta mögé mentünk, itt várt Bratfisch kocsija ránk. Areunkat boánkba takartuk és vad galoppba vágattunk a Burgba. Egy kicsiny vaskapú mögött várt ránk a öreg szolgá. Sok sötét lépcsőn és szobán vezetett keresztül. Egy ajtó előtt megállt és az ajtót kinyitva befelé tessékelt. Amikor a szobába léptem, egy nagy fekete madár, valamilyen varjú repült a fejemnek, de már felcsendült a szomszéd szobában egy hang, amely így szólt: »Kérem, hölgyeim, jöjjenek tovább, itt vagyok!«

Bementünk. Mária bemutatott és nyomban Wienerisch diskurzusba merültünk.

Egyszer csak ezt mondta Rudolf: »A grófnéval szeretnék egyedül maradni és Máriaval bement a másik szobába. En közben körülnéztem. Az íróasztalán revolver feküdt és egy halálfej. Kezembe vettem és megnéztem minden oldalról. Hirtelen bejött a szobába és rémülten vette ki kezemből a koponyát. Amikor azt mondtam neki, hogy én egyáltalában nem félek, mosolygott. Távozáskor ő maga kísért ki egy sötét termen és még sötétebb lépcsőházon át és azt mondta Máriaának:

»Hozd őt el máskor is, nagyon kérek...»

A levél végén ezt írta Mary a barátjának: »Meg kell, hogy esküdjék nekem, hogy erről a levélről senkinek, se Hannának, se Mamának nem tesz említést. Mert ha kettejük közül valaki is megtudna valamit, akkor az én számomra csak egyetlen út marad, és ez a halál.«

A memoárok szerint ez az első találkozás 1888 november 5-én történt. Az anya ezt onnan állapította meg pontosan, hogy Larisch grófné és Mary ezen a napon fotografáltatták le magukat a Bécsben akkor annyira divatos »Adele« fotoszalonban. A felvétel egyik kópiájára a baronessz maga írta e szavakat:

»1888 nov. 5. Ekkor voltam először a trónörökösnel.

Ami levél után, amelyben a trónörökösrel való látogatásról számol be részletesen, röviddel ismét levezető volt. Már látnak pettyeseket let írt barátjának és ebben ezeket írta: »Marie Larisch elutazott és így nem láthatom őt. A viszontlátás vágya emészt, s alig várom a napot, hogy Marie visszajöjjön. Megígérte nekem, hogy nemsokára Bécsben lesz és én az órákat számolom. Mióta megismertem őt, s mióta beszéltem vele, szerelmem sokkal nagyobb. Éjjel és nappal azon töröm a fejem, hogyan lát-

Keressünk gyógyulást, üdülést
és szórakozást a korszerűen átépített
kiváló jóhatású

Darád-fürdőben
Idény május hó 14-ig
14-ig szeptember 30-ig. Földény
július 1- augusztus 31-ig. Arzen, vas-
tímés és szénasavas fürdők. Modern viz-
gyógyintézet, Ivókurák, Hegyi strand, Modern be-
rendezésű 300 szoba, 126 hold park. Diéta ellátás.
Elsőrendű konyha. Kérjen prospektust.

hatnám őt viszont, Marie nélkül azonban ez lehetetlen...»

Larisch Mária nem hagyta sokáig váratni a szerelmes baronesszt. Amióta a komorna később elmesélte anyjának, néhány nappal az első látogatás után a grófné már ismét Bécsbe érkezett. Első útja a Grand Hotelből — itt szokott megszállni — a Vetsera palotába vezetett.

A baronessz együtt ment el vele, az nem állapítható meg, hogy a grófné ezúttal is elkísérte-e védené Rudolf lakosztályába, csak annyit bizonyos, hogy Larisch Mária hazavitte anyjához a bárókisasszonyt.

Ebben az időpontban a harmadik éves Rudolf és a tizenhét éves Vetsera Mária szerelme még plátói volt. Ezt onnan tudjuk, hogy maga a baronessz számolt be arról a napról, amikor a romantikus szerelem korlátjai már lehültek.

Jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.

ÖZVEGY

Az emberektől lassan elcsokik.
Nagy ajtóit csukogatja halkán,
szobáiban árny van, hűs sóhaj van.
Az élete lassan elkopik.

Ó, mindig ez az örökös magány,
kripta-esőnd és siri, siri béke.
Magának szóló, suttogó beszéde
arról szól, az ember mily parány.

Itt oly régen kopogtak az ajtón,
mert nem jöhet más be, csak az alkony.
Élet nem hagyhatja itt a karcát...

De egyszer majd idegenek verik
fel szobáit s egy széken meglelik
törött testét és szegény, szegény arcát.

OLÁH TIBOR ZOLTÁN.

Megnyílt a kibővített szoboszlói Gambrinus

Hajdúszoboszlónak a gyógyfürdője mellett van egy másik nevezetessége: a Gambrinus-vendéglő és szálloda. A szoboszlói Gambrinus világviszonylatban is megállja a helyét, bármelyik európai fürdőhelynek díszére válnék a modern és elegáns épület, amelyet vitéz Nánássy Lajos építtetett. — Vitéz Nánássy Lajost nem kell bemutatni a közönségnek, hiszen hosszú évekig tulajdonosa volt a debreceni Gambrinusnak, amelyet páratlan szakértelemmel irányított. — A szoboszlói Gambrinus szálló már az elmúlt évek során hatalmas népszerűséget ért el s ez tette szükségessé azt, hogy újabb épületet kellett emeltetni a szálló bővítése érdekében.

Már ebben a szezonban is megnyílt a Gambrinus-szálló és étterem. A megnyitó estén hatalmas és élkelő publikum jelent meg, s a legtöbben megtekintették a szálloda újonnan épült részét. — Mindenki ebragadtatással nyilatkozott a szobák ízléses, modern és kényelmes berendezéséről. Ugyancsak egyik ékessége Hajdúszoboszlónak a Gambrinus étterme is, amelynek berendezése éppen olyan nagyvonalú és látványos, mint a szállodáé.

Fess és elegáns lesz, mindig kényelmesen mozog, ha fűzőjét BUDAPESTEN CSÁSZARNE fűzőtermében rendeli meg.
Elegáns tartás, elsőrendű anyag, kiválóan elismert munka.
Budapest I., Petőfi Sándor ucca 9. (volt Koronaherceg ucca, Első emelet.)

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomban. Nagytemplom délelőtt 10 órakor dr Soos Béla, délután 5 órakor Csutoros Sándor, Kistemplom délelőtt 9 órakor dr Illyés Endre, 11 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor dr Lencz G. Sándor, Ispoltaly délelőtt 10 órakor Kolozsvári Kiss László, délután 5 órakor Kulcsár Dezső, Kossuth u. délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Csánki Gábor, Arpadtér délelőtt 10 órakor Szentes László, délután 3 órakor Nagy Sándor, Homokkert délelőtt 10 órakor Kovács József, Nyilastelep délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orsy János, Csapókeret délelőtt 10 órakor Tömörly Lajos, délután 3 órakor Varga Zsigmond, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Erdői Mihály, délután 5 órakor Orsy János, Nyulás délelőtt 10 órakor dr Lencz G. Sándor, Tegláskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Olajútó délután 5 órakor Mezey Béla. — Tanyai istentiszteletek: Pallag délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, Kádár-dűlő konfirmáció délelőtt 10 órakor dr Kállay Kálmán, Siposs Imre, vitéz Szabó Endre.
A román kat. templomban és kápolnáiban. Rendes vasárnapi miserend, misézések regg. 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10-kor nagy mise, melyet tart dr Lindenberger János apostoli kormányzó. Szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. A további szentmisék kezdete, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Este 6 órakor májusi ájtatosság keretében szentbeszédet mond LángPál pápai kamarás helyettes plébános. A kertségeken és kápolnáknak a múlt heti miserend az irányadó.
Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középisk. tanulók egyházi énekórája. Utána exhortációt tart Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bajtós Sándor. Délután 4 órakor középisk. leány tanulók bibliaórája a tanácsteremben.
A gör. kat. templomban. — Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja, háromnegyed 12 órakor csendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vécsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéd. — Hétköznapokon minden nap délután 6 órakor kezdődik a májusi ájtatosság, kedden és csütörtökön szentbeszéd. — Folyó hó 26-án, szerdán reggel 4 órakor csendes szentmise, utána zászoló alatt indulunk a nagyalomásra, honnan 5 óra 5 perckor indul a kongresszusi vonat Budapestre. — Folyó hó 26-án, áldozócsütörtökön vasárnapi miserend.

A Hajduságiak Budapesti a Metropoleban találkoznak
Rákóczi-út 38.
Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű teliherája a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák, előnyös pénzügyi árszabvány. — Szegedi Farkas Józsa, jazz, tánc, Virány — Swing — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a Metropolit.

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévaine Erdős Böske

A mákás cipőkeől, a fuccsa kalapokéól és egyéb szenzációkéól

A címről ítélve, most csak nevetni fogunk, annyi itt a furcsaság. Az ember megy az uccán, megáll a kirakatok előtt és hirtelen széles mosolyra derül az arca. (Nem törődve azzal, hogy esetleg a gyantulán járókelő valamit gondol arról, aki egymagába nevetgél...)

Kabátját és kosztümjét készíttesse szolid árak mellett özv. TÓTH ISTVÁNNÉ
angol, francia nődivattermében
Piac 44.

Mert valóban nevetni kell például azokon a topánkákon, amiket most akarnak divatba hozni. — Ez minden, csak nem cipő. A cipő és a saru között szandál. Minden van benne. Főleg kiabáló szín. — (Persze, csak azoknak ajánlom, akiknek fess a lábuk, hogy különlegesen is a cipő hívja fel az ember figyelmét a lábra.) Ha egy ilyen cipőt felvenne egy kevésbé jólábú hölgy, igen-igen csúnyán mutatna. Hát mondjunk egy pár ilyen cipőfajzant.

Fűző és keztü szalonomat áthelyeztem Piac u. 61. (félemelet) alá
Glatstein Miklós
Elsőrendű munka! Olcsó árak!

Az egyik költemény egy piros antilop (általában a piros antilop roppant favorizált cipőszín) igen magas sarkú, teljesen bokáig zárt cipő, középen háromujjnyi szélességben fekte lakkháló. Egy másik szenzáció például: a csikos cipő. Még ilyen ügysem volt. Ez is főleg piros és fehér antilop, egyforma széles, egyujjnyi csikokból áll. Lehet lapos sarkú (főleg lapos, mert angolos az egész) és lehet magasrakú is. Például piros-fehér csikos ruhához az ilyen cipő illik, ha valaki nem tudná. És ugyanígy természetesen sötétkék-fehér-csikos ruhához is sötétkék-fehér-csikos is, az alapszín mindig a ruha színe és ráapplikálva apró pettyes-kék, más színből. Elég érdekes, csak az nem megy a fejembe, hogy tisztítják ezeket alkalomadtán? Szóval odajutottunk, hölgyeim, hogy amilyen a ruhánk mintája, olyan a cipőnk is. Most már izgatottan lesem a divat további alakulását és a kirakatokat, hogy mikor jelenik már meg az első imprimé-cipő is.

A kalapok is élcesek, de azért nem komikusak, mint a cipők. — A kalap mint nyáron minden, eléri a maximális nagyságot. Erre a rengeteg nagy karimára aztán rengeteg sok virágot raknak, úgyhogy a virág lenyomja a nagy karimát. Látni sok olyan kalapot is, amelyen a fej masszív, mint a karima. Legtöbbször rózsaszín, vagy fehér a tető és fekete, vagy sötétkék a karima. Ez több okból jó. 1. A karima véd a naptól, 2. A fejtető selyem, vagy tül, ami által a fejtető az elkövetkezendő nagy melegben megkíméltetik az izadástól. A fejből kicsapott kalapok még mindig mennek, ellenben

a fátölök már kezdenek eltűnni: előkészületek a nyárhoz.
Minden hölgy tartsa kötelességének fürdőtörököt horgolni, vagy kötni. Ma ez a legújabb divat és olyan gyönyörű fantasztikusnál fantasztikusabb mintákat fabrikálnak, hogy ember legyen a talpán, aki megmondja, hogy géppel készült gyárban, vagy otthon kézzel. Természetesen az idén itt is a csikos és pettyes dominál, ami nagyon könnyen elkészíthető. A csikos minden ötödik sorban változik. A pettyesnél pedig megkötjük a teljes alaptrikót és erre ízelésünk szerint pettyeket himzünk rá. (Ez már volt tavaly is, de az idén mindennél jobban fogják viselni.) — A napozó kendő kötése is egyre jobban divatosá válik, ha egy csinosat készítünk, arra is gondolhatunk, hogy télen remek lesz sál gyanánt.
Az asszony, ha valamit csinál, sohasem a pillanatra gondol, hanem mindig arra is, hogy mi lesz vele később...

DIVATPOSTA.

Videki előfizető. A beküldött vaj színű ruhájára a következő fazont ajánlom: a szoknya elől két oldalt egy-egy négyzetes szelvből kiindulva lerakott legyen, ugyanígyen két berakott zseb szerepeljen fent mellnél és még hozzá teljes legyen a felsőrész, elől-hátul. Kis herrn fazon, elől gombok és piros, sötétkék csavart bőrvet vegyen a derekára. Nagyon esinos kis ruha lesz. Üdvözlét.

MINK hölgyfodrász
Dauerja, festése tökéletes

Hatvan ucca 6.

Elegáns asszony. Arra a célra, amit Ön ir, csakis egy egészen vékony, megghozzá georgett, vagy romain ruhát ajánlok. Csináltassa a következő fazont bois de rose georgetteből (franciából). A szoknya legyen köröskörül plisszírozott, de réknél egy sima rész, duplán véve a georgette, sőt lehet közé egy kis organdit is tenni, hogy jobban tartson, erre két kis kék esattot, mintha övbe húzná bele, s a bal vállon egy nagy kék georgette virágot. Kis rövid ujjakkal csináltassa. Csodaszép az a fazon. Az Önnek meglevő nyitott sötétkék kabátja nagyszerűen fog hozzáilleni. Üdvözlét.

Mit csináljak? Feleletem: ennél mi sem könnyebb. Ugyanis ha nem akar kabátot csináltatni és mégis szeretne egy jól egybehangzó összeállítást, akkor csináltasson egy berakott szoknyás fehér pettyes sötétkék selyemruhát és már a meglevő sötétkék szövet kosztümjéből a kabátot vegye hozzá. Nagy fehér kalappal, fehér-sötétkék cipőjével nagyon esinos és elegáns lesz. Üdvözlét.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!

BOROS Piac u. 77.

Szépen, — jól, — olcsón

FEST, MOS, TISZTÍT

HETI ÉTLAP.

Hétfő. Ebéd: Zöldborsólevő, sült csirke, paradicsom, burgonyát sonka főve, paraj. Vacsora: Déli paraj tükörtőjással.
Kedd. Ebéd: Spárgaleves, párolt csirke, paprika, rizzsal, eper. Vacsora: Tejszeles túró, hónapok rettek, sajt.
Szerda. Ebéd: Újházi tyúklevő, palacsinta. — Vacsora: Paprika, szalonna, tea.
Csütörtök. Ebéd: Bablevő, csirke, keltöltés, alma, Vacsora: Tojásos galuska salátával.
Péntek. Ebéd: Zellerlevő, paprika burgonyával, rizzskoch. Vacsora: Spárga vajjal leöntött eper.
Sombat. Ebéd: Húslevő, párolt borjúmáj, burgonya, saláta. Vacsora: Felvágott, saláta.
Vasárnap. Ebéd: Gomba- és vajjas borjúfélé, burgonyapüré, gójanesi. Vacsora: Vagdalt borjúmáj, hús hidegen, saláta, déli tészta.

RECEPTEK

Cseresznyés omléte. Huszonöt deka lisztet, fél liter tejet, hat tojás sárgáját, kicsi sót és négy tojás fehérjét, kicsi sót és négy tojás fehérjét keményre vert hakis izzulás, a nemaját is beleveggyítjük. A már előbb szét kimagazott és lecsugatoit cseresznyegyulni nyét kis finom morzsával meg a diákok szerén szórjuk. Palacsintaszűtőben gyannak ezzel és lell darabka zsirt, vagy vaját felvazunk és egy kanálnyi tiszta beleöntünk. Ha ez már kissé száraz Elet kapuján. A kezd, cseresznyét adunk bele, epizolatokat néhány ismét tésztát teszünk és az omlé tet mindkét oldalán pirosra s jük. Így készítjük a többit is.

Édes metélt. Ötven deka lisztet, egy tojásból, kis sóból tésztát gyunk, meleggvízzel, aztán ha megpihent, kisujjnyi hosszú metélt ket formálunk belőle. Tíz deka vajhoz egy evőkanálnyi cukor adunk, belekrakjuk a metéltet háromnegyedliter forró tejjel öntjük és addig pároljuk, míg a tej befőtt és szép sárgás hépat nak. Vanília cukorral behintjük.
Likőr fagyalt. Hetvenöt deka cukrot egy liter vízben megfőzünk és minden habját leszedjük, aztán, georgetten vagy musslinon át szűrjük, egy egész citromhéját rón ledörzsölve és öt egész citm levét hozzáadjuk s a fagyalt lencébe tesszük. Fogatás kővalami ipari pályárlan hozzáötöltünk egy nyolc liter cseresznye, barack, málogy én szívesen vagy egyéb pálinkát, likőrt és járunk el, mint a többi fagyalt készítésénél.
Földipeper-krém. Tizenöt sárgáját harmincnyolc deka korral egy fél óráig keverés nyolc deci tejszint adunk hozzá gyenge tűznél adig keverjük, sűrű nem lesz. Most két liter nek a levét szítán gyorsan hoztálalás előtt egy és negyed tejszinhabot keverünk közé talba tesszük és szép friss eper körítjük.

Óriás gombóc. Több zsemle tejen áztatunk, ha eláztak, rom-negy egész tojást, kis bor és hét deka vaját keverünk ho. Két zsemlyét apró kockákra gunk, hét deka vajban megpajjuk és kihívve a többibebe ke rjük. Néhány kanál lisztet is ke runk hozzá. Az egészet asztal dóbe kötjük, mely egy óráig ben ázott és forró vízben lógat széles fazékban. A gombócak teljes óráig kell főnie, hogy átfőjjen. Mártásos húsokhoz, főzélékekhez adhatjuk.

Előre kijelentem, hogy az érettségizők izgatni az érettségizők nagy dolog az volt, aki kitalálta. A szegény diákok nem igazolomól, hogy vagy lesoványodnak, előt, nem igaz, nem sem igaz. Például, hogy érettségi után egész anyagot, évszázadokkal, memorit mindent, nem igaz hogy az érettségire és hasznos dolgokr emlékszünk, sohasem jöjjen, velünk va minden percében és érezzük magunka megfelelő hasonlat. Hamarjában az es mindnyájan emléke teszem azt, a cosin binomiális egyen plex-számokra, vagy gójanesi. Vacsora: Vagdalt borjúmáj generátorra és II. Lipótra s a v tenetere és minden az újat, aki nem en gyönyörű dolgokr Szóval, mondom, a diák az érettségi, a kis ve és a kis ve jás fehéjének keményre vert hakis izzulás, a nemaját is beleveggyítjük. A már előbb szét kimagazott és lecsugatoit cseresznyegyulni nyét kis finom morzsával meg a diákok szerén szórjuk. Palacsintaszűtőben gyannak ezzel és lell darabka zsirt, vagy vaját felvazunk és egy kanálnyi tiszta beleöntünk. Ha ez már kissé száraz Elet kapuján. A kezd, cseresznyét adunk bele, epizolatokat néhány ismét tésztát teszünk és az omlé tet mindkét oldalán pirosra s jük. Így készítjük a többit is.

A gimnazista
Jelen tanuló, de már kiegészítik a h ível is. És részle hogy megbukik; he most egy kis világh sak annyi, mint az et kivenni belőle, sinálni, ha véletlen zik az érettségin. A — Allami hivatal jobba. Ha nem siker jogra. Nem, minth nek lenni, nem akare és minden habját leszedjük, aztán, georgetten vagy musslinon át szűrjük, egy egész citromhéját rón ledörzsölve és öt egész citm levét hozzáadjuk s a fagyalt lencébe tesszük. Fogatás kővalami ipari pályárlan hozzáötöltünk egy nyolc liter cseresznye, barack, málogy én szívesen vagy egyéb pálinkát, likőrt és járunk el, mint a többi fagyalt készítésénél.
Földipeper-krém. Tizenöt sárgáját harmincnyolc deka korral egy fél óráig keverés nyolc deci tejszint adunk hozzá gyenge tűznél adig keverjük, sűrű nem lesz. Most két liter nek a levét szítán gyorsan hoztálalás előtt egy és negyed tejszinhabot keverünk közé talba tesszük és szép friss eper körítjük.

A Dóc
Egy kiratblóképüké va, csak eg

Beszél
Aki látta Dóczy-polgá vagy aki az istak hölgy ismeretlen. Fürge, izé hlyan piru

A tanítóképz
Jól megtermett, ba ember, mint komor hjárása. Leszgett fe sokonai-kertben és tan. Azért dühös, me — Kár minden per

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kltóit, ablakait, butó tetné, kérjen díj ajánlatot
SZEKERES festő
Debrecen, Hom T. Telefon 13-

A debrecen nak minden tapsolt tag.
Az ifjú t jával és né Boesky-ték zak ezek; a nappal friss a szél. Vár kis a. E

Érettségi

Előre kijelentem, nem akarok izgatni az érettségi nemes és hagyományos intézménye ellen. Nagyon jó dolog az, okos ember volt, aki kitalálta. Nem igaz, hogy szegény diákok nem alszanak az izgalomtól, hogy legyengülnek, vagy lesoványodnak az érettségi előtt, nem igaz, nem igaz, semmi sem igaz. Például az sem igaz, hogy érettségi után elfelejtik az egész anyagot, évszámokkal, szabályokkal, memoriterekkel együtt, mindent, nem igaz! Kijelentem, hogy az érettségi megtanult szép és hasznos dolgokra mindnyájan emlékszünk, sohasem fogjuk elfelejteni, velünk vannak az élet minden percében és nélkülök úgy érezzük magunkat, mintha... megfelelő hasonlat nem is igen jut hamarjában az eszembe. Igenis, mindnyájan emlékszünk például, teszem azt, a cosinus tételre, meg a binomiális egyenletekre, a complex-számokra, vagy a váltakozó áramú generátorra és I. József és II. Lipótra s a vallásos lira történetére és mindenre! Tartsa fel az ujját, aki nem emlékszik ezekre a gyönyörű dolgokra.

Szóval, mondom, szép és hasznos dolog az érettségi, nem árialmas. Nem árt az a kis verejték, az a kis izgulás, a nemalvás, az idegbaj sem árt, elvégre ki lehet belőle gyógyulni.

A diákok szerencsére tisztában vannak ezzel és lelkesen készülnek a nagy vizsgára, ami után beléphetnek — diák nyelven szólva — az Élet kapuján. A Kapu előtt meg szólaltatnak néhányat, vajjon mihez akarnak fogni a Kapu belül.

A gimnazista

Jeles tanuló, de kijelenti, hogy már kiegyeznek a hármas érettségivel is. És reszket nagyon, fél, hogy megbukik; hej, de jó lenne most egy kis világháború! Akárcsak annyi, mint az ujjam. Alig lehet kivenni belőle, hogy mit akar csinálni, ha véletlenül mégis átesz az érettségén. Azt mondja:

— Allami hivatal volna a legjobb. Ha nem sikerül, beiratkozom a jogra. Nem, mintha ügyvéd akar lenni, nem akarok tétlenül lógni, aztán majd csak sikerül becsúzni valami kis nyugdíjas állásba.

— Es, ha nem sikerül?
— Akkor átképeztetem magam valami ipari pályára. Az ügyis divat most. Meg aztán kijelentem, hogy én szívesen lennék iparos, vagy kereskedő, a szüleim azonban hallani sem akarnak erről. Majd csak lesz valahogy, nem ijedek én meg olyan könnyen, nem félek én semmitől. Csak az a nyavalyás érettségi...

A tanítóképzős

Jól megtermett, bajszos fiatal ember, mint komor bikáié olyan a járása. Leszegett fejjel járkal a Csokonai-kertben és dühösen tanul. Azért dühös, mert:

— Kár minden percért, amit a

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, a látoit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok u. 122.
T. telefon 13—19.

tanulással töltök! Hülye vagyok, hogy nem vágom földhöz a könyvet és nem megyek ki a strandra, vagy akárhová és ilyen...

Káromkodik. Mert ő nem igen fog hozzájutni egyetlen vérszegény katedrához sem. Őt évig tanulgatta, hogy kell majd tanítani és aligha fog egyetlen mezitlábos kölyköt is megtanítani az ábecére. Jelenleg nem is tudja, hány ezer tanító kinlódik állás nélkül.

A kereskedelmistalány

Fiatal, szép, kedves, csinos; erről aztán mindenki ráismer mind egyikre. Félóra múlva, amikor szóhoz jutok, megkérdem, mit fog csinálni az érettségi után.

— Kereskedelmista leszek — mondja.

— Nana, — mondom.

— Igenis és nem vice. Völegnyem van, nemsokára férjhez megyek. A háztartásról vezetek majd kettős könyvelést, annyi különbséggel, hogy az ezerpengős tételek helyett tízfílleres zöldségvásárlást fogok elkönyvelni. En fogom majd legépelni a férjem leveleit, gyorsírnai fogok neki és... szóval amolyan kereskedelmista-feleség leszek.

A Dóczista

Egy kirakat előtt találok; a tablóképüket nézi. Jobban mondva, csak egyetlen képet nézeget,

jobbról, balról, közlől s távolabbról, félrehajtott fejjel és féllábon állva, fél szemmel, két szemmel és mosolyog elégedetten. És nem mozdul onnan, hallgatja a véleményeket, tetszik-e a kép.

Nagyon szerény kislány. Ó, ó, nem akar ő sokat az élettől, doktorkisasszony szeretne lenni, aztán férjhez szeretne menni egy gazdag, de szép és csinos és okos fiúhoz és aztán majd csak eléldéglene valahogy. Ő, hát nem akar sokáig élni, elég ha kihúzza százig.

A magántanuló

Huszonnégyéves, nyomdásztanuló. A felesége nyomdászlány és kétszer annyit keres, mint ő. Négy évvel ezelőtt próbálkozott meg először az érettségivel, de megbukott. Négy évig nem hiányzott az érettségi bizonyítvánnyal, most azonban:

— Muszáj megszerezni! Egy évvel előbb szabadulok, ha meg van az érettségim — mondja a nős matrandus. — Roppant izgulok. Nappal dolgozunk a feleségemmel, este pedig odaülök a könyv mellé és tanulok, sokszor hajnalig is, a feleségem pedig együtt tanul velem, nem hagy aludni. Aztán kihallgat. Nehezen kuporgattuk össze az érettségi díjat, nem is tudom mi lesz, ha megbuktatnak.

Nős ember és úgy reszket, mint egy ijedős kis gimnazistalány. De talán neki valamivel több joga van a reszketéshez.

Fülöp László.

A kis Galaczy Kati ott akar lenni a tokiói olimpiáson

Beszél Kiskati, a legifjabb magyar hölgytornász-bajnok — Nagy tervek, emlékek és kisbabák

Aki látta a múlt szombaton a Dóczy-polgáristák tornavizsgáját, vagy aki az utóbbi években a DTE isták hölgytornáját, az előtt nem ismeretlen a kis *Galaczy Kató*. Fűrge, izgékony kislány, mindig ki van pirulva.

Es gyönyörűen mozog. Az ő mozgásán keresztül könnyű megérteni a tornázás igazi szépségét, az erőltetés nélküli friss mozdulatok örömet.

Megkérdztük a DTE titkárát, dr Kiss Gábort, aki a következőket mondotta Galaczy Katóról:

— 1935 óta tornázik nálunk a kislány. Tehetségét rögtön felismerték tornatanarai *Schmidt Gyula* és dr *Jánossy Gyuláné*. Mindketten nagy szorgalommal és a jó tanítványt megillető örömmel tanították. A múlt évben már olyan erős vetélytársa volt *Nagy Mancinak*, az eddigi bajnoknőnek, hogy alig pár ponttal maradt el mögötte. A prágai válogatásban, mivel annyira fiatal,

csak versenyen kívül indulhatott és mégis véletlenül, néhány zsűritag elfogultságából lett harmadik helyezett.

A debreceni hölgyek dísztornájának mindenütt a legjobban megtapsolt tagja.

Az ifjú tornatehetség edesanyjával és nénjével lakik az egyik Boesky-téri bérházban. Kis házak ezek; a nyitott ablakon éjjel-nappal friss lombillatokat hoz be a szél. Várnom kell egy darabig, mert a kis hölgy tornászni volt a DTE-ben. Edesanyja addig fény-

képeket mutogat róla és néhány kedves apróságot mondott. — A fényképek mind mozgás közben ábrázolják: az egyikben ugrik, a másikon tótágast áll, itt úszik, amott fára mászik. Lassanként el sem tudom képzelni mozdulatlanul. Fényképezégetés közben megtudom, hogy a kislány erősen meg van szeppeve: mit fog majd mondani az újság számára.

Most betoppan, pirosan, mint mindig, szótlanul bámul rám és a szemében látszik, hogy szíve szerint most

elbűnének kislánymódra valami jó, meghitt sarokba.

Azonban azt is megérezheti, hogy én már magamban róla mintáztam a mai kislányok ideálját, az egészséges, mosolygó, jómozgású nő típusát, akiből majd a szép jövő boldog asszonyai lesznek. Megérzi ezt és elszántan leül. Jöjjön, aminek jönni kell — gondolja — ő nem lesz férfiatlan.

— Mióta tornázik?
— 1935 óta, de tulajdonképpen már egy éves koromban is tornáztam.

Edesanyja nevetve szól közbe:
— Igen... Letettük egy pillanatra az asztalra és

rögtön a kézzel próbálta, mielőtt meg járnai tanult volna.

— Hány éves?
— Tízennégy.

— Ki fedezte fel, hogy ilyen szépen tornázik?
— Ifj. *Törös Károly* és barátai.

Ugy történt, hogy tízéves koromban kint voltunk a strandon, a fiúk tornáztak, én meg utánoztam

Kedvezmény olvasóinknak!

Kiadóhivatalunk megállapodott

Budapesten

a polgári vezetésű

Rio szállodával

VII. Kürt ucca 6. Pátia kávéház mögött,

hogy

20% engedményt

nyújt

előfizetőinknek és olvasóinknak

Igénylésnél e lap bemutatása szükséges.

öket. Akármit csináltak, utánuk csináltam. Eleinte mulattak rajtam, aztán odajöttek edesanyámhoz és kérték, hogy feltétlenül vigyen el a DTE-be. Ugy is történt és azóta ott tornázom. *Szarukán Sándornak* nagyon sokat köszönhetek, ő pártol kezdettől fogva.

— Milyen bajnokságot nyert?
: — Kerületi bajnokságot, aztán egy bajnokságot az országos tornászversenyen. Mindig szabadgyakorlatokkal.

— Hol szeretne legjobban tornázni?
— Tokióban. Az olimpiáson.

Most az edesanyjától kértem, hogy milyen tanuló. Megmutatják a bizonyítványát. Minden év végén jeles. Most végzi a polgári.

— Hova megy azután?
— A leányliceumba, de

tornatanárnó akarok lenni.

Megmutatják a jutalmakat. Egy szép nagy hollandi baba, egy művészi kerámia és rengeteg apróbb csecsebecse, érem, köztük egy kis érem, amit József főhercegtől kapott vasárnap; egy fiatal tornász-pályafutás eddigi jutalmai. A babánál azonban baj van. Kató, vagy ahogy az edesanyja hívja: Kiskati, egészen sötétvörösre pirul, nézje meg huncutkodva jegyzimég:

— Nagyon szeret babázni.

Haragosan tiltakozik:

— Ez nem igaz!

Az edesanyja csitítólag lép közbe:

— De hiszen, nem szégyen az, kislányom! Hiszen még olyan kis fruska vagy.

Jaj, erre kitör a vihar szegény fejem fölött Kicsi, de tornázáshoz szokott erős kezek kikapják kezemből a ceruzát és haragos barna szemek követelik tőlem, hogy ne írjam meg ezt a babázást. Mikor valamennyire megnyugszik, akkorára — bevallom — zavartan állok ekkora temperamentum előtt. Már csak ilyesmiket tudok kérdeni:

— Súlyja és magassága?
— Negyvenöt kiló, 153 centiméter.

— Miért van elpirulva?
— Nem vagyok elpirulva! — Szokott sápadt is lenni? — Nem!

Mint az utolsó kérdés természetesen mutatja, több kérdésem nincs. Eljövök. Már a lépcsőházban járok, mikor utánam szalad és neki-pirulva sug valamit:

— De ugye, a babát nem írja meg?...
— gesztelji —

A Független Ujság GAZDA-oldala

Rovar pusztít a gyümölcsösökben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kertészeti osztályának jelentése szerint a gyümölcsösökben a gyümölcsfák virágait és a virágok porzóit, főként a bundásbogár néven ismert rovar megtámadta. Mivel a rovar éppen a virágzás idején támadta meg a gyümölcsösöket, a gazdának számolnia kell azzal, hogy jelentős kárt fog okozni.

A bundásbogár főleg azokat a gyümölcsösöket támadja meg, amelyek rétek, vagy erdei, tisztások közelében vannak. A lárvája is nagyon káros a földben él és a növények gyökereit rágja. Maga a bogár a déli melegebb órákban rajzik, a nap többi szakában elbávik.

Írtásuk nagy nehézségekbe ütközik, legegyszerűbb és legelőravezetőbb rajzás idején összeszedni és elégetni őket.

Cseresznye- és meggyverseny

Az Országos Pomológiai Bizottság ez évben egyes gyümölcsfajtákból fajtaversenyt rendez. A fajtaverseny célja, felkutatni az országban az egyes gyümölcsfajták legjobb, legtermészetese, továbbá szaporításra legalkalmasabb, legértékesebb gyümölcsöt termő termőfákat s azok termőhelyeit.

A gyümölcsstermesztő nagyközönség figyelmét ezúton is felhívjuk, hogy a rendezendő fajtaversenyeken, átérve annak nagyjelentőségét, minél nagyobb számban vegyenek részt.

Az első versenyt június havában rendezik. E verseny tárgyát az ezidőben érő cseresznye és meggyfajták képezik.

A versenyre kerülő minden egyes cseresznye és meggyfajtából a tíz legkiválóbbat 250-250 P-vel díjazzzák. A versenyt hat olyan cseresznye és meggyfajtaval folytatjuk le, amelyből versenyre érdemes minőség és mennyiség jön össze, a cseresznye és meggytermesztő vidékek lehető legintenzívebb részvételével.

A hat cseresznye és meggyfajta díjazására egyenként 6x250 pengő, összesen 1500 pengő kerül kifizetésre a következőként: I drb I. díj 100 P, 100 P, 6 drb II. díj 50 P, 300 P, 6 drb III. díj 30 P, 180 P, 42 drb IV. díj 10 P, 420 P, 60 díj összesen 1500 P. A díjak csak elegendő anyag beérkezése esetén kerülnek kiosztásra.

A beérkezett anyag elbírálását s a díjak odaítélését a földművelésiügyi miniszter úr által delegált pomológiai bizottsági tagok végzik. Beküldendő mennyiség minden egyes versenyen résztvevő fajtából 5 kg, s ennek postai szállítási költségét is a bizottság viseli. Minden egyes fajta külön csomagban, a kitűzendő határnapra beküldendő. A fajta neve úgy a csomagba, mint a csomagon jelendő. Postaköltség miatt, egy-egy csomagban láda, vagy más csomagolóanyaggal tegyen ki (bruttó) 5 kg-ot.

Aki a fajtaversenyen részt óhajt venni, ebbeli szándékát levelezőlapon a bizottsággal (Budapest, XI. Nagyboldogasszony útja 45. sz.) már most közölni szíveskedjék, hogy közlelbi tájékoztatást adhassanak és a kitűzendő határnapot közölhessék.

A jelentkezés szövegében kéri jelezni, hogy milyen cseresznye és meggyfajtákkal kíván a fajtaversenyen résztvenni. A fajtaismeret hiánya ne legyen akadály, mert a bizottság úgy a fajtanév nélkül, mint a helytelen fajtanévvel eset-

leg beérkező küldeményeket is besorozza a megfelelő fajtaexportba.

Az Országos Pomológiai Bizottság: Karmacs Bertalan sk., titkár. Mohácsy Máttyás sk., elnök.

Májusi gazdanapló

A hosszantartó tavaszi esőzés után a múlt hét elején beköszöntött az izzó nyár. A hirtelen forróság következtében a talaj kiszáradt s a vetemények elkövadtak. A gazdák és a szakértők szerint május hónapban naponkénti esőre volna szükség, különösen a homokos vidékeken.

A kalászosok között a búza jól fejlődik, de a várható terménymennyiséget felbecsülni még nem lehet.

A rozs, mely tudvalevően a melegeget szereti, az áprilisi sok eső következtében fejlődésében visszamaradt. Kalásza rövid, szára alacsony s kedvező időjárás esetén sem várható a közepesnél jobb termés.

A múlt héten megkezdődött a dohánypalánták kiültetése. Ezekre is eső kellene.

A répa sehol sem sikerült. A sárga repavetéseket nagyon sok helyen le kellett szántani.

A debreceni piacon az eddigi primőrökön kívül megjelent a számóca is.

A burgonya ára változatlanul magas, sok helyen pedig már el is fogyott ez az elsőrendű élelmiszer. Az új burgonya piacrahoztaláról csak néhány hét múlva lehet szó.

A szarvasmarha a múlt héten nem változott, a vágóborjú ára egy kicsit emelkedett. A sertés piacon azonban óriási áresést észlelhetünk. A kövér sertés ára 25, a sovány sertés ára 30-35 százalékkal esett.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarához a földmunkásság egyes csoportja azzal a kérelemmel fordult, hogy a Kamara állapítsa meg a legkisebb napszámbekeket. A Kamara a földmunkásság jogos követelmét teljesítette.

Mezőgazdasági szakoktatásunk a múlt héten két tekintélyes férfiút vesztett el: Székács Elemér és Beliczey Géza. Az előbbi nemcsak búzanevelésével szerzett világhírt, hanem rádióelőadásaiival is közelebből országos elismerést és az utóbbi pedig Békés vármegye gazdasági életének volt jelentős tényezője.

Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszterre történt kinevezése után az Országos Mezőgazdasági Kamara élére — a jelek szerint — újból Marschall Ferenc került és bizonyosnak látszik, hogy Meeser Andrásékra a kamarában az eddiginél jóval kisebb szerep vár.

Az őrlési vám felemelése

A vámörli malmok a múlt évben megjelent 27.621-1937. Iparügyi Miniszteri rendelet életbeléptetésére való hivatkozással a vámörli díjának felemelése érdekében mozgalmat indítottak. Ez a körülmény a falusi lakosság körében nyugtalanságot váltott ki.

Kétségtelen, hogy a rendelet életbeléptetésével a kérdéses malmok üzemi költségei kisebb mértékben emelkedtek, nem vitás azonban az, hogy miként legtöbb iparban, így a malomiparban is a munkabérek az üzemi költségeknek csupán elenyésző részét képezik, s így a nyolcórás munkaidő betartása, valamint az előírt legkisebb munkabérek megfizetése végeredményben az egész üzemi költségben csak ezredszázalékban jut kifejezésre.

A vámörli malmok hivatkoztak üzemi költségeik emelkedésénél arra is, hogy a nyolcórás munkaidő kizárja, vagy legalább is költségessé teszi a malom állandó üzemben tartását s különösen a gépek újra üzembe helyezése nagyobb üzemi költségzaporodást jelent. A malomnak ez az érvelése azonban nem állja meg a helyét egyrészt azért, mert a vámörli malmok túlnyomó részének kizárólag csak a cselédnegyed őrlési idejében volt és van olyan munkatörődésünk, amely rendszeres és állandó üzembetartást igényel, míg az év legnagyobb részében is csak 8-10 óras őrlést végezhetnek. Másrészt pedig ezeknek a malmoknak kellő kihasználását nem a fentemlített rendelet teszi költségessé, hanem kizárólag az a körülmény,

hogy a malomkonjunktúra ideje alatt megszaporodott vámörli malmok össz teljesítő képessége, messze felülmúlja a tényleges őrlési lehetőségeket.

Ezek a körülmények nem adhatnak jogos alapot a vámörli százalék emeléséhez, de ez a mezőgazdasági lakosság szociális szempontjából sem engedhető meg. Nincs olyan komoly elfogadható érv, amellyel egy ilyen emelést a mezőgazdasági lakosság szélesebb rétegei előtt indokolni lehetne. Eppen ezért a kerületi mezőgazdasági kamarák ily irányú előterjesztése alapján az Országos Mezőgazdasági Kamara azzal a kérelemmel fordult a földművelésügyi miniszterhez, hogy a malomérdekeltség által tervezett őrlési vámemelést minden rendelkezésre álló eszközzel akadályozza meg.

A földművelésügyi miniszter a napokban küldötte meg az Országos Mezőgazdasági Kamarán keresztül a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának is az Iparügyi Miniszterhez intézett átiratának másolatát, amelyben meghatározottabb álláspontját szövezi le és kijelenti, hogy a vámörli százalékának emeléséhez az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztésében foglalt indokokra való tekintettel és a földművelésügyi tárca gondozására bizott érdekek szempontjából — különös tekintettel a tervezett emeléssel érintett mezőgazdasági néprétegek szociális szempontjaira — a földművelésügyi kormány nem járulhat hozzá.

Fokozódik a forgalom a baromfipiacon

Az elmúlt héten a baromfipiac forgalma fokozódott. A beérkező jelentések szerint az export növekedése okozta a baromfipiac forgalmának emelkedését. Előcsirke Olaszországba, vágott csirkét pedig Németországba, Bécsbe szállítottunk. Az Országos Baromfi és Tojás Áremegállapító Bizottság május 18-tól az exportparitásait megfelelően az egész országra kiterjedő érvénnyel a következő minimálási termelői bevásárlási árat állapította meg: fiatal ide csirke P 1.55, fiatal idei liba P 1.12, fiatal idei kacsa P 1.—, elősült, kilogramonként. Tekintettel, hogy a pulykaexportnak már vége és hogy csak öreg, exportra alkalatlan pulyka kerül piacra, a pulyka minimális árat 1.— pengőről 88 fillerre csökkentették. A tojás minimális ára kilogrammonként 1.— pengő marad továbbra is.

Mezőgazdasági

A szudáni fű tenyésztése

Az utóbbi években egyik igen értékes szalastakarmánynövénynek bizonyult a szudáni fű. Számos megfelelő mértékben a ma napig sem tudott elterjedni, mert egyik főoka, hogy gazdái természetének technikájával alkalmatlan tisztában. De sokan azért sem akarják e növényt termeszteni, mert rossz őszi előveteménynek bizonyult, noha korábban olyan rossz elővetemény, mint a köztudatban van.

A szudáni fű nagyon kényes, hűvös időjárás iránt. Ezért nem ajánlatos melegebb fekvésben május elejénél, hűvösebb fekvésben pedig május közepénél korábban vetni. Korai vetéskor lassan, vótattan kel. A növényállományt nyomják a gyomok. A szudáni fű kiritkul s az eredmény a gyom és kevés termés. Ezenkívül a szudáni fű, mivel nagy testet fejleszt hatalmas tömeget képes adni, meg kívánja, hogy a talaj jobb táplálékban legyen. Ezért sovány földön, közvetlen istállótrágya nélkül nem ajánlatos természetesen. Ha azonban a talaj legalább közepes termőerőben van, továbbá a szudáni fű vetését nem siettetik, elég sűrűn vetünk (kat. holdaként 30-40 kg.), igen nagy termést képes e növény adni. Nagy termőképességén kívül természetének különös előnye, rendkívül nagy szárazságtűrő képességében van. Június végén, július elején a május havában vetett szudáni fű már 15-20 q szénatermést adhat. Ezt követő 4-5 hétre a sarjulat még pedig 10-15 q lehet. Vetését egész június végéig, nem nagy száraz fekvésben július elején is Szénája táplálóanyagokban gazdag, csaknem az elsőrendű részénél egyenértékű.

HIRDETMÉNY

Értesítem a város közbizonyát, hogy Debrecen sz. kir. város önkormányzatának 1937. évi zárszámadása és mérlege elkészült. Az iratok a városi számvevőség 10. sz. szobájában 15 napi közszemlencé kitettétek és azok f. évi május hó 23-tól a hirtelen órák alatt bárki által megtekinthetők.

Debrecen, 1938 május 20.

Polgármester.

1538 m

Ti

Jö

Vasárnap

teljes munka

let a szerelőipar

icsz a tej és a

rendelet van

misza Géza igazg.

ügyei miniszter

lettervez

bályozza

munokasz

a rend

szakmár

vasárnap

szüneti

nek és k

elítást

sem tesz

Az ipar

egyes ki

.....

Jubile

Vásár

Félláru

1-12, v

Meggráz

el a napo

uccal stu

szegedi K

és Iparkamara,

amint a Szegedi

valóságga drámai

oglalkozott a Szegedi

és ennek során

atta be az isme

iparosté. Ennek

asztalt kézműipar

nkáját többségét

.....

mellett a Szegedi

os szegedi gazda

amely felkeltette

ködését is. Szeged

ségekkel készül a

egünneplésre és

adbalma.

kalom a Szegedi

gy azok, akik ott

ben, irodákban.

.....

A6 B0 J A5 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3

Szegedtől 100

1 pengő, 101-

150 pengő, 150

külföldiek szá

zolvány a vásár

is érvényes.

apcsolatos ügy

világosítást és

utazók elszál-

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Jön a teljes vasárnapi munkaszünet

Vasárnapi ügyelet a szerelőiparban — Megszűnik a vasárnapi piac — Tilos lesz a tej és a kenyér vasárnapi árusítása

Nagyfontosságú rendelet van készülében. Bornemisza Géza iparügyi miniszter utasítására a minisztériumban készül az a rendelettervezet, amely véglegesen szabályozza a vasárnapi és ünnepi munkaszünet kérdéseit. Hír szerint a rendelettervezet valamennyi szakmára nézve elrendeli a teljes vasárnapi munkaszünetet. Megszűnteti a tejszűrés, a péksütemények és kenyérnek vasárnapi árusítását is és kereskedelmi téren sem tesz egyetlen kivételt sem. — Az iparnál ugyan megállapít egyes kivételeket a tervezet, ezek-

nek a kivételeknek a száma azonban rendkívül csekély.

Ez a kivételes rendelkezés nem vonatkozhatik a szerelőiparra, mert az iparügyi minisztérium közszempontnak megfelelően módot kíván adni arra, hogy villanyzavar, gázomlás, vagy vízcsőrepedés esetén azonnali segítség álljon a nagyközönség rendelkezésére. — Ebből a célból az iparosokat kerületenként csoportokba osztják be és ezek vasárnapokon ügyeletes szolgálatot tartanak. Az új rendelet értesülésünk szerint, megszünteti a vasárnapi piac árusítását is.

Jubiláris Szegedi Ipari Vásár — június 4-14.

Félfélt utazás Szegedre: június 1-12, visszautazás június 4-14.

Megrázó erejű rádióelőadás hangzott el a napokban a magyar rádió Sándor uccai stúdiójában. Rainer Ferenc, a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara, az Ipartestület, valamint a Szegedi Ipari Vásár elnöke valóságos drámai erejű beszédben foglalkozott a Szegedi Ipari Vásárral és ennek során költői képekben mutatta be az ismert magyar kézműiparost. Ennek az érdemileg felmagasztalt kézműiparosságnak kiváló munkáját, tehetségét és szorgalmát dicséri a június 4-én kezdődő jubilaris X. Szegedi Ipari Vásár, melynek keretében a magyar kézműipar, háziipar, iparművészet és népművészet látványos kiállításban gyönyörködteti a szemlélőt.

A Szegedi Szabadtéri Játékok kulturális jelentősége mellett a Szegedi Ipari Vásár országos szegedi gazdasági demonstráció, amely felkeltette már a külföld érdeklődését is. Szeged nagyszabású ünnepségekkel készül a jubileumi vásár megünneplésére és ebbe bekapcsolódik a város egész társadalma. Kitérő alkalom a Szegedi Ipari Vásár arra, hogy azok, akik otthonukban, üzleteikben, irodáikban, vagy másutt, az élet megnyilvánulásában az egyéni ízlést akarják érvényesíteni, közvetlen kapcsolatra jussanak azokkal, akik ennek az ízlésnek a kiszolgálását tűzték ki életcéljukul: a kézműiparosokkal.

Kitérő alkalom a Szegedi Ipari Vásár arra, hogy olvasóink megismerkedjenek a magyar kézműipar, háziipar, iparművészet és népművészet reprezentációival, de arra is, hogy megismerjék szegedi rokonaikat, barátait és üzletfeleiket. A kormány ugyanis a jubilaris Szegedi Ipari Vásárra is 50 százalékos utazási kedvezményt engedélyezett. A félfélt vasúti és hajókedvezmény június 1-től 12-ig érvényes a Szegedre utazásra, a visszautazásra június 4-től 14-ig. Félfélt kedvezmény érvényes nemcsak a magyar, hanem a jugoszláv vasúton is. Ugyanezen idő alatt vízútkedvezmény is érvényes. Igazolványok az összes menetjegyirodáknak és ahol menetjegyiroda nincs, ott az Ipartestületnek a kaphatók. Az igazolvány ára Szegedtől 100 km-es körzeten belül 1 pengő, 101-150 kilométer között 1,50 pengő, 150 kilométer felett és a külföldiek számára 2 pengő. Az igazolvány a vásár díjaital megtekintésére is érvényes.

Minden a vásárral kapcsolatos ügyben készséggel ad felvilágosítást és gondoskodik a Szegedre utazók elszál-

lásolásáról a Szegedi Ipari Vásár központi irodája: Szeged, Horváth Mihály ucca 3. Telefon 14-15.

Új iparengedélyek

Papp Ferenc hordár, Ilyés István hordár, Tóth József és Bóta János Kovács. Róna Sándor rövidára norinbergi, diszmuár stb. kereskedés. Erdős Gyula hentes és mészáros. Kovács József képestett kőműves. Kolozsvári József öszeres. Vesei Sándor cukarka, csokoládé, mézeskalács stb.

Weiszkrón József textilárú kereskedés. Bab Etelka nőiszabó. Klein Dezső férfiszabó. Markovits Ernő rőfős, rövidárú és bazárárú kereskedés. Sarkady Kálmán szemfedélkészítés. Ókrós István vasestergályos. Gimes László építész és deszka adásvételének közvetítője.

Braun Mária vászon és mindennemű textilárú, kész férfi és női fehérnemű továbbáru és foggyasztók részére történő kereskedés. Brann Mária férfi és női fehérnemű készítés. Özv. Dürög Gáborné, kifőzés. Domán Andorné gyermekkosci és játékosci készítés. Hartl Gyula fűszerkereskedés. Juhász István öszeres, özv. Kiss Sándorné gyümölcs, dióbél, lekvár, tojás, baromfi, zöldség, tengeri stb. kereskedés. Szajtler Gusztáv ártezi és műkútúró. Turner Béla lisztnek továbbáruítók részére történő bizományi kereskedés. Ujfalu Lászlóné szatós. Veres Józsefné kifőzés. Tardy Elek szatós, ifj. Nyári Mihály szalás takarmány, szemes, gyökeros és gumós termény kereskedés. Manzel Miklós kézmű, divat, rövid, norinbergi árú stb. kereskedés. Losonc János szatós, Kusza Béla kötött, szövött, rövid, bazárárú, férfi és női fehérnemű kereskedés. Jenéi Sándor hentes és mészáros.

Megszűnt iparok

Hajdú Lajos szatós, Dankó Gáborné kávémérés és kifőzés, Gömöri János szatós, Schwartz Ernő nyersbőr, toll, szőr, gyapjú és csontkereskedés. Balogh Vince cipész.

Nagy Sándor hentes és mészáros, Kozma Imréné fuvaros. Kocsi Istváné baromfi kereskedés. Bujdosó Józsefné szatós. Vitéz Nánási Lajos vendéglő. Szalka Sándor burgonya, káposzta, fűzelék kereskedés.

Az iparosok aggkori biztosítása

Nemrég zajlott le az Ipartestület Országos Szövetségének közgyűlése Budapesten. A közgyűlés tárgysorozata csak rövid beszámolóban került a nyilvánosság elé és így nem váltak ismertté azok a nagyjelentőségű felszólalások, amelyek ott elhangzottak. Az IPOSZ országos közgyűlése ezúttal valóban nagyarányú volt, képviseltette magát az ország háromszáz Ipartestülete

s így az ott elhangzott javaslatok az iparosság széles rétegeiben találtak visszhangra.

A felszólalások között a legérdekesebb és legjelentősebb Ring Gyula előadása volt. Ring Gyula az iparosnyugdíj kérdésével foglalkozott. Köztudomású, hogy éppen ez a probléma az, amelyik legelőtérben vár megoldásra úgy, szólna valamennyi iparoskérelem között.

A nyugdíj ma már egyöntetű kívánsága az ország iparostársadalmának.

Ring Gyula hangsúlyozta, hogy az iparosnak is jogában áll, hogy munkában eltöltött élete után tisztes öregséget biztosítsanak

számára. Ezután rámutatott arra, hogy az iparosszervezetek megbízásából az állami tisztviselőkhöz hasonló nyugdíjtervezetet dolgozott ki, melynek alapján

heti egypengő befizetéssel évi 360 pengő nyugdíjat kapna az iparos.

Az egybegyűltek egyhangú elismerésével találkozott az előadás. A nyugdíjra vonatkozó érveket és fejtegetést több más indítvánnyal együtt határozati javaslat formájában juttatta el az iparostársadalom Bornemisza Géza miniszterhez.

A miniszter nyomban foglalkozott az iparosság kérelmeivel és minden bizonnyal ennek tudható be, hogy máris megtörtént az első lépés az öregségi biztosítás megvalósítása felé.

Az iparügyi miniszter ugyanis adatgyűjtést rendelt el az iparosok öregségi biztosításának körülményeiről.

A miniszteri rendelkezés kapcsán a legtöbbben most már azt remélik, hogy a következő évben sor kerül az új intézmény létesítésére.

Tűzifahiány

Fakereskedelmi körökben az utóbbi időben arról beszélnek, hogy a piacon tűzifahiány mutatkozik. Ez azonban érthetetlen jelenség, mert hiszen a szállító országokkal a szerződéseket megkötötték és a szervezetek is megkezdték működésüket.

Ezzel a hírrel a szakkörökben is foglalkoztak. Az illetékes tényezők kijelentették, hogy a tűzifában pillanatnyilag tényleg pangás mutatkozik, de ez csak átmeneti jelenség. A behozatali szervek — illetékes tényezők határozott kijelentése szerint — máris megkezdtek munkájukat és így a fogyasztás ellátásában nem lesz semmiféle zavar.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy a város polgármestere 14.551-1938. VI. sz. határozatával a város területén lévő tífusszal fertőzött góccok kötelező tífusz elleni védőoltását elrendelte, a fertőző góccok a következők: Bellegelő 450 sz. alatti Tóth és Sebestyén-féle téglagyár; Pallag pusztá beleértve a Gazdasági Akadémia belső majorját is; Pac-Veker 20. sz. alatti gazdasági és várakos telep; Nagyszepes 3 sz. alatti tanya; Nagyhegyes 2. sz. alatti tanya; Kösélyszeg 33. sz. Virágos tanya; a város II-ik építési övezetének a Kassa úttól a Monostorpályi útig terjedő része. Az oltások a közeli napokban a helyszínen kezdték el. Felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy az oltáson — különbeni jogkövetelmények terhe mellett — feltétlenül jelenjenek meg. Figyelmezteti a hatóság az érdekelteket, hogy az oltás kötelező, s azt a hatóság — ellenszegülés, illetve szükség esetén — karhatalom alkalmazásával is végrehajtja. Mindazok, akik a fenti tífusz góccokon kívül laknak, az oltásnak magukat önként alávetni kívánják — beoltásuk véget — bármelyik hétköznap reggel 9 órakor a Központi rendelő-

intézet, Degenfeld-ter 2. sz. alatti helyiségében jelentkezzenek. Tájékoztatásul közli a hatóság, hogy az oltások teljesen veszélytelenek és munkaképesség — csökkenéssel csak a legkritikább esetben, s legfeljebb 24 óráig járnak. Debrecen, 1938 május hó 20-án. Debrecen sz. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

983-2-1938. gh. szám.

Árverési hirdetés

A klinikai telepen, a Horthy Miklós kórházban és a Diákasztalnál Magoss György tér 18. c) sz. naponként összegyűlő és körülbelül 140-150, illetve 50-60 és a Diákasztalnál kb. 25 liert kitevő moslék (kenyérhaj, burgonyahéj, csont) 1938. július hónap 1-től 1939. évi június 15-ig terjedő időre f. hónap 27-én, pénteken 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (klinikai telep, felvételi épület) nyilvános szóbeli árverésen külön-külön el fog adatni.

Bánatpénz címén a klinikai moslékért 35.— P-t, a kórházi moslékért 15.— P-t, a diákasztali moslékért 5.— P-t kell az árverés megnyitásakor a bizottság előtt letenni.

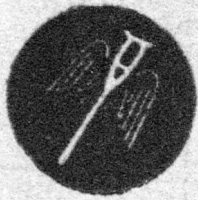
Utóajánlat nem fogadtatik el. Részletes feltételek a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Debrecen, 1938. május 20.

Egyetemi Gazdasági Hivatal.

TATAROZZÁK A MIKEPÉRESI UTI ISKOLÁT. A város elrendelte a Mikepéresi úti iskolának a kitatarozását. A munkálatokra, melyeknek költsége 9-10.000 pengőt fog kitenni, kiírták a nyilvános versenytárgyalást. A tatarozási munkálatokra 45 kisiparos tett ajánlatot. Ez a szám mindennél ékesszólóbban bizonyítja, hogy Debrecenben milyen a kisiparosok helyzete.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégétől!

Fájdalmaitól szabadul meg

rheumával, közvényével, ischiászal, ha thermális turaja lehetővé teszi, hogy közvetlenül a kénés hőforrásokban fürödjék. A modern orvosi tudomány ezen idejétől valóra váltja

TRENCSENTEPLIC gyógyfürdő.

Uj hegyi strandfürdője a legszebb Középeurópában

SPORT

Harc a Nemzeti Liga bajnokságáért és a kiesés ellen

A Nemzeti Liga mai utolsóelőtti fordulójában ismét közelebb jut a döntéshez a bajnokság és a kiesés problémája. A kiesésnél két mérkőzés játszik döntő szerepet.

A Booskay Kispesztén áll rendkívül nehéz feladat előtt.

mert a hóni csapat a negyedik helyért és ezen keresztül a Középeurópai Kupában való részvételért küzd s így szinte lehetetlen ellene pontot szerezni. Ha azonban a Booskay átéri a mérkőzés jelentőségét és minden játékos fogoskorogtatva küzd, úgy megismételhetné a Hungária elleni bravurját, amelyhez semmi más nem szükséges, mint nagy akarat és egy kis önfeláldozás. Papíron a Kispeszt nem jobb, legfeljebb a harcokész-sége látszik egészségesebbnek. Ezt a különbséget azonban át lehet haladni.

De épp ilyen fontos a Booskay számára a szegedi Szeged-Törekvés mérkőzés.

Ha a Szeged győz, amire kilátás is van, akkor a Booskaynak a helyzete semmivel sem rosszabbodik, hiszen még vereség esetén is megmarad az egy pont előnye. Sok függ azonban a játékevezetők-től is. A volt Törekvés-játékost, Vas Antalt nem lett volna szabad kiküldeni a Booskay mérkőzésére, mert bár a Hungária-mérkőzésen jól bíraskodott, de akkor tizezer főnyi Booskay-közönség ellenőrzése és lehetetlen volt a játékevezető-nek tévednie.

Most azonban a kispeszt-i orosz-lándbárlangban, ahol a Törekvés-véstartó teljes számban megjelenik, a játékevezetőnek sokat több szabadsága lesz megfelelő ellenőrzés híján.

A többi mérkőzések közül a Ferencváros-Budafok és Újpest-Elektromos mérkőzés a legérdekesebb. A Phöbus-ETO és Nemzeti Szürketaxi mérkőzések favoritjai az élőlállók.

Debreceni ref. gimnázium--Miskolci felső kereskedelmi 4:1 (1:0)

Szombaton délután a Diószegi úti pályán országos KISOK elődöntőt játszott a debreceni kerület győztese, a ref. gimnázium csapata a miskolci felső kereskedelmivel. A mérkőzést közel 1000 főnyi közönség nézte végig és a kis diákok hangosan biztatták a debreceni fiukat, akiket valószínűleg győzelemre hajszolt. Így történt aztán, hogy a nagyobb lekesedés és akarat a debrecenieknek hozta meg a győzelmet, de a gólarány kissé túlzott, mert a mis-

kolciak nem voltak 3 góllal rosszabbak.

A református gimnázium csapata így állt fel: Szombathy--Kovács, Szendy--Nagy L., Kiss, Adorján--Barta, Csete, Sallay, Nagy II., Derecskey.

A mérkőzés első felidejében a debreceniek támadnak többször és Csete szerencsés góljával a vezetést is megszerzik. Szünet után Miskolc jobban bírja, de súlyos védelmi, illetve kapus hibákból Sallay (2) és Csete háromszor

is eredményesek és 4:0 után a balosz-szeketők Sarkady szépt 4:1-re.

A győztes csapatban Szombati, Kiss és Sallay játéka tetszett, de a mezőny legjobbjá Nagy I. volt. Csetének nem ment. A miskolciaknál a Kertész--Kubinyi hátréppár és a Szikla--Szederkényi jobbszárny emelkedett ki. Buzási kapus sok hibát csinált. Szabó Kálmán jól vezette a mérkőzést.

Az amatőr bajnokság

mai fordulójában egy mérkőzést játszottak Debrecenben. A DEAC pályán 5 órákor kerül sorra a DEAC--Textil mérkőzés, amely döntő kihátással lesz a kiesésre, mert ha a Textil kikap, már kiesettnek tekinthető. Eppen ezért nagy küzdelem várható. A forduló legérdekesebb mérkőzése a nyiregyházi derby, a NyTVE--NyKISE találkozó, amely egy hónappal ezelőtt gólnélkül döntetlent hozott, de most valószínűleg győzni fog -- valamelyik. A DVSC-nek is kemény dió lesz az NyVSC Nyiregyházián, akárcsak a DVSE-nek az MTK Mátészalkán. Nyílt a nyírbátori BSE--MVTE mérkőzés, míg a KMOVE otthon valószínűleg a BUSE-t is legyőzi.

A Diószegi úton

délután 3 órákor a DVSC ifjúsági csapata vasúti bajnokit játszik a Szolnoki MÁV ellen. A győztes a Törekvással kerül össze az országos döntőben. Délután 5 órákor a II. osztályú bajnokság sorsa dől el a DVSC II. és a DMTE között. Itt is szép küzdelem várható.

Egy svédji sapka elveszett a Diószegi úti pályán a szombati mérkőzésen. A becsületes megtaláló adja be a Thaly Kálmán uca 1. szám alá Vikár László gimnázistának.

CSIK FERENC HAZATÉR BERLINBŐL MAGYARORSZÁGRA

Néhány nap múlva, május 25-én dr. Csik Ferenc búcsút mond Berlinnek,

ahol magyar állami ösztöndíjasként hónapokon át sportorvosi tanulmányokat végzett. Május 27-én Budapesten, az Eucharisztikus Világkongresszuson »Az oltári szentség és a férfias önnelvelés« címen előadást fog tartani. Juniusban részvesz a magyar úszóbajnokságokért folyó küzdelmekben, júliusban pedig Londonba indul, hol az ideai Európa-bajnokságokat rendezik. Utána a kontinensek úszóversenyére kerül sor. Európa és Amerika harcára az úszóhegemóniáért. Csik dr. természetesen Berlinben is, Budapesten is starthoz áll. (Ebben a két városban bonyolították le a világrészek úszómérkőzéseit.) A versenyeken és a tokiói olimpiászra való készüléssel kívül Csik dr. az idejét Magyarországon is főként bel- és sportorvosi továbbképzések kívánja szentelni.

HIRDETMÉNY. (Létényesztők figyelmébe.)

Ertesítem a város érdeklő lakosságát, hogy a m. kir. Központi Lovásárló Bizottság folyó évi május hó 28-án szombaton délelőtt fél 10 óráig kezdettel a hortobágyi vásártéren lovasárlást tart. A bizottság vásárolni fogja a 3-7 éves 158 cm-nél magasabb hátasú lovakat és a lovakért átlag 600-670 P-t fizet. Az ismert jó származású lovakért emeli. Az eladónak tehát saját érdekében kívánatos, hogy lovuk marhalevelén kívül a lovak származási lapját (fedezetési jegyét, szabályszerűen kitöltött csikózási igazolványát) a vásárra magukkal vigyék. Polgármester.

HIRDETMÉNY. A Debrecen sz. kir. város erdősegeiben az 1938. év folyamán házikezelésben gyűjtendő elsőrendű leveles por és kocsonyamentes zöld színűre száradt préseltlen csalán mennyiség értékesítésére f. évi június hó 4-én délelőtt 10 órákor Debrecenben a Városháza kistanácsstermében nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalást fogok tartani. Előrelátható csalánmennyiség kb. 300 q. Írásbeli ajánlatok »Ajánlat csalánlevél megvételre« felíráttal 1938 június 4-én délelőtt 9 óráig hozzám érkezve a közgazdasági iktató hivatalba adandók be. A szóbeli árverés, illetőleg az ajánlatok felbontása 1938 június 4-én délelőtt 10 óra a Városháza kistanácsstermében. Az árverés részletes feltételei a közgazdasági kiadóhivatalban megtekinthetők, esetleg a gazdasági ügyosztály díjtalanul megküldi. Polgármester.

EGY APRÓHIRDETÉS EGYSZERI KÖZLÉSE 10 SZÓIG A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁGBAN HÉTKÖZNAP 50 FILLER, VASÁRNAP 70 FILLER.

Apróhirdetések

Vasúti betűvel szedett szavak duplán számíttatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Nyulánk,

független hölgyet keresek kirándulásra ki-ki alapon. »Tiszamenti tanyára« jellege. 1066

„Lédy“

hajszálvékony herisnyakülönlegesség

2-98

HAVAS Herisnyaház

»ELEKTRO-TOX«
nyán nélkül irtja a házi

rovárokat. — Garanciával vállaljuk lakások szakszerű évi karbantartását poloska, moly, légy stb. rovarok ellen. Emberre veszélytelen, előkészületek nincsenek. Havonként egy félórát kérünk és egész évben tiszta a lakása! Irányáraink P --70-től P 1.10-ig. Miklós uca 8. Telefon: 22-82.

Betöltendő állás

Cipőszakmában jártas kiszolgáló fiút vagy lányt felveszek. Széchenyi 44. Jelentkezés: 12-1 között. 1072

Keresek

azonnalra gyermek mellé intelligens leányt. Friedländer, Hatvan u. 37. 1073

Klinikai

főzőkonyhára konyhalányok felvételnek. Jelentkezni ugyanott. 1097

Gépész

és fűtőket felvesz Ehrenreich, Arany János uca 37. 1067

Tanuló

fizetéssel felvétetik Varga Károly órá és aranyművesnél, Mester uca 12. sz. 1088

Kifutófiút

kenyérkihordásra azonnal felveszek. Klór, Gázgyár u. 1069

Intelligentes

deutsches Fräulein sofort gesucht. Fürst, Simonyi út 28. Telefon: 23-24. 1089

Kifutófiút,

nagyobbat, biciklizni tudót, fűszerüzletbe felveszek. Árpádtér 26. 1095

Kocsis

komencióst gazdaságban kiértőt keresek. Márton Kálmán uca 52. Nyilastelep. 1087

Ügyes

fiú szobafestő tanulónak fizetéssel felvétetik. Nagy, Borz u. 20. 880

Mindenes

főzőnő jó bizonyítványokkal felvétetik. Dr. Gárdonyiné, Hatvan u. 6. 1094

Kozmetikusnak

tanulót felveszek. — Kiss Bőske, Pia 43. Svetits. 1101

Oktatás

Német oktatás: 24 óra 6 pengő. Kössenth uca 41. 2257

Ingatlan

Fancsikán
jóminőségű 50 hold tanya föld jutányosan eladó. — Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. 1093

Böszörményi út
5. számú 599 négyszögletes telek jutányosan árban eladó. Felvilágosítással szolgál Weiszmann mérnök. — Batthyány u. 6. sz. 957

Sürgösen
eladó ház, kevés pénzzel megvehető, vagy kisebb elcserezhető. Virág u. 38. 338

Kút
ucca 102. sz. ház pékmenével olesón eladó. — Farkas ügyvéd, Arany János u. 2. 1092

Üzletek

Kiadó
azonnal sütőde üzlettel. — esetleg lakással, haláleset miatt. Péterfia u. 8., emelet. 1079

Jömeneteli
55 éves italmérés, trafik, üzlet, temetkezési vállalat s vegyeskereskedés házzal együtt eladó. — öregség miatt. Cím a kiadóban. 1056

Koresmahelyiség
lakással azonnal kiadó. — Érdeklődni: dr. Bárony Menyhért ügyvédnél. — Arany János uca 2. 1098

Nagymeretű
üzlethelyiség Piac uca 71. alatt előnyös feltételekkel azonnal kiadó. 1091

Kiadó lakás

Öt,
esetleg 6 szobás uccai elsőemeleti igen szép lakás két eselédszobával, nagy erkéllyel Hungaria palotában augusztusra kiadó. 1080

Négyszobás,
fürdőszobás uccai emeleti lakás augusztus elsejére kiadó. József kir. herceg u. 12. 1078

Kiadó
2 szobából álló uccai lakás, csak garzonnak, orvosi rendelőnek, vagy magános úrnak. Csapó uca 10. Értekezni a háztulajdonossal, az udvarban. 1005

Szépen
autórozott szoba kiadó. — Svetits bérház I. lépcső, II. emelet. 1083

Két
uccai szobából álló garzonlakás, kizárólag magános úrnak, vagy orvosi rendelőnek Csapó uca 10. sz. kiadó. Értekezni a tulajdonossal az udvari lakásban. 151

Háromszobás
fürdőszobás modern lakás parkírozott esendes udvarban kiadó. Simonffy uca 52.

Itt a tavasz, valamit keresek én

De meg is találja a daloló háziasszony a télen elrejtőzött poloskákat és a most rajzó molyokat! Azonban nem kell neki kétségbeesni, ha az

„ELEKTRO-TOX“-hoz

fordul, akik fillérékért s teljes garanciával egész éven át rovarmentesen tartják lakását.

Alapárak P —, 70-től P 1.10-ig.

Telefon: 22—82.

Miklós uca 8.

Szépen
bútorozott szoba fürdőszoba használatlan kiadó. Svetits, főlépcsőház, V-ik emelet 4-es ajtó. 1100

Második
emeleti három uccai szobás összkomfortos lakás kiadó. Werbőczy u. 14. 1099

Piac
ucca legszebb helyén 4 szobás uccai összkomfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1090

Parkettes
kisebb uccai szoba esetleg rendelőnek. — bútorozott, ebédlővel. Bethlen 23. 1103

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó. Csokonai uca 10. 1105

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. — Püspöki palota, II. em. 5. 1081

Háromszobás
parkettes komfortos uccai lakás augusztus elsejére kiadó. Timár 52.

Lakást keresők.

Nyugdíjas
háaspár keres egy kis szobát. Cím a kiadóba kérek. 1026

Kiadó
bútorozott szobáját nyaraló és átvonuló vendégek számára jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József út 28. Dobozy átjáró. 976

Eladás

Egy
6 személyes autó teljesen jó gumikkal, generáljavítva nagyon olcsó áron eladó. Értekezni: Hatvan u. 71. Hartstein-vendéglő. 1011

Eladó
egy szép sör- és borkimérő pult, egy vízmelegítő fürdőszobai gázkályha, Pásztor, Nyomtató u. 16. sz. 1074

Alig
használt tropikál fiú öltöny 13—14 évesnek és 40-es barna félcipő eladó. Révész, Piac u. 49. 1102

Uj
konyhabútor eladó. Baló asztalos, Piac u. 77. 1062

Eladó
egy szép sör- és borkimérő pult, egy vízmelegítő fürdőszobai gázkályha. — Pásztor, Nyomtató u. 16. 1074

Teljesen
új, még használatlan modern, szép könyvhaberendezés (még festetlen) eladó. Piac u. 72. sz., I. e. Fenyvesi. 1009

Eladók
használt selyem- és szövetruhák, esőkabát, Csapó u. 10. szám, udvarban. Megtekinthető: d. u. 3—5-ig. 1004

Fehér
vászonkosztüm és női ruhák, cipők, stb. eladók. — Piac 77., I. e. 4. 1155

Eladó
egy ágy sodrony, egy 12 l fonott demizson, egy sötétkék fiúöltöny (magas alakra). Megtekinthető d. e. 8—9 és 12—1. Hatvan u. 1., I. kapu, III. em. 12-b. 547

Jókarban
lévő gyermekkosci eladó. Fenyvesi, Piac u. 72. sz.

Heneser,
háló, konyhakredenc, — ebédlőkredenc, íróasztal, előszobafal, siffon, ágasztal, szék, más bútorok olesón eladó. Hatvan 27. 1003

Mangalica,
koca, 2 darab 8 hónapos, kitünő kondícióban, eladó. Megtekinthető: Piac u. 58. sz. Házfelügyelő. 1085

Vasgerendák
és falkötővasak eladók. — Baross u. 7. Munkaidőben. 1082

Modern
háló, ebédlő, divány, hármasszele, fűháló, szel, rekamié, íróasztal, jég-szelekrény eladó. Hatvan 18. 1064

Bőröndök,
cacibluzők, nyergek, szerzők, vízmentes ponyvák, mely gyermekkosci, jég-szelekrény: Glück, Bádógos uca. 1059

Alkalmi
fazonhálók, ebédlők, Csepel-motor, kombinált szobák, irodaberendezések, — keleti szőnyegek, hagyaték kiárusítása. Degenfeld tér 6. 606

Eladó
öttszáz hektoliter új, két-száz hektoliter használt boroshordó, vegyes nagyságú. Megtekinthető Hunyadi uca 14. Zalogház. 1071

Használt
ablakok — üvegezett verandának nagyon alkalmasak —, kétszárnyú ajtó, stb. olesón eladók. Maróthy György u. 21. Megtekinthető kizárólag délután 1—2 óra között. 1086

Vétel

Egy
használt jég-szelekrényt — korsmai pulttal veszek. Cím: Rád László vendéglős, Újfehértó. 1096

Fáy
arckrémes tégeleket vizszavesz Grósz Nagy Ferenc »Aranyegyszarv« gyógyszertára — (Színház mellett). 5108

Gyógynövényeket
nyersen és szárazon legmagasabb áron átvész: Gyógynövényraktár, Böszörményi út 3. 1104

Veszek
bútor, varrógépet, mindenféle ingóságot. Hívás ra jövők. András, Csapó uca 16. 339

Jókarban
lévő nagy útbőröndöt veszek. Cím a kiadóba kérem leadni. 1006

Ajánlat

Szőlőkaró,
hasított akác, minden mennyiségben és méretben kapható, házhoz szállítva. Vágó József tűzifa és szénkeres. vállalatánál, Margit-fürdő mellett. Telefon 10—24.

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Kossuth u. 47. Nánessy. 1084

Libahús
kilója 1.40, friss libateperő 10 dkg. 24 fillér Kornhäuser új üzletében, Simonffy 6. Tejpiacal szemben. 1065

Kilós
és méteres maradékok hihetetlen olesón, nagy választékban. József királyi herceg u. 2. 757

Király kávé
kitünőek. Aromás, zamatos kávé. Király üzletében a vevő előtt pörkölik Degenfeld-tér 11. 682

Szenzáció!
Divatos mintájú krepdesinek, imprimék nagy maradékokban 1.60-tól. Maradéklézet, Degenfeld tér 11.

Jonathán
alma kapható, elsőrendű minőségű. Piac u. 44. pincében. 333

Hölgyeim!
Elrontott hajukkal forduljanak Paulához. — Olajdau, festés, modern frizurák olesó árban. Piac u. 77., félemelet. 965

Ócskavaszakat
mielőtt venne, vagy eladna, keresse fel Fischer Anlort, Csapó u. 89. Telefon: 28—59. Ócska gépeket vásárolok.

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, léce, faragottfa és bauxit cement kapható a Debreceni Műgyár Rt. Fürdő uca 2. sz. telepén. 5269

Király balzsam
köszvény ellen 1.30 fill. Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárban, Színház mellett. 5109

Igen
olcsó cipő vásár, míg a készlet tart: Kovácsnál, Deák Ferenc 3. 692

Előrajzolás
abrosz 30, falvédő 12, hokerli 10, csik 8, díszpárna 8, ágypárna 12 és 16, monogram 2 fillér új mintákkal a »Vénusz« kézmunkaüzletben, Csapó u. 41. Rákóczi piaccal szemben. 685

Tükrök
gyártása, üveg esiszolása, hibás tükrök újjáöntése, előszoba, fürdőszobatiükrök Sipkovits, Nagyvárad uca 15. Telefon: 22—96. 956

Ellátás

90 fillérért
4 fogásos kismenüt kap az Ujságírók Clubjának éttermében. Kitűnő házi-kösz. Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. 906

Hungaria pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitűnőkonyha, a legszigorúbb diéták.

Különféle

Jókarban
lévő férfi kerékpárt elcserezlek női kerékpárra. Dévai u. 47. szám. 1077

Görömböly-Tapolcán
folyó évi július hó 1-től három szoba, hall, fürdőszoba és összes melléképületekből álló, a strandhoz közel fekvő villa 400 négyszögletes kertben nyaralás céljaira kiadó. Érdeklődni lehet özv. dr. Róck Aladárné, Miskolc, Kun József uca 2. 1079

Mindennemű
varrást, fehérműt is, javítást, harisnyatpalást, 3 párból kettőt készítek, házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 89

Jó föld
kertészeti célokra, virágágyak töltésére ingyen elhordható. Tanító uca 18. szám.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Debreceni Független Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó R. T., József kir. herceg uca.

enyh
tulzo
et határin
vezél
ma

Párizs,
ban ma n
lapitják m
vasárnapi
rendzavará
helyzetet t
mégis

remélik,
pokban
da

A francia
megévezé
ben diplomáciai
szünetmüködésh
a francia-angol
ben diplomáciai
szünetmüködésh
a francia-angol
ben diplomáciai
szünetmüködésh

Italános nézet,
kv' tró'a el-
ng. a és
p. én. öszén-

Párizsba
adózik a
háritása
Francia

A lapok
adózik a
vezetői ír
A Matin
párizsi es
Bonnet k
szlovákia
tályok be
hogy am
Németors
rülének
fogják az
békítő
nek a sze
metország
elismerte.
Az Exce
Ribbentrop
állítótág
son angol
lasztások
read fenn
nemzetl
német
Saar-vid

Az angol
vizsgálat
ványt, an
fogadott.
A Jour
zetben b
számolva
által Hen
követ vas
tróknak
továbbra

nég vasárnap este
zt a német indít-
ólag érdeklődéssel
tudósítója a hely-
nyhulésről be-
hogy mindazon-
lini angol nagy-
az angol hirlap-
hogy a helyzet